

OBLETNICA
70 LET LOVSKE DRUŽINE ŽIRI

Obletnico si bodo lovci zapomnili po novi prevzemalnici in prijetnem druženju.

6 **OTROŠKO VARSTVO**
40 LET VRTCA PRI OSNOVNI ŠOLI

Leta 1976 je bil pri osnovni šoli zgrajen nov vrtec s šestimi oddelki, zbornico, pralnico in igriščem.

7 **ZDRAVSTVO**
OKREPITEV NA PODROČJU DRUŽINSKE MEDICINE

Avgusta bosta v splošni ambulanti začela delati dva nova zdravnika, septembra pa pričakujemo še pediatrinjo.

19 **25 LET SAMOSTOJNE DRŽAVE** 20
S ČIM SMO SE UKVARJALI LETA 1991 IN KAJ DELAMO DANES?

Kako možnosti za razvoj in zgledno življenje ocenjuje generacija, ki se je rodila in rasla skupaj z državo?

www.ziri.si

36

Žirovske STOPINJE

GLASILO OBČINE ŽIRI

JUNIJ 2016

ŠTEVILKA 3 LETO 6

NAKLADA 1800 IZVODOV

ŽirovskeSTOPINJE

Glasilo Občine Žiri
Loška cesta 1
4226 ŽIRI
www.ziri.si

ODGOVORNA UREDNICA

Jožica Kacin
jozi.kacin@siol.net
T: 031 309 672

POMOČNICA UREDNICE

Maja Justin Jerman

ČLANI:

Amadea Jesenovec
Milena Milkavčič
Andrej Praznik

STROKOVNI SODELAVCI

Srečo Gaber
Rok Klemenčič
Gregor Mlinar
Tanja Mlinar
Rok Prešern

OGLASNO TRŽENJE

Rok Prešern
pr@obcina.ziri.si
T: 04 50 50 700

LEKTORICA

mag. Ana Tušek

OBLIKOVANJE IN RAČUNALNIŠKI PRELOM

Darjan Kacin

TISK

Medium, d. o. o., Žirovnica

NAKLADA

1800 izvodov

Naslednja številka izide septembra 2016.

Prispevke zbiramo do 5. septembra 2016.

Glasilo Žirovske stopinje je vpisano v razvid medijev pod zaporedno številko 1719. Glasilo izhaja šestkrat letno. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Žiri. Uredništvo si pridržuje pravico do krajsanja besedil glede na tehnične in materialne možnosti ter v skladu z uredniško politiko. Avtorji člankov in fotografij osebno odgovarjajo za njihovo verodostojnost in vsebino. Objavljeno je last glasila. Brez pisnega soglasja uredništva je prepovedana reprodukcija, distribucija, predelava ali dajanje avtorskih del in njihovih prispevkov.

SLIKA NA NASLOVNICI Tanja Mlinar

Maki v vetru

Avtorica naslovnice Maki v vetru je Zvezdana Kralj, ki izhaja iz znamenite žirovske generacije iz leta 1961. Živi in ustvarja v Gorenji vasi. S slikarstvom se je začela ukvarjati pred dobrimi osmimi leti, ko se je pridružila likovni skupini Mavrica Društva podeželskih žena Blegoš pod mentorstvom akademske restavratorker Jerneje Kos. Zvezdana je aktivna tudi v KUD Trata Gorenja vas, kjer občasno ustvarjajo pod vodstvom akademske slikarke Maje Šubic. Rada se udeležuje slikarskih kolonij in išče nove izzive. Razstavljala je skupini umetnikov in samostojno. Najraje slika v akrilu in mešani tehniki. •

Maja Justin Jerman

RASTEMO SKUPAJ

Jožica Kacin, urednica

Rastemo skupaj z državo, so napisali mladi, ki so se rodili v času, ko je Slovenija postala samostojna država, o tem, kako vidijo možnosti za razvoj in zgledno življenje. Od 25. junija 1991, ko je bila razglašena samostojnost, je država prehodila težko pot in naletela na veliko ovir. Podobno se je dogajalo mladim, generaciji, ki je rasla skupaj z njo. A njihova razmišljanja in zapisi niso črnogledi. Iz njih vejeta optimizem in zavedanje, da *mora vsak sam poskrbeti zase* (Urša) in da se *da s pravim pristopom in poštenim delom uspeti tudi pri nas* (Matija).

Velik del odgovornosti nosimo sami. Treba je pokazati, da smo vredni zaupanja in sodelovanja. (Nina)

Dosegel sem cilje, ki sem jih sanjal, in jih želim z delom in pridobljenimi izkušnjami še nadgraditi. V slogi je moč, privoščimo uspeh vsakemu in ob neuspehu drug drugemu pomagajmo, se spodbujajmo. (Matija)

Vztrajnim in tistim, ki so se pripravljene resno posvetiti delu, se ni treba bati prihodnosti. Zelo sem zadovoljen in srečen, da sem imel možnost odraščati tu. (Timotej)

Tako v Sloveniji kot Žireh je veliko uspešnih podjetij. Vesel sem, da je življenje pri nas razmeroma varno. Določene stvari bi morali bolj ceniti. (Anže)

Današnji čas ponuja precej priložnosti. Med študijem sem se trudila, da sem pridobila čim več izkušenj, kar mi je odprlo dosti vrat, in to kljub temu da nimam nobenih zvez in poznanstev. (Urša)

Hvala za spodbudne besede in naj vaša razmišljanja vodijo tudi k dejanjem. Naj vam morebitne ovire ne razblinijo upanja in volje delati dobro. Če bo tako, se tudi starejši ne bomo bali prihodnosti.

Kako polepšati življenje starejšim in kako ustvariti medgeneracijsko sožitje, smo v Stopinjah že veliko pisali. Dr. Jože Ramovš, kot je v prispevku o družinski oskrbi starejših, napisala Valerija Šinkovec, zelo tenkočutno razmišlja o težavah starostnikov. Upamo, da bo njegovo ter znanje njegovih sodelavcev iz Inštituta Antona Trstenjaka pripomoglo pri ureditvi oskrbe starejših občanov.

Župan v uvodu letošnje leto imenuje leto prenovljenih trgovin ter dodaja, da je to tudi leto novih zdravnikov. V Stopinjah pa ugotavljamo, da je tudi leto obletnic. Predsednica krajevnega odbora Rdečega križa spomni na 150-letnico RK Slovenije ter delovanje krajevnega odbora, ki sega že v leto 1932. Veliko družbeno koristnega dela, na kar običajno sploh ne pomislimo, opravijo tudi lovci. Lovska družina Žiri je praznovala 70 let. O tem piše Vanjo Mole, dolgoletni član in nekdanji predsednik društva.

Oktobra bo 40 let, odkar se je vrtec uradno preselil v nove prostore. »Še pomembnejši kot materialne dobrine pa so ljudje, ki dajo ustanovi pravo vsebino,« pravi vodja vrtca Damjana Milardovič, ki piše o razvoju in delu v vrtcu. Tudi predšolska vzgoja se spreminja in postaja otrokom prijaznejša.

Če sklepamo po besedah, ki jih je o svoji vzgojiteljici, tovarišici Tonici, kot jo imenuje, napisala Ana Nuša Šorli, tudi včasih ni manjkalo topline. To je znala Tonica Orehek deliti na prav poseben način, in Nuša, ki se kot učiteljica tudi sama vsak dan srečuje z otroki, pravi, da tega ne bo nikoli pozabila. Minilo je tudi 40 let, odkar imamo igrišče na Jezerih. Milena Miklavčič se spominja, kako se je porodila ideja o gradnji in kako je ta potekala.

Prvomajski prazniki so bili v znamenju 10. klekljarskih dnevov. O njih piše predsednica Cvetk Tanja Mlinar, dr. Petra Novak pa dodaja pregled dogajanj ob 17. mednarodnem klekljarskem kongresu.

Rastemo skupaj, Stopinje, in tisti, ki jih oblikujemo, zato so tokrat še bolj obširne.

»Slovinci in Žirovci, bodimo ponosni na to kar smo!« pravi Matija iz generacije 1991, jaz pa dodajam: »In na vse, kar imamo in kar nam je lepega dano.« Tudi na prireditve, ki bodo v teh dneh. Se vidimo! In leto poletje! •

KAZALO

- 02 RASTEMO SKUPAJ
- 03 DRAGE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI
- 04 IZ ŽUPANOVEGA DNEVNIKA
- 05 RDEČI KRIŽ – 150 LET HUMANOSTI NA SLOVENSKEM
- 06 SEDEMESET LET LOVSKE DRUŽINE ŽIRI
- 07 ŠTIRIDESET LET VRTCA PRI OSNOVNI ŠOLI
- 08 PRAZNOVANJE V ZNAMENJU OTROK
- 08 TOVARIŠICA TONICA
- 09 ČE NE BO BAZENA, BO PA IGRIŠČE – JEZERA 76
- 10 10. SLOVENSKI KLEKLJARSKI DNEVI
- 10 ŽIROVSKA ČIPKA NA OČEH SVETOVNE JAVNOSTI
- 12 LENČKOV VEČER – ŽIVLJENJE Z VRTOVI
- 12 KREATIVNI CENTER MIZARNICA
- 13 NA OBISKU KITAJSKI MINISTER ZA GOZDARSTVO
- 13 SPAR PARTNER ŽIRI
- 14 PRENOVLJENA PRODAJALNA MERCATORJA
- 14 INŠPEKTORAT IN REDARSTVO – STANJE SE IZBOLJŠUJE
- 15 IZDANA ODLOČBA O DIMNIKARSKIH STORITVAH
- 15 IMAMO NAJCENEJŠO PITNO VODO
- 16 STAROSTI PRIJAZNA OBČINA
- 18 DRUŽINSKA OSKRBA STAREJŠEGA SVOJCA
- 1-4 OBJAVE
- 18 IDEJNI PROJEKT MEDGENERACIJSKEGA SREDIŠČA
- 19 PRIHAJATA NOVA ZDRAVNIKA
- 19 ŠPORT ZA SPROSTIEV IN ZDRAVJE
- 20 RASTEMO SKUPAJ Z DRŽAVO
- 23 DEJAN PERIČ, DRŽAVNI PRVAK IZ MATEMATIKE
- 24 ERASMUS - RADI IMAMO LES
- 24 KATERO JED BOM PRIPRAVIL FRANCOSKEMU KOLEGU?
- 25 POUČEN IN DOŽIVET OBISK TRSTA
- 25 PONOVNI IZJEMNI USPEH ŽIROVSKIH DIJAKOV
- 26 PRIZNANJA IN POHVALE NAŠIM OSNOVNOŠOLCEM
- 26 GONI PONY
- 27 OBNOVO TRIM STEZE OBELEŽILI S TEKOM DVOJIC
- 27 PROMETNA KAČA
- 28 TEKMOVANJA IN PESTER SPREMLJEVALNI PROGRAM
- 28 MIRO KAČAR
- 29 BOGATA ZAKLADNICA ROKODELSKE USTVARJALNOSTI
- 29 V FARNI CERKVI POČASTILI KIP FATIMSKE MARIJE
- 29 PRIZNANJE FRANCU KRANJCU
- 30 ČAROBNI VEČER Z GONGI
- 30 UČENCI PO GIBALNIH SPOSOBNOSTIH ZNOVA NAD POVPREČJEM
- 30 POČITNICE V ZNAMENJU ŠPORTA
- 31 NOGOMETNI VRTEC NK ALPINA
- 31 ENA NAJUSPEŠNEJŠIH SEZON ŽIROVSKEGA NOGOMETA
- 32 MEDNARODNA UDELEŽBA NA ENDURU IN MOTOKROSU
- 32 ATLETINJA NEJA FILIPIČ
- 32 V GORSKIH TEKIH IMAMO TRI DRŽAVNE PRVAKE
- 33 NE LE »ŽIRAJMO«, TUDI DELAJMO SKUPAJ!
- 33 100 MILJ ISTRE
- 33 MLADI KARATEISTI KONČUJEJO SEZONO
- 34 SARO, ESTERO IN NASTJO LOČILI LE DVE SEKUNDI OD NASLOVA DRŽAVNIH PRVAKINJ
- 34 MOJ OTROK NE GOVORI
- 35 ALJAŽ RAMPRE
- 35 MARIJA PODOBNIK, MANCA
- 36 DOGODKI V SLIKAH

DRAGE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI IN PRIJATELJI NAŠEGA KRAJA!

mag. Janez Žakelj, župan

Najbrž večina od vas ni vedela, da učenci Osnovne šole Žiri skupaj s svojimi mentorji v zadnjih letih vsako leto izdelajo dobro tretjino vseh raziskovalnih nalog na Gorenjskem. In ker zagotovo velja rek, da na mladih svet stoji, so to dobri obeti za našo prihodnost. V eni letošnjih raziskovalnih nalog o potencialu Pustotnika je raziskovalka Ema med drugim prišla do zanimive ugotovitve, da občani zelo slabo poznajo projekte, ki jih izvaja občinska uprava. Prav Žirovske stopinje pomembno prispevajo k boljšemu obveščanju, kaj se dogaja v naši lepi dolini, zato vabljeni k branju.

Po odmevnem in složnem boju velike večine Žirovcev za obstoj Alpine smo s podporo velikega dela slovenske javnosti in politike uspeli rešiti naše podjetje pred gotovim propadom. Direktorju Bojanu Gantarju in novi ekipi želim veliko poguma, modrosti in iznajdljivosti ter novih uspehov Alpine na domačem in svetovnem trgu.

Članice društva Cvetke so uspešno izpeljale jubilejne Slovenske klekljarske dneve, ki pa letos ne bodo zadnji tak dogodek. Cvetke, ki so praznovala deseto obletnico, pa klekljarska šola, ki letos praznuje 110. obletnico obstoja, in Hiša klekljanih čipk Primožič, ki goji tradicijo klekljanja od davnega leta 1888, se skupaj z občino pripravljajo, da bomo junija dostojno predstavili žirovsko tradicijo Sloveniji in svetu ob Svetovnem klekljarskem kongresu OI DFA.

Če je bilo leto 2014 leto žleda in poplav, lansko leto pa leto popraviljanja škode, bi letošnje leto lahko v Žireh poimenovali kot leto novih in prenovljenih trgovin. Začelo se je z obnovo in širitvijo trgovine Tuš, v maju smo odprli prodajalno Spar Partner v središču Žirov, v začetku junija še Sparovo trgovino Market. Tudi Mercator se je po dolgih letih odločil za obnovo in posodobitev svoje trgovine v centru. Za občane to pomeni več izbire in ugodnejšo ponudbo. Tako trgovcem kot občanom želim veliko dobrih nakupov.

Ker je Občina Žiri že lani sklenila pogodbo za odkup Muhovcove hiše v centru, pa je to še dodatno zagotovilo, da center ne bo le prenovljen, ampak bo lahko tudi živahen in aktiven prostor za srečevanje in druženje. 22. junija bo javna predstavitev osnutka načrtov za ureditev središča kraja, na kateri se boste lahko seznanili z načrti in načrtovalcem posredovali svoje predloge in pripombe.

Lahko pa bi letošnje leto v Žireh poimenovali tudi leto novih zdravnikov. Konec junija konča z delom zdravnik Ratko Radošević, ki se mu najlepše zahvaljujem za njegovo dolgoletno skrb za zdravje Žirovcev.

S prvim avgustom bosta v ambulanti začela delati dva splošna zdravnik, in sicer Jaka Strel in Ivan Pecev, ki se predstavljata v tej številki Žirovskih stopinj. Z obema smo že podpisali koncesijsko pogodbo. Dobro kaže tudi pri postopku izbire pediatra. Če bo šlo vse gladko, bo izbrana pediatrija začela delati z novim šolskim letom. S tem bo v veliki meri izpolnjena želja večine občanov, ki so zdravstveno oskrbo v Strategiji razvoja naše občine navedli kot najpomembnejše področje za izboljšanje kakovosti življenja. Pokazala se je tudi potreba po sanaciji prostorov pediatrije in splošne ambulante v zdravstvenem domu. V zadnjih desetletjih se namreč ni veliko vlagalo v te prostore, zato smo se odločili za adaptacijo. Tudi tako bomo izboljšali kakovost zdravstvene oskrbe v občini. A kot je poudaril predsednik komisije ob zadnjem pregledu pediatrične ambulante, je na prvem mestu zdravnik, ne prostor, zato me veseli, da bomo Žirovci dobili kar tri nove sposobne zdravnike, ki jim želim dobro počutje in uspešno delo.

Poleti bo v Žireh potekalo veliko obnov in investicijskih projektov. Končana je sanacija mostu proti Jarčji dolini, proti koncu gre tudi sanacija Plastuhove grape, ki smo jo začeli že lani. Med

IZ ŽUPANOVEGA DNEVNIKA

11. APRIL • Obisk direktorja Kmetijsko-gozdarskega zavoda Kranj Mitja Kadoiča in sodelavcev. Pogovarjali smo se o problemih v kmetijstvu ter učinkovitih ukrepih za ohranjanje kmetijske proizvodnje.

15. APRIL • Pozdrav župana kosovskega mesta Gjilan Luftija Hazrija in podžupana Naserja Korcaja v Žireh. Z direktorjem kosovskega podjetja Interplast, s katerim uspešno sodeluje žirovsko podjetje M Sora, so si ogledali našo rastočo Industrijsko cono.

Zvečer smo se s podjetniki na Loškem veselili na slovesnosti ob 40. obletnici uspešnega delovanja Obrtne zbornice Škofja Loka.

18. APRIL • Pozdrav učiteljev udeležencev programa Erasmus petih evropskih držav, ki so bili z učenci na obisku v žirovski osnovni šoli.

19. APRIL • Sestanek odbora Regijskega centra za ravnanje z odpadki – RCERO na Mestni občini Ljubljana.

Na delavnici s člani odbora za načrtovanje medgeneracijskega centra. Po predstavitvi sodobnih konceptov domov za starejše, ki sta ga pripravila psiholog Franci Imperl in dr. Jože Ramovš, smo govorili o programih, ki bi jih pri nas najbolj potrebovali. Skupina se je sestala še 17. maja, sledi priprava idejne zasnove.

26. APRIL • Obisk novinark časopisa Salzburger Nachrichten Barbare Hutter iz dopisništva na Dunaju, ki si je ogledala zbirke v Kulturnem središču Stare Žiri.

7. MAJ • Pozdrav članov Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo – Škofja Loka, ki so obiskali Žiri.

9. MAJ • Srečanje z novim direktorjem Alpine Bojanom Gantarjem. S podžupanom Jesencem sva mu čestitala za imenovanje in mu zaželela uspešno vodenje podjetja. Povedala sva, da je občina tudi v prihodnje v okviru svojih pristojnosti pripravljena pomagati pri razvoju Alpine, tega za Žiri zelo pomembnega podjetja.

10. MAJ • Sestanek organizacijskega odbora za pripravo na Svetovni klekljarski kongres OIIFA in usklajevanje skupnega nastopa in predstavitve žirovske klekljarske tradicije. Ponovno smo se sestali 19. maja.

Odpertje razstave Rokodelskega centra DUO Škofja Loka v Kulturnem središču Stare Žiri v organizaciji Razvojnega agencije Sora in Občine Žiri z naslovom Bogata zakladnica rokodelske ustvarjalnosti Škofjeloškega.

počitnicami bo vrtec dobil novo streho, prostori bodo po novem prezračevani, pridobili bomo dve novi igralnici, izvedena bo tudi energetska sanacija. Vesel sem, da bomo s pomočjo sredstev Ministrstva za okolje sanirali od poplav uničeno cesto od Rakulka po Javornikovi grapi proti Žirovskemu Vrhu. Tudi cesti od Mavsarja do Bineta in mostu čez potok Rakulk se do jeseni kažejo boljše časi.

Po lanskem zaprtju neuradnega odlagališča gradbenih odpadkov na Pustotniku z veseljem ugotavljam, da se razmere v naši sortirnici odpadkov Osojnica urejajo. Investicija je končana, čakamo na pridobitev uporabnega dovoljenja. Predvsem pa se s sodelavci trudimo, da bi občanom nudili solidno storitev na urejenem prostoru. Rezultati v aprilu objavljene analize v Dnevniku so pokazali, da smo Žirovci na drugem mestu po najnižji ceni za vodo med 196 občinami. To je spodbuda, da se bomo še naprej trudili zagotavljati kakovostne storitve po ugodnih cenah. Lepo vas povabim na vse zanimive prireditve ob praznovanju občinskega praznika, še prav posebej pa vabljeni na prvo (!) uradno praznovanje ob dnevu državnosti v Žireh. Lepo in pestro poletje želim vsem.

Vaš župan Janez Žakelj •

11. MAJ • Sestanek s projektanti podjetja Misel pred objavo razpisa za izvedbo sanacije vrtca pri osnovni šoli.

Sestanek s predstavniki ARSO o pogojih za rekonstrukcijo ceste v industrijsko cono.

12. MAJ • Sestanek z novimi zdravniki in projektanti o adaptaciji ambulant splošne medicine in pediatrije. Maja in junija smo imeli še več srečanj.

Odpertje trgovine Spar.

Srečanje z vodjo evropskega programa CLLD na Loškem Ivico Rant in sodelavci o prioritetah lokalnega razvoja na Žirovskem.

Foto Viktor

13. MAJ • Podpis koncesijske pogodbe za področje družinske medicine z novima zdravnikoma.

19. MAJ • Sestanek s predstavniki kluba AZIMUT Idrija-Cerkno o organizaciji tekme v orientacijskem teku v Žireh. Sprva je bila predvidena v juniju, vendar so se jo zaradi zasedenosti terminov odločili izpeljati septembra.

20. MAJ • Skupščina Radia Sora, ki je lani posloval pozitivno. Razpravljali smo tudi o novih izzivih in načrtih za delo.

25. MAJ • V podjetju M Sora pozdrav kitajskega ministra za gozdarstvo Zhang Jianlonga s poslovno delegacijo ter državnega

sekretarja za gozdarstvo Marjana Podgorška s sodelavci.

26. MAJ • Pozdrav najboljših učencev loških osnovnih šol v akciji Čisti zobki.

Skupščina Razvojnega agencije Sora, na kateri smo obravnavali in sprejeli poročila o delovanju agencije za preteklo leto in načrte za prihodnje leto.

Na Fakulteti za arhitekturo smo se sestali s pripravljavci projekta ureditve centra Žirov in se dogovorili o javni razgrnitvi, ki bo 22. junija. Vabljeni!

27. MAJ • Na praznovanju 40-letnice igrišča Jezera.

Odpertje obnovljene trim steze Laz s tekom dvojic.

Občni zbor Smučarskoskakaškega kluba Alpina, ki je uspešno končal sezono.

Foto Viktor

28. MAJ • Na dobro obiskani prireditvi žirovskih konjenikov v prenovljenem centru Pustotnik.

1. JUNIJ • Na sestanku odbora za prostor.

7. JUNIJ • Sestanek s profesorjem Jankom Strelom o pripravi projekta nove športne dvorane.

9. JUNIJ • Na srečanju občin partneric v projektu mreže postajališč za avtodome, katerega članica je tudi Občina Žiri.

10. JUNIJ • Na praznovanju 40-letnice Vrtca pri Osnovni šoli Žiri. •

RDEČI KRIŽ – 150 LET HUMANOSTI NA SLOVENSKEM

Minka Kokalj,
predsednica Krajevne organizacije RK Žiri

Za nami je tradicionalni teden Rdečega križa (RK) (8.–15. maj), ki je tokrat potekal pod sloganom: Povsod in za vsakogar. Že 150 let. Njegov namen je bil opozoriti, da praznujemo 150. obletnico RK, najstarejše humanitarne organizacije na Slovenskem.

Zgodovina RKS se začne v času Avstro-Ogrske, ki se je pridružila šestnajstim ustanoviteljem Rdečega križa, in ko je bilo leta 1866 v Ljubljani (na Kranjskem) ustanovljeno Žensko društvo za pomoč ranjenim in bolnim vojakom. 1879. leta je bilo ustanovljeno še moško Domoljubno pomočno društvo deželno. Na začetku 20. stol. sta se združili v eno in po prvi svetovni vojni prekinili zveze z avstrijskim RK. Slovenski RK je nadaljeval delo v Kraljevini Jugoslaviji vse do okupacije, ko so bila društva RK razpuščena, okupator pa je formiral nova, vsa pod svojim nadzorom. 18. junija 1944 je bil na osvobojenem ozemlju v Beli krajini ustanovni zbor novega RKS, ki je bil v vojnem času in tudi po njem v novi državi organiziran v okviru RK Jugoslavije. Po razglasitvi samostojnosti Slovenije se je tudi RKS osamosvojil in leta 1993 Mednarodni odbor RK in Mednarodna federacija Rdečega križa in Rdečega polmeseca priznata RK Slovenije kot samostojnega in enakopravnega člana mednarodnega gibanja RK, ki združuje na milijone članov po vsem svetu in prisega na temeljna načela: humanost, nepristranskost, nevtralnost, neodvisnost, prostovoljnost, enotnost in univerzalnost.

RKS je ob vseh družbenih in organizacijskih spremembah, menjavanju držav, politične ureditve, zakonov in načina življenja ljudi ohranil svoje humanitarno poslanstvo in ostaja zvest tradiciji pri izvajanju določenih dejavnosti, a je hkrati odprt za reševanje novih težav in sodelovanje z drugimi.

Ob tej častitljivi 150. obletnici RKS je prav, da se spomnimo tudi preteklega delovanja RK v Žireh. Tudi ta ima že kar dolgo zgodovino.

Prvi krajevni oziroma občinski odbor RK naj bi začel delovati po prihodu doktorja Ernesta Demšarja v Žiri (1932), on ga je tudi vodil. V tedanji ljudski šoli pa je deloval podmladek RK.

Po ustanovitvi RKS na osvobojenem ozemlju v Beli krajini je tudi v Žireh leta 1944 začel delovati prvi vaški odbor RK, in sicer za Novo vas, Račevo in del Žirovskega Vrha, kasneje

Člani Rdečega križa so tudi v osemdesetih letih prejšnjega stoletja sodelovali pri organizaciji darovanja krvi. Akcij v osnovni šoli se je udeležilo tudi do 500 krajanov. Slika je bila posneta 1. julija 1981. Brigita Zemljarič, arhiv Alpine

pa še v drugih vaseh. Iz poročila Glavnega odbora RKS za leto 1946 je razvidno, da je bilo v enotah Občine Žiri že 420 članov, največ v Novi vasi in v Žireh. Število članov je z leti in desetletji raslo. Leta 1983 je prvič preseglo število tisoč odraslih članov (brez članov podmladka na OŠ). Aktivne članice in člani ter njihovi funkcionarji so se izkazovali v številnih akcijah na več področjih. Odgovorno so se odzivali na aktualna družbeno-socialna dogajanja in potrebe ljudi v našem okolju. Predsedniško funkcijo RK so najprej opravljale (po vrstnem redu): Marija Hribernik, Marija Bernik, Ivanka Poljanšek, Ančka Loštrk in Mili Lapajne (kar 20 let, do 1982), prva tajnica in dolgoletna prostovoljka pa je bila Tilka Filipič, ki je sedaj naša najstarejša nekdanja odbornica. Za organizacijo RK Žiri je značilno, da so mandati večine odbornikov (sedaj samo odbornic) dolgi več desetletij. Pri pobiranju članarine in obiskih na domu postajajo prepoznavni v svojem okolju, kjer lahko izvajajo tudi druge naloge programa RK. Njihovo vestno in predano delo navadno prekinejo starost in zdravstvene težave.

Glavna naloga prostovoljcev RK v prvih dveh desetletjih po vojni sta bila skladiščenje in razdeljevanje hrane, paketov, obleke, obutve in druge pomoči. Najprej je bilo treba zagotoviti reden dotok hrane za t. i. šolsko mlečno kuhinjo in Dom učencev Industrijske čevljarške šole. Skrbeli so za zdravstveno ozaveščenost krajanov, urejanje gnojišč in izgradnjo perišč. Pomagali so pri cepljenih otrok in fluorografriranju prebivalstva, zbirali denar za mladinsko okrevališče Debeli rtič, organizirali zdravstvena predavanja in tečaje. Največ je predaval dr. Karel Bernik. Kasneje so prihajali tudi specialisti iz bolnišnic.

Sodelovanje z zdravstvenimi delavci je bilo vedno dobro. Zaposleni v ZD v Žireh so prevzemali tudi vodstvene vloge v ORK Žiri (Tone Pintar in Julka Klemenčič v 80. in 90. letih), medicinske sestre tajniška dela in dejavnosti, ki so povezane z njihovo stroko.

Poleg rednih in ustaljenih dejavnosti RK so se začele uveljavljati še nove. Vseh v tem sestavku ni mogoče naštevati, tako kot ne imen vseh prostovoljcev, ki so jih izvajali.

Sredi 70. let so začeli organizirati tradicionalno srečanje in pogostitev starejših občanov, leta 1997 so uvedli prvo skupino starejših za samopomoč (voditeljici Bernarda Lukančič in Silva Pivk), leta 2004 pa še drugo (voditeljici Marija Kastelec in Angelca Jezeršek).

Od leta 2001 do 2010 je krajevno organizacijo (KORK) vodila Silva Zajc. V tem tisočletju ostaja KORK Žiri ena najbolj dejavnih in največjih krajevnih organizacij RK na Škofjeloškem.

V zadnjem obdobju razširjamo krvodajalstvo, ki ima v Žireh tudi tradicijo. Krvodajalske akcije so vedno dobro uspele. Včasih so prostovoljci RK zbirali krvodajalce po posameznih vaseh in v podjetjih, kjer so se povezali s sindikalnimi delavci. Večina prijavljenih krvodajalcev je bila delavcev Alpine. Mnogi se spominjajo dolgih vrst čakajočih v šolskih prostorih, kjer je v 70. letih v eni akciji dalo kri več kot 500 krvodajalcev. Tudi zdaj je udeležba dobra (na zadnji v maju mesecu je bilo 321 prijavljenih), in to trikrat letno!

Trudili se bomo, da bo tudi v prihodnosti humanitarno delo RK Žiri uspešno in vredno zaupanja. Hvaležni smo vsem, ki nam pomagajo. S sodelovanjem bomo bolj učinkoviti. Za dobra dela so časi vedno pravi. •

SEDEMDESET LET LOVSKE DRUŽINE ŽIRI

Vanjo Mole,
Lovska družina Žiri

V Žireh je konec aprila vsako leto živahno, saj klekljarice že deset let prirejajo Slovenske klekljarske dneve. Dogajanje pa je letos popestrila tudi lovška družina, ki je 30. aprila pripravila praznovanje 70-letnice obstoja in dela.

Prvi pisni viri, ki nam jih je uspelo najti in opisujejo lovstvo na Žirovskem, segajo v leto 1913. Tega leta je bila namreč na javni dražbi proti letni zakupnini 650 kron za obdobje petih let podpisana pogodba med cesarsko kraljevim glavarstvom Logatec in Francem Petričem – posestnikom in županom Žirov. Družabnikov tega zakupa je bilo deset, po večini domačinov, ki so bili gmotno dobro situirani. Med njimi je bil tudi dr. Ivan Tavčar, ki si je izgovoril, da vzame lov na velikega divjega petelina v zakup. To je pomenilo, da sme na področju žirovske občine lov na petelina izvajati samo on. Zanimivo je, da so bili zakupni pogoji, ki so opisani v tej pogodbi, zelo natančni in zakonsko zelo dobro urejeni. Naslednje obdobje lova se je začelo leta 1936 z ustanovitvijo lovske družbe, v katero je bilo včlanjenih enajst lovcev domačinov. Poleg omenjenih članov pa je imel pravico do lova tudi dr. Ivan Kavčič, ki mu je dal dovoljenje za lov na področju Žirov dr. Ivan Tavčar. Sestav lovskega društva je bil zelo pester: od zdravnika, gostilničarja, trgovca, prekupčevalca, uradnika do kmeta in čevljarja. Ta družba je obstajala do leta 1941, nato pa jo je okupator prepovedal oziroma odvzel lovsko orožje.

Novzačetek lovskega društva, ki ga praznujemo letos, se je začel leta 1946 in se je kasneje preimenoval iz društva v Lovsko družino Žiri. Ustanovnih članov je bilo trinajst, in to samo lovcev domačinov. Delo naše lovske družine je bilo nemoteno vse do zdaj in upajmo, da bo tako tudi v prihodnje. Ko bo potekla sedanja koncesijska pogodba, pa želim, da bomo imeli vsi skupaj toliko razumevanja, posebno pa država in njeni organi, da bo koncesija podaljšana za naslednje obdobje. Le tako lahko upamo, da bomo naravo in njen živelj ohranili tako, kot so jo nam zapustili naši dedje, očetje in mi sami, in jo prepustili našim zanamcem, ki jih sedaj uvajamo v lov. Kajti le človek, ki je povezan neposredno z naravo, in lovci smo, jo razume in dojema na svoj način. Le s podaljšanjem koncesije bomo zagotovo ohranili to, kar imamo, predvsem pa z našim

Člani Lovske družine Žiri, 30. april 2016. Foto Viktor

delom, ki ga opravljamo zastonj, pri tem pa izpolnjujemo mogoče in nemogoče naloge, ki nam jih nalaga država pri varovanju državne divjadi. Vse druge variatne, ki se porajajo pri posameznikih, so utopija. To je pokazala že zgodovina. Da je živelj v gozdu tako bogat, je v prvi vrsti zasluga našega lovskega članstva in dela na področju gojenja in varstva divjadi. Razlog, da smo letos svojo sedemdeseto obletnico proslavili malo bolj veselo, je bilo odprtje nove prevzemalnice. Že konec leta 2015 smo ugotovili, da jo je potrebno obnoviti in zamenjati hladilno omaro, ki smo jo montirali leta 1985. Da obstoječe stanje ne zadovoljuje zahtevanih higienskih pogojev, je ugotovil tudi veterinarski inšpektor. K realizaciji smo pristopili sredi decembra.

Z zamenjavo vodnih in elektro vodov smo zamenjali tudi vse obloge s ploščicami in montirali novo hladilno komoro, ki omogoča sprejem več in večjih kosov divjadi. Na novo je bila montirana tudi dvizna rampa, ki omogoča enostaven transport od vhoda v komoro in sprotno tehtanje.

Praznični dan se je začel v klubskih prostorih s slavnostno sejo, na katero so bili vabljeni poleg članov še predstavnik občine in

donatorji. Predsednik društva Darko Hudolin je predstavil naše začetke in preteklo delo, kar je opisano v Zborniku Lovske družine Žiri od leta 1945 do danes. Sledila je podelitev odlikovanj Lovske zveze Slovenije. Zlati znak za lovske zasluge sta dobila Ernest Mlakar in Anton Bačnar. Veliko družinsko plaketo so dobili: Občina Žiri, Nimrod (podjetje za odkup divjačine) in Vanjo Mole. Predsednik Lovsko-kinološkega društva Gorenjske (LKDG) Janez Nahtigal je podelil Radu Jerebu zlati znak LKDG, Ferdu Erznožniku pa zlati znak Lovske kinološke zveze Slovenije. Za popestritev programa sta poskrbela dva učenca Osnovne šole Žiri z recitacijama. Najstarejši član naše bratovščine Matija Jereb je prerezal slavnostni trak pred prevzemalnico in pri tem izrazil željo, naj uspešno služi svojemu namenu.

Po končanih slovesnostih pa se je pred klubom začelo veselo druženje članov in drugih. Posebej so bile povabljene tudi naše žene in vdove naših pokojnih članov. Za pogostitev smo člani pripravili lovski golaž, ki smo ga poleg pijač in slaščic, ki so jih spekle naše najboljšje polovice, brezplačno podelili med prisotne. •

Prevzemnica s hladilno komoro za divjačino. Foto Viktor

foto: Vlačar

ŠTIRIDESET LET VRTCA PRI OSNOVNI ŠOLI

Damjana Milardovič,
vodja vrtca

Letos se v naši osnovni šoli veselimo več dogodkov. Pred 40 leti smo odprli nov vrtec, telovadnico in šolsko kuhinjo. Vse je bila za Žiri velika pridobitev, saj so se s tem izboljšali pogoji dela pri vzgoji in varstvu žirovskih otrok in mladine. Z odprtjem nove telovadnice pa so veliko pridobili tudi odrasli, saj je namenjena tudi njihovi rekreativni dejavnosti.

Novi vrtec je pomembno vplival na organizirano varstvo otrok in zadovoljstvo staršev. Vemo, da so mamice takrat imele manj porodniškega dopusta in so se otroci v varstvo vključili že s šestimi meseci.

Viri navajajo, da je bil prvi vrtec v Žireh ustanovljen že pred vojno. Vodil ga je župnik Ivan Pečnik in tri sestre Notredamke. Vojna je delovanje prekinila.

Vrtec se je ponovno odprl leta 1962 v stanovanjski hiši na Polju. Obiskovali so ga lahko otroci od drugega do šestega leta starosti. Zaradi vedno večjih potreb in želja staršev, da bi imelo več otrok organizirano varstvo, je vodstvo osnovne šole začelo razmišljati o gradnji novega objekta. Denar za novogradnjo so zagotovili iz družbenih sredstev Občine Škofja Loka in samoprispevkov občanov.

23. oktobra 1976 (takratni krajevni praznik) je bil za Žirovce pomemben dan, saj so se odprla vrata vzgojno-varstvenega zavoda. V pomladanskih mesecih je bilo urejeno še igrišče z nekaj igrali in peskovnikoma. Zanimivost tistega obdobja so kadrovske težave, saj je bilo zelo težko dobiti ustrezen kadrovski profil. Novi vrtec je imel leta 1976 šest oddelkov,

zbornico, pralnico in igrišče. Vpisanih je bilo 100 otrok. Prvih 10 let se je število malčkov v vrtcu stalno spreminjalo. Od leta 1986 je vpis naraščal, najprej je bilo med 140 in 150 otrok, od leta 1992 pa je bilo v varstvu od 150 do 160 malčkov. Prostorsko stisko smo reševali z dodatnimi prostori v šoli, ki so bili prirejeni za delo s predšolskimi otroki. Med občino, ki ji je županoval Bojan Starman, in takratnim vodstvom osnovne šole, zdaj žal že pokojnima ravnateljema Slobodanom Poljanškom in pomočnikom ravnatelja Milanom Trojarjem, je prišlo do dogovora o dograditvi in adaptaciji starega dela vrtca. Dve tretjini sredstev je zagotovila občina iz lastnih proračunskih sredstev, ostalo pa država. Z dozidavo smo dobili tri dodatne igralnice. Novi prostori prizidka in prenovljeni prostori vrtca so bili dani v uporabo leta 2003.

Leta 2006 smo morali zaradi večjega števila otrok in pomanjkanja prostora en oddelk preseliti v osnovno šolo. Vpis se je še naprej povečeval in v šolskem letu 2008/2009 smo uredili še dve igralnici v Zadržnem domu.

Vrtec ima danes dvanajst oddelkov. Število vpisanih otrok se giblje med 210 in 217.

Tako kot so se spreminjale zahteve po prostorskih pogojih, pa se je spreminjal tudi pogled na otroka. V ospredje vse bolj prihajajo njegov razvoj in potrebe. Pogled ni več usmerjen k skupini, ampak k posamezniku.

Predšolska vzgoja se spreminja in postaja otrokom vedno bolj prijazna. Družbene spremembe, raziskovanja in dognanja o razvoju otrok narekujejo nove pristope in načine dela.

Po več letih priprav v sodelovanju s strokovnjaki, ki so proučevali otroka in

njegov razvoj, ter v sodelovanju s strokovnimi delavkami vrtcev je bil leta 1999 sprejet Kurikulum za vrtce. Nov nacionalni program nas zavezuje, da otroku ponujamo dejavno učenje in razmišljanje. Vsebine so opredeljene v petih področjih: jezik, družba, narava, matematika in umetnost.

Med prioritete vrtca štejemo tudi vpetost vrtca v okolje. Želimo, da vrtec diha s krajem, da sodeluje z družvi in da otroci z vzgojiteljicami popestrijo posamezne dogodke v kraju.

Otrokom želimo privzgojiti identiteto, ki jo bodo lahko ponesli v svet. Naša pomembna naloga je razvijanje vrednot, ki jih bodo otroci potrebovali v nadaljnjem življenju. Ne smemo pozabiti na spodbujanje k želji po raziskovanju, predvsem pa, da otroci ostanejo zadovoljni in srečni.

Poleg kakovostnega programa Kurikuluma za vrtce so pomembni tudi odrasli, ki delajo z otroki, ki jim malčki veliko pomenijo in jim ni vseeno, kako se počutijo. Zavedamo se, da so precej manjšega pomena materialne dobrine, kot so stavba, pohištvo, pomembni pa so ljudje, ki vrtcu dajejo vsebino. Trudili se bomo, da bo bivanje otrok pri nas skupek srečnih dogodkov, ki bodo pustili nepozaben pečat tako pri otrocih kot tudi njihovih starših.

Naj končam z mislijo Johna Thompsona: »Otroci hočejo objem, naroče, prijazno besedo, dotik, nekoga, da jim prebere pravljico, da se z njimi pogovarja in smeje.« Za vse to in še mnogo več se bomo v našem vrtcu trudili še naprej. Želimo, da bi skozi vrtčevska vrata vsakdo prišel s prijetnimi občutki in se vedno znova vračal s prijetnimi spomini. •

PRAZNOVANJE V ZNAMENJU OTROK IN ŽIROVSKE PRAVLJICE

Jožica Kacin

10. junij je bil za vse, ki so kakor koli povezani z Vrtcem pri Osnovni šoli Žiri, poseben dan. Delavke iz vrtca so ob pomoči kolegic in kolegov iz osnovne šole pripravile veliko praznovanje ob jubileju. Prireditev, na katero so bili povabljeni tudi nekdanji zaposleni, je bila v telovadnici osnovne šole. Pred polno dvorano je o zgodovini in delu spregovorila vodja vrtca Damjana Milardović. Sledil

je pozdrav župana mag. Janeza Žaklja, pomočnik ravnatelja Branko Filipič je med drugim opisal spomine na začetek dela v šoli, ki segajo tudi v leta, ko so leta 1976 odprli nove prostore vrtca.

Program je povezovala Renata Miklavčič, vse drugo pa so pripravili otroci z vzgojiteljicami. V pesmih, ki so bile napisane posebej za to priložnost (glasba je bila iz znanih melodij), so prikazali značilnosti kraja skozi čas. Rdeča nit je bila Žirovska pravljica z Lintvernom. Nastopile so vse skupine, razen najmlajših, katerih zadovoljne obraze in igro smo si ogledali prek videa. Vrtec obiskuje 215 otrok, zanje pa skrbi štirinajst vzgojiteljic in prav toliko pomočnic.

Po končanem programu je bil ogled razstave,

fotografij z utrinki prehojene poti, obiskovalci pa so bili navdušeni tudi nad veliko maketo Žirovska pravljica.

Praznovanje se je nadaljevalo na stadionu šole z veliko torto.

V vrtcu so ob jubileju izdali tudi glasilo Z roko v roki, 40 let mavričnih sledi, ki ga je uredila Damjana Milardović. V njem se poleg nagovorov župana Janeza Žaklja in ravnatelja OŠ in vrtca Marijana Žaklja ter prispevka o zgodovini in delu v vrtcu Damjane Milardović prepletajo spomini nekdanjih delavcev in gojencev vrtca ter zgodbe in razmišljanja vzgojiteljic in pomočnic. Žirovskemu vrtcu je čestitala in pohvalila njegovo delo tudi višja svetovalka Zavoda RS za šolstvo iz Kranja Karmen Usar, ki je bila gostja na prireditvi. •

TOVARIŠICA TONICA Jaz ji lahko rečem le tako

Ana Nuša Šorli

Maj 2013. Pripravljala sem kosilo, ko sem z enim ušesom poslušala ponovitev oddaje Tednik. Ujela sem ime Tonica dolga leta delala kot vzgojiteljica v vrtcu ... Kar odneslo me je v dnevno sobo in zagledala sem belolaso gospo, ki je suvereno opisovala stanje v domovih za ostarele, cene bivanja v njih ter mladih, ki komajda zmorejo ...

To pa je moja draga tovarišica! Dobila sem odgovor na vprašanje, ki me je že dalj časa mučilo. Kje neki je oseba, ki je v moje otroško srce prinesla toliko topline in ki je ne bom nikoli pozabila? Nemudoma sem poiskala naslov Špesovega doma, ki so ga omenili v oddaji. V času interneta je to mala malica. Na razglednico sem napisala: »Spoštovana Gospa Tonica! Včeraj sem vas videla na televiziji. Zelo sem se razveselila, ko sem vas po dolgih (skoraj 50) letih spet videla. Ne vem, če se me spominjate, vendar bi vas enkrat želela obiskati.« Poslala sem ji naslov in že čez nekaj dni prejela pismo (!). »Seveda se vaspominjam ... vašega brata Igorja, ki je bil tako priden fantek, pa vaše mamice, s katero sva se zelo lepo razumeli ... kako naj vas kličem, moja punčka Nuška! Pridite kadar koli lahko. Zelo se veselim vašega obiska.« Nečakinja Lena me peljala prvo soboto, ko sem ji lahko nesla borovnice. Srečanje je bilo zelo čustveno. In taka so bila tudi vsa naslednja.

S partnerjem greva tri- do štirikrat letno v Moravce in se spotoma oglasiva v Vojniku,

Moja draga tovarišica! Tonica Orehek in Ana Nuša Šorli.

kamor se je preselila, ker tam blizu živi njena hčerka Tonica (ml.). Vedno je zelo vesela obiska in v eni uri si imava povedati ogromno. Še vedno je aktivna, poje pri pevskeemu zboru, dobro se drži navkljub tegobam let in sledi dogajanju, tudi v rodni Žireh. Navadno jo oskrbim z lokalnimi publikacijami. Ona me oskrbi z modrostjo. Čudovito umirjena je in pomirjena z življenjem, ki ji ni prizanašalo. Prineslo je tudi mnogo lepega in to lepoto zna deliti.

Poklicala sem je po telefonu in ji povedala, da bom ob 40-letnici vrtca napisala nekaj o najinem ponovnem snidenju in nato srečanjih, ki so postala redna. Tole dodajte, me je prosila.

Vrata vrtca so se odprla septembra 1962 (z bratom Igorjem sva bila v prvi skupini otrok), in sicer v hiši, ki ni bila zgrajena za namene vrtca. Delo je bilo predvsem prva leta zelo težko. V stavbi na Polju so ostali vse do leta 1977, ko se je vrtec preselil v nove prostore pri osnovni šoli in ravno tedaj se je gospa Tonica upokojila. Naj na njeno željo še napišem, da ji je najbolj ostala v spominu vzgojiteljica Nataša Demšar, ki je bila, po njenih besedah, rojena za poslanstvo vzgojiteljice in ki je po svoji srčnosti prekašala vse. V lepem spominu ima Marico Albreht, ki je kot vodja vrtca našla čas, da se je poleg svojega dela večkrat pridružila njeni skupini otrok in bila pripravljena pomagati. Ko jo vprašam, kako je zmogla nam vsem dati toliko energije (beri: ljubezni), mi odgovori: ker ste mi jo v polni meri vračali.

Šele dva tedna je, ko sva na zadnje sedeli skupaj v njeni sobici, ki je prijetna prav tako kakor tudi okolica doma. Veselim se ponovnega srečanja, ki ga načrtujemo poleti, ko bodo spet dozorele borovnice, ki jih je tudi gospa Tonica včasih nabirala. Njihov vonj jo povrne v tiste čase. •

VEČER ORIENTALSKIH PLESOV

Srečo Gaber

V začetku junija so se v Žireh na devetem tradicionalnem večeru orientalskih plesov zbrali ljubitelji te zvrsti rekreacije. Štirideset nastopajočih, med njimi tudi dva fanta, je pokazalo različne zvrsti orientalskega plesa. Poleg domačink so pod skupnim imenom Leyli nastopile še orientalko iz Tržiča, Škofje Loke in Kranja ter plesna šola Latino iz Medvod. •

ČE NE BO BAZENA, BO PA IGRIŠČE – JEZERA 76

Milena Miklavč

V petek, 27. maja, so na Jezerih proslavili 40-letnico rekreacijskega centra – otroškega igrišča Jezera 76. Ob tej priložnosti so obudili spomine na izgradnjo, najbolj zaslužnim pa so podelili tudi skromna darila. Dobre gospodinje iz okoliša pa so napekle dobrote. Matjaž Oblak, ki je dal pobudo za praznovanje, je bil z obiskom starih in mladih zadovoljen.

Jernej (Nejko) Podobnik, ki je za igrišče narisal načrt, se spomni mnogih obrobnih dogodkov. »Svet, na katerem stoji igrišče, je bil v lasti Klobočkovih. Preselili so se v Ameriko, za skrbnike pa so določili Ančnikove. Okoliški prebivalci smo ob pogledu na parcelo, ki je bila brez pravega lastnika, kdaj pa kdaj na glas razmišljali, da bi na mestu, kjer je stal kozolec, zgradili bazen. A do tega ni prišlo. Da imamo danes na drugi strani ceste igrišče, se je najbolj zavzemal Tone Mur. Spominjam se, da je bilo otroškega živžava zmeraj veliko, ob večernih urah so igrišče zavzemali mladinci, njihova srečanja pa so bila tudi zelo glasna.«

Obletnica izgradnje otroškega igrišča na Jezerih, kjer živim že od ranega otroštva, je tudi pri meni naplavilo spominov brez števila. Najprej na čase, ko igrišča sploh še ni bilo. Na skrajnem koncu travnika, pri Jernejcu, je stalo drevo, pod katerim smo se deklice zbirale in od daleč občudovale Stano (Kristan). Študirala je za učiteljico, in ko se nam je približala, smo nehale delati venčke iz marjetic in ji prisluhnile. Poti so bile še makadamske, ravno pravšnje za harcljanje in risanje zemljevidov, ko smo se igrali zemljo krast. Jernejcovi so imeli pred hišo studenec, kjer smo se bosonogi in razigrani odžejali. Približno takrat, ko smo začeli graditi hišo, je na Jezerih padla ideja, da bi imeli otroci, ki jih je bilo tu vse polno, svoje igrišče. 9. novembra 1975 je Nejko Podobnik bližnjim sosedom napisal vabilo: »Vabimo vas, da se udeležite delovne akcije za izgradnjo družabnega središča naše soseske, ki bo obsegala otroško igrišče z ograjenim prostorom, igrišče za odbojko, badminton in košarko ter družabni prostor. Akcija bo stekla v nedeljo, 9. novembra, ob 8. uri.«

Ustanovili so tudi gradbeni odbor (Stane Vehar, Anton Mur, Milan Treven, Jože Poljanšek, Janko Rupnik). Možje, ki so poprijeli za krampe, lopate in samokolnice, so opravili ogromno prostovoljnih ur. Med

Leta 1975 je organizacijski odbor zapisal, da v sosesčini igrišča živi 50 družin z 80 otroki. Slika kaže, da je živahno tudi štirideset let pozneje. Jožica Kacin

tistimi, ki so jih največ, so bili Franc Lukančič, Franc Pečelin in Janez Mravljje. Med udarniki so bili tudi otroci. Matjaž Oblak je takrat imel komaj dobrih enajst let. Iz ohranjene evidence razberemo, da je pri izgradnji igrišča pomagal kar 28 ur!

Na videz suhoparni zapisniki o izgradnji igrišča in nekaterih zapletih okoli njega povedo več, kot bi si lahko mislili.

Da bi bilo denarja za izgradnjo dovolj, so krajani Jezer organizirali tudi veselico pri Županu. Čisti dohodek je znašal 3.350 dinarjev. Za ta denar so kupili robnike in cement, hrast za klopi ter cevi. Med prevozom pijače do Župana pa se je soferju Milanu zgodila manjša nevšečnost. Zaradi nepredvidnosti nekega motorista je moral zavreti, zaradi česar so se zaboji z vinom prevrnili, pri tem pa se je razbilo 72 steklenic. Stroške jim je povrnila zavarovalnica, dobiček veselice pa se je povečal za 2.116 dinarjev.

Organizacijski odbor je 29. oktobra 1975 zapisal, da v sosesčini bodočega igrišča živi kar 50 družin z 80 otroki. Še posebej so poudarili, da želijo občani igrišče zgraditi s prostovoljnimi delom, saj imajo za seboj izkušnje pri akciji asfaltiranja, napeljavi vode in kanalizacije. 9. avgusta 1976 je takratni predsednik krajevne skupnosti Jože Bogataj po nekaterih nepotrebnih zapletih občane obvestil, da lahko tisti, ki so prispevali denarna sredstva za izgradnjo igrišča Jezera, dobijo denar nazaj, kajti sredstva za izgradnjo in vzdrževanje so že planirana pri KS Žiri.

S prostovoljnimi prispevki so bližnji in daljni sosede igrišča Jezera 76 zbrali 18.600 dinarjev in opravili 3.560 prostovoljnih ur. Skupna vrednost teh ur je bila 106.800 din. Delovne organizacije pa so prispevale 19.930 dinarjev.

Svet KS je nadebudneže podprl s prispevkom v višini 22.580 dinarjev. A ni šlo brez zapletov. Našla se je »toži baba«, ki je organizatorje zatožila policiji, češ da zbirajo denar brez »žegna« KS. Ta je potem ukazala, da se morajo držati predpisov in prostovoljne prispevke vrniti. Nejko se spominja, da so šli okoli vseh, ki so denar dali, a ga nihče ni vzel nazaj. Hkrati so na KS izrazili željo, da novo igrišče vzamejo pod svoje okrilje, kar je – rečeno po domače – pomenilo, da bo »objekt namenjen celotnemu prebivalstvu in ne le ozkemu krogu ljudi, ki so tudi sicer k izgradnji igrišča največ pripomogli.« Pod zapisnik sta se podpisala Janko Habjan kot podpredsednik Sveta KS Žiri in Miha Bogataj kot predsednik komisije za šport.

Prva leta je bilo igrišče domala ves dan polno zasedeno. Na košarkarskem igrišču so se kalile različne ekipe, skok v daljino in igrišče za badminton pa nista bila tako priljubljena. Tudi otroška igrala – barvo zanje je izbral Tomaž Kržišnik – zlepa niso mirovala.

Fantje so igrali košarko, svoje mlajše bratce ali sestrice, ki so jih varovali, pa so z vozički vred obrnili v smeri kurnika, ki so ga imeli pri Muru. Malčki so se zabavali s kokošmi, oni pa so imeli mir.

Pred leti se je igrišče na Jezerih nekoliko skrčilo. Tudi otrok, ki ga danes obiskujejo, je manj, kot jih je bilo nekoč. To je razumljivo, saj je igrišč, namenjenih otrokom, v Žireh še kar nekaj.

So pa Jezera 76 orala ledino. Nekaterih izmed tistih, ki so vihteli lopate in krampe, ni več med živimi. V veselje vseh, ki jim je otroško igrišče na Jezerih blizu, je Matjaž Oblak privolil, da bo tudi v prihodnje organiziral obletnice na zadnji majski petek. •

Razstava uporabne čipke v Galeriji DPD Svobode. Tanja Mlinar

10. SLOVENSKI KLEKLJARSKI DNEVI

Tanja Mlinar,
predsednica društva Cvetke

V torek, 26. aprila, smo slovesno odprli že 10. Slovenske klekljarske dneve v Žireh. V pestrem programu so se nam pridružile mlade ustvarjalke iz osnovne šole. Z veseljem smo mladim talentom prepustili dobršen del programa. Agnes Cankar in Nika Kristan sta povezovali program.

Tamara Humar je ob spremljavi Marka Žaklja na kitari zapela dve pesmi. Podpredsednica Cvetk Mojca Albreht je pripravila pozdravni govor. Sledil je kratki film (posnel in režiral ga je Darjan Kacin), ki nas je popeljal skozi 10 let Slovenskih klekljarskih dnevov. Za kulturni program sta poskrbeli še Nina Cankar z recitacijo svoje pesmi Žiri in glasbena skupina Nasmeh. Prisotne je pozdravil tudi župan mag. Janez Žakelj.

Podelili smo priznanja za 8-letno obiskovanje klekljarske šole in za najlepše čipke natečaja. Marici Albreht smo izročili šopek v zahvalo za prizadevnost in vse, kar je naredila za klekljanje in klekljarske dneve. In tega ni bilo malo.

Odločilni trenutek pri izbiri teme klekljarskih dni je bil, ko je dr. Petra Novak predstavila načrte ob 110-letnici klekljarske šole. Všeč nam je bila ideja o uporabni čipki. Sklenili smo, da gremo podobno, vendar svojo pot. Anica Govekar je predlagala naslov razstave S čipko skozi življenje, ki nam je dal veliko možnosti. In tako se je začelo, čisto spontano, brez velikih načrtov. Nastajale so obleke, torbice denarnice, modni dodatki, šopki, blazine, prevleke, brisače, lučke, ogledala, prti, prtiči ... Čipko smo želele umestiti v čim več uporabnih predmetov. Marica Albreht pa je ves čas bdela nad kakovostjo izdelave.

V kapeli Male Cvetke smo občudovali ►

ŽIROVSKA ČIPKA NA OČEH SVETOVNE JAVNOSTI

dr. Petra Novak

Letos sta se v Žireh že zgodila dva klekljarska dogodka, in sicer 110-letnica Čipkarske šole Žiri in 10. tradicionalni Slovenski klekljarski dnevi. Žirovske ljubitelje klekljanja pa ob koncu junija čaka še en pomemben dogodek – Slovenija bo namreč v okviru organizacije OIDFA gostiteljica **17. Mednarodnega klekljarskega kongresa**. Kongresno dogajanje bo od 20. junija do 2. julija 2016. V to dogajanje se bo dejavno z več dogodki in ob finančni podpori Občine Žiri vključila tudi žirovska klekljarska tradicija oziroma njeni posamezni nosilci.

V času kongresnega dogajanja bo več razstav. V Žireh bo odprtje razstav 20. junija 2016 ob 18. uri v Kulturnem središču Stare Žiri. Od takrat naprej bodo v Stari šoli na ogled razstave Čipkarske šole Žiri *Živeti čipko – Living lace*, Razstava *Ive Sobočan*, stalna muzejska zbirka ter instalacija na temo čipke v izvedbi Franca Temelja in Staneta Kosmača *Poklon žirovskim klekljaricam in kleklarjem*; v kapeli Male Cvetke bo razstava z naslovom *S čipko skozi cerkveno leto*, v Hiši klekljanih čipk A. Primožič 1888 pripravljajo razstavo Čipke včeraj in danes, v Galeriji DPD Svoboda pa se bo *S čipko skozi življenje* in v galeriji *Cvetke Evropa v čipki* predstavilo Klekljarsko društvo Cvetke.

Kot spremljajoče razstave smo žirovske čipke in njene aplikacije posredovali tudi v Etnografski muzej in Mestni muzej v Ljubljani. Čipkarska šola Žiri se bo predstavila tudi v Predsedniški palači.

Pred kongresom na Gospodarskem razstavišču bosta za udeležence kongresa v Žireh izvedeni dve strokovni klekljarski delavnici, in sicer Marica Albreht pripravlja delavnico z naslovom Cvetka z listoma in jabolkom, Branka Grošelj pa delavnico *Satovje – prostor, kjer domuje klekljana čebela*.

Na kongresu v Ljubljani od 24. do 26. junija se bosta na Gospodarskem razstavišču na skupnem razstavnem prostoru, ki ga je za našo predstavitev načrtoval Matej Kalan, enotno predstavili Čipkarska šola Žiri in Klekljarsko društvo Cvetke. Z referati pa bodo zastopali Žiri oziroma posameznike žirovske tradicije tudi Marijan Žakelj (*Čipkarska šola Žiri*), Mojca Albreht (*Klekljarsko društvo Cvetke*) in dr. Tadeja Primožič (*Hiša klekljanih čipk A. Primožič 1888; Tehnike, elementi, motivi in aplikacije klekljanja v Sloveniji*). S samostojnim referatom *Lace in a space* ►

Marija Kastelec na samostojni razstavi čipk in klekljanih jaslic v kapeli Male Cvetke v župnišču. Jožica Kacin

čipke in avtorske jaslice Marije Kastelec. Pravi izziv so ji bile prve 3D klekljane jaslice leta 2006, saj je bilo treba zagotoviti tudi trdnost stoječih figur, kar pa s čipko ni lahko. Toda Mariji je uspelo. Od takrat je izdelala skoraj dvajset jaslic, vsako leto po dvoje. Vse so že bile na razstavah po Sloveniji, ene celo v Rimu.

Zlatka Tomažič in Valči Žakelj sta pripravili zanimiv natečaj z naslovom *Preпустimo se domišljiji ustvarjanja*. Mojstrica vzorcev za čipke Vida Kejžar je izrisala vzorec, ki so ga dobile vse na natečaj prijavitelne klekljarice. Naredile so kar 31 različnih izdelkov, precej

več kot prejšnja leta.

V decembru 2015 smo povabili vse Žirovce, da izdelajo bukov list. Prispelo je 321 listov, ki so jih sklekkljali Žirovci, 18 pa so jih poslale članice društva Cvetke, ki živijo drugod ali pa so z Žirmi povezane na drug način. Že v začetku je po številu sodelujočih vodil letnik 1943 – osem klekljaric. Nič čudnega, saj je to generacija Marice Albreht, ki daje zagon žirovski klekljariji. Prav na koncu jih je dohitel še letnik 1952, prav tako z osmimi avtoricami. Največ listov (12) je izdelala Cilka Peternelj.

Veseli me, da se je klekljarskim dnevom pridružila tudi skupina štirih devetošolk z razstavo *Čipka v umetnosti*, ki je dobila svoj prostor v avli kinodvorane ob čipki Mance Ahlin. Tam so potekala tudi tekmovanja, v torek otroško, v nedeljo pa so se pomerili odrasli. Zopet je bila najhitrejša in najbolj precizna Marjeta Adam, Vlasta Mezek se je uvrstila na drugo mesto, odlični tretji pa je bil Jože Stanonik. Da pa je prepletanje niti bolj steklo, je z zvoki harmonike poskrbel Zoran Frlic.

Matjaž Kavčič je pripravil srečanje starodobnikov. Po naših ulicah se je zapeljalo 32 starodobnikov, ki se kljub deževnemu vremenu niso dali motiti. Le po sprevidu smo vsi skupaj malo bolj pohiteli na suho, kjer smo se pogreli ob dobrem Sklednikovem bograču, rekli kakšno šofersko in razkrili, koga smo izbrali za najlepšega starodobnika. Zmagal je Dodge Roadster, letnik 1924, lastnikov Renate in Draga Kukovič iz Prvačine.

V organizaciji Turističnega društva Žiri je letos prvič potekal cvetlični sejem, ki

Nika Kristan in Agnes Cankar sta povezovali program.

Tanja Mlinar

je ponudil raznovrstne sadike lončnic in grmovnic in je bil poleg stojnic domačih izdelkov lepa popestritev sončnega sobotnega dne.

Tako smo z zadovoljstvom končali klekljarske dneve, ki so kljub vremenskim razmeram privabili številne obiskovalce. Razstave pa čakajo še na svetovni čipkarski kongres, ki bo od 20. junija do 2. julija. Osrednji dogodki bodo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani od 24. do 26. junija 2016. Udeleženci pa bodo obiskovali tudi klekljarska središča po Sloveniji. •

se bo predstavila tudi Manca Ahlin, ki pa je ob enem soavtorica razstave *Vmesni prostor – Refleksija čipke v sodobnih umetniških vizualnih praksah*, predstavljene v Galeriji na gradu v Škofji Loki.

Prav tako bodo v večja slovenska klekljarska središča, torej tudi v Žiri, organizirane pred- in pokongresne ture ter izleti posameznih skupin. V našem kraju zato pričakujemo več gostov iz drugih držav (Nemčija, Japonska, Madžarska ...); v promocijo so se vključili žirovski posamezniki in društva (Turistično društvo, Muzejsko društvo, kmečke žene, MoPZ Alpina idr.).

Želimo, da bodo udeleženci 17. Mednarodnega klekljarskega kongresa OIDFA začutili, da v Žireh živimo čipko oziroma je stalna spremljevalka življenja Žirovk in Žirovcev. •

Prostorska vizualizacija razstavnega prostora žirovskih čipkaric kot jo je izdelal absolvent arhitekture Matej Kalan.

LENČKOV VEČER – ŽIVLJENJE Z VRTOVI

Maja Justin Jerman

V aprilu smo v Muzejskem društvu Žiri priredili kar dva Lenčkova večera. Prvi, o katerem smo že pisali v Stopinjah, je bil posvečen simboliki barv Ferdinanda Šerbelja. Z njim smo se 25. maja ponovno srečali v Narodni galeriji, kjer nas je popeljal po novi, dopolnjeni zbirki.

Drugi Lenčkov večer v aprilu je nosil naslov Življenje z vrtovi. Posvetili smo ga krajinski arhitektki Juti Krulc, njenemu ustvarjanju in predvsem njenim vrtovom, kot sta poudarila scenarist filma Stane Sušnik in režiserka Petra Hauc. S filmom Čakam na kresnice, ki je bil v Galeriji Kulturnega središča na avtorjevo željo premierno prikazan, je prišla skoraj celotna ekipa z že omenjenima

scenaristom in režiserko, kar govori o velikem spoštovanju Jute Krulc. Film je skozi tri osrednje Jutine vrtove prikazal drugačen, lahko rečemo bolj svetovljanski ali angleški pogled na ustvarjanje vrtov. Ker je film nastal že po smrti gospe Krulc, smo s še posebno pozornostjo spremljali dokumentarne posnetke gospe Jute na domačem vrtu v Žireh in jo na novo spoznavali skozi oči strokovnjakov s tega področja, kot so Ana Kučan, Jože Bavcon in Gojko Zupan. Z orisom njenega življenjskega prispevka na področju urejanja krajine so nam skušali približati njen pomen v zgodovini hortikulture na Slovenskem. In zdi se, kot da bi 102-letna Vurnikova diplomantka, risarka botaničnih risb z izjemno spoštljivim odnosom do preprostih, skromnih rož in avtohtonih rastlin postajala vedno bolj aktualna, celo moderna. Kot da bi bili na njen naraven pogled na ustvarjanje vrta pripravljeni šele zdaj. To se kaže v oživljenem zanimanju za njeno delo, saj je razstava načrtov vrtov arhitektke Jute Krulc v Galeriji Dessa junija

2015 vzbudila veliko zanimanje. Prav tako ima vedno več obiskovalcev njen vrt v Žireh, last Maje in Tomaža Kržišnika, kamor zahajajo ljubitelji vrtov z vseh koncev Slovenije in včasih tudi iz tujine. Nenazadnje o tem priča tudi film Čakam na kresnice, ki poleg ubrane lepote vrtov poudarja skladno sobivanje vsega živega, brez grobih posegov v naravo in njene zakonitosti.

Da je vse zapisano res, je v prepričljivi podobi mladega nadaljevalca Jutinih idej in še prej njenega sodelavca, v drugem delu večera pričeval Matic Sever – poznavalec in gojitelj trajnic. V predavanju o trajnicah nam je predstavil različne načine kombiniranja glede na njihovo barvo, lego in velikost. V svojem predavanju se je vedno znova vračal k svoji vzornici – Juti Krulc. Na koncu večera še nismo dočakali kresnic, ampak vabljivo obloženo mizo v duhu večera. Njen avtor je bil Tadej Kržišnik, vnuk Jute Krulc, ki občutek za barve in kombinacije okusov, tudi z vrta, uresničuje v kulinariki. Tako smo večer v celoti posvetili Jutinih vrtovom. •

V kreativnem centru se prostor oddaja mesečno kot najem mize. Na sliki Matej Kalan, gonilna sila pri projektu. Aleš Kacin

KREATIVNI CENTER MIZARNICA Coworking odpira svoja vrata

Matej Kalan

V nekdanjih prostorih M Sore na Dobračevi v Žireh je zaživel Kreativni center Mizarnica ali t. i. »coworking prostor«, kamor so se že vselili prvi uporabniki. Skupina mladih se je pred časom povezala z Občino Žiri, kjer so projektu prislunili in ga podprli. Skupaj ustvarjamo zgodbo, ki je pridobitev za meščane in mesto samo. Center je neprofiten, najemnine bodo namenjene za njegov nadaljnji razvoj.

Prostor daje možnost uporabnikom, da razvijajo svoje podjetniške ideje v kreativnem okolju, ki si ga med seboj delijo. Prostori se oddajajo uporabnikom v najem mesečno, in sicer kot najem mize. Tako je najem cenejši, uporabniki pa pridobijo z možnostjo mreženja, spoznavanju in skupnih projektih. Mizo lahko najame vsak, ki si želi delovni prostor, ne glede na vrsto dejavnosti. Starostnih omejitev ni. Največja soba je opremljena in prilagojena tako, da se lahko uporablja za predavanja oziroma za sestanke.

Načrt centra je, da se nam pridruži čim več uporabnikov, da bi skupaj prostoru dali živahen utrip in ga čim bolje izkoristili. Prvi korak in želja vseh uporabnikov je, da s svojim znanjem opozorimo javnost

in da se povežemo z okoliškimi obrtniki, s katerimi lahko sodelujemo. Ker smo Žirovci znani po podjetnosti, nam priložnosti ne manjka. Za dodatni program bodo v okviru centra organizirani različni dogodki in predavanja, ki bodo namenjeni širšemu krogu občanov.

Kreativni center je pridobitev predvsem za mlade Žirovce, ki podobnega prostora za ustvarjanje in učenje še nimajo. Vsak uporabnik bo v centru deležen večje pozornosti javnosti in bo imel priložnost za vzpostavitev poslovnih kontaktov ter nadaljnji podjetniški razvoj.

V teku so priprave na uradno odprtje, ki bo 23. junija 2016, ob 18. uri.

Vljudno vabljani. •

NA DELOVNEM OBISKU KITAJSKI MINISTER ZA GOZDARSTVO S SODELAVCI

Jožica Kacin

25. maja smo v Žireh gostili visoko kitajsko delegacijo, ki jo je vodil minister za gozdarstvo Zhang Jianlong. Spremljali so jih predstavniki slovenskega Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano z državnim sekretarjem mag. Marjanom Podgorškom ter vodjem Sektorja za gozdarstvo mag. Janezom Zfranom, Nino Baloh ter sodelavci Zavoda za gozdove RS z direktorjem Damjanom Oražmom.

Obisk je potekal v okviru obiska kitajske delegacije v Sloveniji. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je z Državno upravo za gozdarstvo LR Kitajske novembra 2015 podpisalo memorandum o sodelovanju v gozdarstvu med Kitajsko in državami Srednje in Vzhodne Evrope. To je bil tudi povod za srečanje 24. in 25. maja na Brdu pri Kranju. Udeležili so se ga najvišji predstavniki za gozdarstvo iz štirinajstih

Gostje na čelu s kitajskim ministrom za gozdarstvo s sodelavci ter predstavniki slovenskega ministrstva za gozdarstvo in zavodom za gozdove so si ogledali izdelavo oken v M Sori. Na sliki minister Uhang Jianlong (desno) ob njem direktor M Sora Aleš Dolenc, podžupan Brane Jesenovec in župan občine mag. Janez Žakelj. ☒ xxx

držav, ki so podpisali Akcijski načrt za sodelovanje v gozdarstvu pri gospodarjenju z gozdovi, izmenjavi informacij in dobrih praks pri raziskovanju gozdov in vloge gozdarstva ter spodbujanje trgovinske izmenjave izdelkov, znanja in tehnologije v gozdarstvu in predelavi lesa ter zelenih proizvodih in tehnologiji.

Delegacija se je najprej ustavila v M Sori, kjer jim je direktor Aleš Dolenc predstavil

podjetje in proizvodnjo. M Sora se v zadnjih letih uvršča med najbolj inovativna razvojno naravnana podjetja za izdelavo oken. Sledil je enourni ogled gozdnih površin v Račevi. Gostje iz Kitajske so bili navdušeni nad neokrnjeno naravo, zelenjem in cvetočimi travniki, ki jih doma niso vajeni. Visoka delegacija se je v Žireh zadržala na kosilu, ki so ga pripravili v gostilni Pri Županu. Gostitelj je bil žirovski župan mag. Janez Žakelj. •

SPAR PARTNER ŽIRI – NOVA PRILOŽNOST IN VEČJA IZBIRA

Jožica Kacin

V četrtek, 12. maja, je bila v Zadržnem domu v prostorih nekdanje Železnine odprta nova prodajalna Spar partner Žiri, ki je plod sodelovanja domače M Sore in Spara Slovenija. Direktor M Sore Aleš Dolenc je povedal, da so se s Sparom začeli pogovarjati že lani. V M Sori so namreč ugotavljali, da del podjetja, ki je bil franšiza Mercatorja, ne dosega zelenih ciljev. Lahko bi celo sprejeli odločitev o postopnem zmanjševanju trgovske dejavnosti, vendar so prisluhnili občanom, ki želijo konkurenco in možnost izbire.

»Spar je dobro organizirana in urejena družba, je trd pogajalec, toda vreden zaupanja,« je podjetje, ki je na trgu že štiriinosemdeset let, v Sloveniji pa pol stoletja, opisal Aleš Dolenc. Povedal je, da so prenavo prostorov opravila večinoma žirovska podjetja in podjetniki. Spomnil je tudi na zaplete ob gradnji nadstreška in izrazil veselje, da so občina in

investitor uskladili različne poglede. Ob tem je dodal, da v Zadržnem domu v dvanajstih stanovanjih živi šestindvajset prebivalcev, v njem je dvanajst poslovnih najemnikov z dvainštiridesetimi zaposlenimi, vsem pa je treba zagotoviti ustrezne pogoje za življenje in delo.

Prisotne, ki so se zbrali v lepem številu, so nagovorili še direktor Partner Spara Jure Petkovšek, predsednik Zadržne zveze Slovenije Peter Vrisk in župan Občine Žiri mag. Janez Žakelj. Slavnostni trak so prerezali direktor Spara Slovenija Jure Petkovšek, predsednik zadrže in nadzornega sveta M Sore Tone Kokelj in župan mag. Janez Žakelj. Sledila sta ogled prodajalne in veselo druženje, dvanajst zaposlenih, kolikor naj bi jih delalo v prodajalni, pa je poskrbelo, da so obiskovalci lahko opravili prve nakupe.

V krajšem kulturnem programu so nastopili člani Pihalnega orkestra Žiri in Moški pevski zbor Alpina.

2. junija so v M Sori v skladu s programom prehoda na franšiznega partnerja Spar odprli tudi prenovljen Market na Dobračevi. V njem so v sodelovanju z Loškimi mesninami ohranili mesnico in poudarili ponudbo v domačem kotičku. Direktor Aleš Dolenc pravi, da jim je pri prenovi dobro uspelo združiti dva nasprotna cilja: prenoviti prodajalno in čim bolj ohraniti ustaljeno postavitev blaga •

Ekipi Spar Partnerja Slovenija. ☒ Foto Viktor

PRENOVLJENA PRODAJALNA MERCATORJA V BLAGOVNICI

Jožica Kacin

9. junija je bila v blagovnici odprta prenovljena prodajalna Mercatorja, ki so jo poimenovali Market Žiri. Za lep začetek so s pesmijo poskrbeli otroci iz vrtca pri osnovni šoli. K dobremu razpoloženju je pomagal tudi klovn, ki je pozdravljal navdušene kupce, ki so takoj napolnili lepo urejen, predvsem pa povsem prenovljen prostor.

Zunaj so postavili stojnice na katerih so se prestavljali lokalni ponudniki prehranskih izdelkov, svoj prostor pa je imela tudi čipkarska šola. Pestro dogajanje je trajalo ves dan, vrhunec pa je doseglo popoldne z nastopom Mare in ljudskih pevk.

Odprtja se je udeležila tudi številna ekipa Mercatorja, kar kaže, da je žirovska prodajalna pomemben člen v verigi najboljšega sosedu. To se vidi tudi po tem, da so se lotili temeljite prenove. Med pomembnimi gosti so bili tudi član uprave Mercator trgovine Slovenije **Igor Mamuza**, pomočnik člana uprave za Mercator trgovine Slovenije **Samo Gorjup**, samostojni poslovni svetovalec v maloprodaji, **Veljko Tatič**, direktorica sektorja MF3 **Tanja Kališek**, vodja maloprodajnih enot **Robert Kuhar** ter sodelavci in koordinatorji pri prenovi, ki so prišli ogledat sadove svojega dela. Na Slovesnosti je bil tudi župan mag. Janez Žakelj. **Robert Kuhar**, vodja maloprodajnih enot je povedal, da je investicija znašala nekaj manj kot pol milijona evrov. Na račun nekoliko manjšega skladišča so razširili prodajni prostor in popestrili ponudbo s poudarkom na svežih oddelkih. Novost so tople jedi, kot so kvadratna pica, burek, hrenovke v testu ter pekarna z večjo izbiro v prodajalni pečene kruha in pekovskega peciva. Večjo pozornost bodo namenili tudi svežemu sadju in zelenjavi. Prodajalna je uspešno poslovala že pred

foto Viktor

Zadovoljne prodajalke s poslovodkinjo Ireno Huber (prva v zadnji vrsti levo) in vodjem maloprodajnih enot Robertom Kuharjem.

prenovo, zdaj pa v Mercatorju pričakujejo porast prometa, ne glede na to da so v kraju dobili novo konkurenco. Svoja pričakovanja utemeljujejo z boljšo ponudbo ter dobrimi kadri, ki znajo pristopiti do kupca in so stalnica Mercatorjevih uspehov.

Irena Huber poslovodkinja prodajalne, je povedala, da je prenovljena prodajalna tako za Mercator kot tudi za zaposlene v žirovski prodajalni, predvsem pa za kupce, velika pridobitev. »V Žireh smo že težko čakali nov, svež pristop pri prodaji živil, in ta nam je z obnovo, ki je trajala tri tedne, v celoti uspel. To se vidi tako po zadovoljnih obrazih sodelavk kot tudi kupcev. Komaj čakamo, da jih pride še več, da jih povabimo med naše nakupovalne police, da si ogledajo našo novo in pestro ponudbo. Potrudile se bomo, da se jim bomo posvetile in poskušale čim bolj prisluhniti njihovim željam,« je pojasnila poslovodkinja. Ekipa, ki jo sestavlja šestnajst delavk, ostaja ista, zaradi večjega obsega dela pri peki pa so zaposlili dodatno moč.

Tudi prodajalka **Karmen Guzelj** je vesela prenove. »Z njo tudi za zaposlene prihajajo nova pričakovanja pa tudi nove obveznosti in odgovornosti, « je povedala in dodala, da tudi med prenovi, ko je bila prodajalna zaprta, niso bile brez dela. Nekatere so si privoščile nekaj dopusta, v glavnem so pomagale pri

nadomeščanju v drugih prodajalnah, nekaj časa pa je bilo namenjeno tudi izobraževanju. »Slišale smo veliko koristnih nasvetov o komunikaciji s kupci in ponudbi ter delu v prodajalni. Tako prodajalna kot pridobljena znanja so nam dala nov zagon in obljublamo, da se bomo potrudile za naše kupce,« je povedala Karmen.

Teh je bilo že prvo uro veliko in vsi so pohvalili lepo urejeno prodajalno. Med nakupom sem zmotila dve prijazni gospe. Obe sta že krepko prekorčili osemdeseta, a sta še vedno zdravih misli, polni optimizma, predvsem pa veseli vsake novosti, ki prinaša boljše pogoje za življenje v kraju.

»Ko pogledam po prodajalni, se mi zdi, kot da nisem v Žireh. Kar ne morem verjeti, da so v tako kratkem času lahko prenovili prodajalno, predvsem pa, da je mogoča taka sprememba. Vesela sem vsakega napredka in tu je ta več kot očiten,« je navdušena **Terezija Eržen**.

Podobnega mnenja je **Dana Gluhodedov**: »Nisem pričakovala, da bom prišla v tako lepo urejeno trgovino. Police so bolj pregledne, več je izbire in tudi cene so lepo vidne,« je vtise strnila Dana Gluhodedov, ki je takoj opazila še eno novost: »Živim blizu trgovine in včasih si bom lahko privoščila kosilo ali malico kar iz Mercatorjeve ponudbe toplih jedi.« •

INŠPEKTORAT IN REDARSTVO – Z REDNIM NADZOROM SE STANJE IZBOLJŠUJE

mag. Stanislav Bele, Zala Arnolj in mag. Dean Stepančič

SU MIRED Vrhnikar

Skupna občinska uprava Medobčinski inšpektorat in redarstvo na območju

Občine Žiri deluje že približno pet mesecev in v tem času se je že vzpostavil celovit sistem delovanja in nadzora, predvsem na podlagi dobrega sodelovanja in ažurnosti vseh udeleženi. Skupaj z Občino Žiri so tako nedvomno pokazali primer dobre prakse vzpostavitve novega načina dela.

Delovanje inšpekcijske in redarske službe je bilo v tem času že precej dobro sprejeto tudi pri občanih in drugih udeleženi.

Pobude za boljše delo redno prihajajo tudi od občanov. To pomeni, da se prebivalci Žirov zavedajo pomena varnega bivalnega okolja, k čemur pripomore tudi reden nadzor občinski redarjev in inšpektorjev. Občani, ki se obračajo na nas in opozarjajo na težave, pričakujejo pomoč pri urejanju problematike v njihovem bivalnem okolju predvsem zaradi prehitre vožnje voznikov motornih vozil. K sodelovanju je pristopilo tudi Združenje šoferjev in avtomehnikov, vzpostavljeno pa je bilo že tudi odlično sodelovanje s Svetom ▶

za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter Policijsko postajo Škofja Loka, ki opravlja širši in predvsem pogostejši nadzor.

Na začetku dela pooblaščenih uradnih oseb prekrškovnega organa smo zaznali, da že dalj časa ni bilo nadzora. Najbolj se je to opazilo pri cestnem prometu. Občinski redarji so v začetku le opozarjali kršitelje (tiste, ki niso ogrožali drugih) cestnoprometnih predpisov.

V zvezi z že izvedenimi ukrepi v prometu je bila urejena prometna signalizacija na kar nekaj mestih ter vzpostavljen sistem kratkotrajnega parkiranja. Nadzor mirujočega prometa ter hitrosti motornih vozil deluje dobro. Stanje nepravilno parkiranih motornih vozil se z rednim nadzorom občinskih redarjev bistveno izboljšuje.

Kar nekaj ukrepov je bilo izvedenih tudi z inšpekcijskim nadzorom, kjer so občinski inšpektorji ukrepali predvsem v zvezi s problematiko odlaganja odpadkov. Pooblaščene uradne osebe bodo še naprej usmerjale svoje delovanje predvsem v varovanje najbolj ranljivih skupin udeležencev v cestnem prometu in zavarovanju širših

interesov občanov, kamor vsekakor sodi čisto okolje. Občinski redarji bodo še naprej nadzirali hitrost motornih vozil ter njihovo parkiranje, inšpektorji pa bodo še bolj pozorni na pravilno ločevanje odpadkov, varovanje občinskih cest in okolja.

Pristojnosti občinskih redarjev so določene s posameznimi zakoni (npr. Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o prekrških, Zakon o varstvu javnega reda in miru, Zakon o pravilih cestnega prometa, Zakon o cestah itd.), pooblaščene uradne osebe medobčinskega inšpektorata in redarstva pa za občino opravljajo tudi naloge inšpekcijskega nadzorstva nad izvajanjem občinskih odlokov ter odločajo o prekrških iz občinske pristojnosti na naslednjih področjih:

- oskrba s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda,
- ravnanje s komunalnimi odpadki, odlaganje ostankov komunalnih odpadkov,
- javna snaga in čiščenje javnih površin,
- urejanje javnih poti, površin za pešce in zelenih površin,
- pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov ter druge naloge zaradi varstva zraka in

varstvo pred požarom,

- izgradnja, vzdrževanje in urejanje lokalnih javnih cest in javnih poti,
- urejanje in vzdrževanje pokopališč, pokopališka in pogrebna dejavnost,
- urejanje in vzdrževanje ulic, trgov in cest v naseljih, ki niso razvrščene med magistralne, regionalne in lokalne ceste,
- urejanje, vzdrževanje in upravljanje javnih tržnic in plakatnih mest,
- urejanje javnih parkirišč, mirujoči promet v naseljih in parkiranje,
- javna razsvetljava v naseljih,
- javni potniški promet,
- upravljanje javnih stanovanj in večstanovanjskih zgradb,
- občinske takse,
- turistične takse,
- ravnanje s plodno zemljo,
- zimska služba,
- uporaba zastave in grba,
- označevanje cest, ulic, naselij in zgradb,
- varovanje javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanje javnega reda in miru in druga področja, ki jih določijo občinski in drugi predpisi. •

IZDANA ODLOČBA O IZVAJANJU DIMNIKARSKIH STORITEV

Andrej Poljanšek

Vlada RS je izdala odločbo o začasnem izvajanju koncesije, s katero se koncesija za izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe, meritev, pregledovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja

in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom na dimnikarskem območju Žiri podeli podjetniku Dimnikarstvo Uroš Verač, s. p., Žiri (041 529 563). Za podpis koncesijske pogodbe je vlada pooblastila ministrico za okolje in prostor Ireno Majcen.

Sprememba Zakona o varstvu okolja (ZVO) določa, da se za tista koncesijska območja, na katerih ni koncesionarja z veljavno koncesijsko pogodbo po 31.

decembru 2015, izvede javni poziv. Vlada na podlagi prijav podeli koncesijo tistemu, ki izpolnjuje predpisane pogoje in zoper njega ni začel postopek za odvzem koncesije. Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) je 20. aprila 2016 objavilo ponovni javni poziv za podelitev začasne koncesije za izvajanje dimnikarskih storitev v naši občini. Če je več prijav za posamezno dimnikarsko območje, ima skladno z Zakonom o varstvu okolja prednost pri podelitvi oseba ali podjetje, ki ima sedež najbližje središču koncesijskega območja. Za središče koncesijskega območja se šteje sedež občine iz koncesijskega območja. •

IMAMO NAJCENEJŠO PITNO VODO

Andrej Poljanšek

Časopis Dnevnik je v prilogi Objektiv, ki je izšla v soboto, 30. aprila 2016, izvedel primerjavo mesečnih stroškov oskrbe s pitno vodo za povprečno stanovanjsko hišo z dimenzijo priključka $\frac{3}{4}$ " in porabo 16 m³ mesečno. Članek je na ogled na spletni strani www.ziri.si. Uradno najcenejšo vodo imajo sicer v občini Turnišče, vendar v ceni še ni obračuna lanskih kohezijških

projektov oskrbe s pitno vodo in zato ni realna. Občina Žiri je po tej raziskavi na drugem mestu z omrežnino 1,7 evra in vodarino 6 evrov.

Na Občini Žiri spremljamo cene komunalnih storitev predvsem v sosednjih občinah in s primerjavami seznanjamo javnost in občinski svet. Ob Dnevnikovi primerjavi cen pa smo dobili še neodvisno potrditev naših primerjav. Če si v nečem najcenejši ali najdražji v državi, je vedno potreba preučiti vzroke. Cene se izračunavajo v skladu z državno uredbo, ki ureja oblikovanje cen komunalnih storitev. Cena je sestavljena iz dveh delov. Omrežnina (oziroma cena javne infrastrukture pri

ravnanju z odpadki) je oblikovana najmanj v višini obračunane amortizacije za vso javno infrastrukturo, ki je potrebna za opravljanje posamezne javne službe. Cena izvajanja storitev pa zajema vse druge stroške javne službe in se oblikuje na podlagi načrtovanih stroškov in količin za prihodnje obračunsko obdobje, ob upoštevanju morebitnih razlik med načrtovanimi in realiziranimi stroški ter količinami za preteklo obdobje.

Omrežnina je peta najnižja, vodarina pa tretja najnižja v Sloveniji. Nizko vodarino dosegamo z nizkimi obratovalnimi stroški, kljub temu da je vodovod Žiri zelo zahteven, saj je potrebno vso vodo prečrpavati, kar povzroča velike stroške električne energije. Zaradi ▶

organizacijske oblike – režijski obrat znotraj občinske uprave – pa je cena lahko nižja, saj se obračunava le del zaposlenega delavca na vodovodnem sistemu in del delavke na obračunu komunalnih storitev. Del storitev zaradi majhnega obsega izvaja občinska uprava: sprejem in pošiljanje pošte v upravnih zadevah, plačilo računov, načrtovanje, izračun cen komunalnih storitev, obveščanje, vodenje režijskega obrata opravljata župan in direktor občinske uprave. Ti stroški zato niso del cene storitev. Opozoriti pa je potrebno, da so manjši vodovodni sistemi že v osnovi dražji, saj se obvezni stroški (elektrike, omrežnina, analize, delo) razporedijo na manjše število uporabnikov, zato smo z rezultati lahko še posebej zadovoljni.

Omrežnina je obračunana v višini amortizacije vodovodnega omrežja. Občina Žiri je vodovod prevzela v upravljanje konec leta 1995 od Loške komunale, d. d.. Čeprav je bil ob rekonstrukciji regionalne ceste skozi Žiri obnovljen glavni vod na relaciji med policijo in gostilno Pri Županu, je bilo omrežje v slabem stanju. Izgube so bile ogromne. Za zagotovitev 650 m³ prodane vode dnevno smo morali prečrpati tudi 3.000 m³ vode. S trdim delom smo v dvajsetih letih izgube občutno zmanjšali, tako da danes prečrpamo manj kot 900 m³ pitne vode dnevno. Za to gre zasluga Francu Kranjcu, ki ves ta čas skrbi za tehnično delovanje vodovoda ter načrtuje in vodi vzdrževalna in investicijska dela. Z letošnjim letom smo interventna dela ob okvarah

predali podizvajalcu Instalaterstvo Krek, d. o. o. (Poljane nad Škofjo Loko 88). Občani lahko ob okvarah na vodovodnem omrežju pokličejo na dežurno mobilno številko 051 222 230.

Nov način obračunavanja omrežnine velja od leta 2013 dalje. Do tedaj je bila cena pitne vode nadzorovana (zamrznjena), zato se ni spreminjala in ni pokrivala stroškov. Zadovoljni smo bili, če smo pokrili tekoče stroške, zaradi nepokrite amortizacije pa je bilanca režijskega obrata vedno izkazovala rdeče številke. Večina investicij se je financirala iz občinskega proračuna, vodohran na Tabru pa smo zgradili tudi s

pomočjo sredstev za razvoj podeželja.

Z novo uredbo je podrobno predpisan način izračuna amortizacije vodovodnega sistema. Določene so amortizacijske dobe glede na vgrajene materiale, posebej za vodovodno omrežje, posebej za črpalke in objekte. Vendar pa je zaradi načina obračunavanja amortizacije po računovodskih predpisih za javno upravo v preteklih letih velik del vodovodnega sistema že amortiziran, zato se ne upošteva v izračunu omrežnine. Zaključimo lahko, da je omrežnina za pitno vodo v Žireh nizka zlasti zaradi velikih investicij v preteklih letih (1996–2011), ki jih je iz proračuna financirala Občina Žiri. •

Vodohran Tabor. © Andrej Poljanšek

STAROSTI PRIJAZNA OBČINA SODOBEN KRAJEVNI DOM ZA STARE

dr. Jože Ramovš,

Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in
medgeneracijsko sožitje

V Sloveniji potrebuje kakih 80.000 starostno onemoglih, kronično bolnih ali invalidnih ljudi redno pomoč pri opravljanju vsakodnevnih opravil. Večino oskrbujejo doma, četrtnina pa je nastanjenih v domovih za stare ljudi. Pri večini od teh je bila preselitev v dom res nujna, vendar pa neredko tudi zelo boleča tako za starega človeka kakor za njegove svojce. Zato je zelo pomembno, da je dom za stare ljudi v domačem kraju in sodoben. Glede tega veljata v Evropi pravili: 1. kjer je vrtec za otroke, je potreben tudi dom za

stare; 2. dom za stare in življenje v njem morata biti čim bolj podobna domači hiši in gospodinjškemu življenju v njej. Krajevni dom je edino pravo srce, ki lahko pogajanja vse programe za oskrbo onemoglih.

V razvitem delu Evrope, kamor sodimo tudi Slovenci, je okrog en odstotek ljudi preseljenih v dom za stare ali podobno ustanovo za stalno nastanitev, dolgotrajno oskrbo in zdravstveno nego. Nekateri zato, ker nimajo nikogar, ki bi jim pomagal živeti doma. Veliko zato, ker so hudo bolni ali oslabei, pogost razlog za odhod v dom je huda demenca. Včasih domači pri najboljši volji ne morejo več zagotavljati varnega življenja, nege in oskrbe onemoglemu svojcu, ker so sami bolni, zaradi službene obremenitve, razmer v družini ali česa drugega. Nekaj malega pa jih izbere udobno domsko oskrbo, čeprav so še kar pri močeh.

Za človeka, ki se mora v starosti za trajno preseliti v dom, je to običajno eden težjih življenjskih korakov. Morda je s trudom in ljubeznijo gradil svoj dom, da bi v njem mirno in varno živel do konca. Vsekakor se doma

človek najbolje znajde, tu vse pozna, vsega je navajen. Vsaka selitev na starost je težavna. Podobno je presaditvi starega drevesa – zahtevna je in tvegana. Ljudska modrost pravi: Ne premeščaj stare omare.

Podobno težka je ta odločitev za svojce, ki so svojega družinskega člana oskrbovali doma. Mnoge pri tem in pozneje grizejo tihi občutki krivde in sram pred drugimi; večkrat slišim trpke besede, da je mama preskrbela v težkih časih vrsto majhnih otrok, oni pa vsi skupaj nje ne morejo.

Za človeka, ki mora v dom za stare, in za njegove svojce je veliko bolje, če imajo o vsem tem potrebne informacije. Čim bolje poznajo dom, tem lažje sodelujejo z njim. Čudno je, da je prav znanje o domovih v slovenski javnosti tako zelo za časom. Med petnajstimi programi za oskrbo v starosti večina ljudi – tudi politiki in občinske uprave, ki odločajo o tem – pozna skorajda samo dom za stare, in še to le tip domov izpred štirih desetletij – od takrat, ko smo vozili po cestah fičke. Medtem pa je šel razvoj programov za oskrbo naprej hitreje kakor razvoj avtomobilov – tudi razvoj domov. ►

V Sloveniji smo po letu 1970 veliko vlagali v gradnjo in obnovo domov za stare in v dviganje strokovne ravni oskrbovanja v njih; pred tridesetimi leti smo bili v vrhu svetovnega razvoja. Na tedanji stopnji strokovnega razvoja je bil dom kombinacija hotela in bolnišnice. Gradili so velike objekte z več sto posteljami. Razdeljeni so bili v oddelke za tiste, ki se še samostojno gibljejo, za nepomične, za ljudi z demenco. To pomeni, da je treba stanovalca tudi v domu seliti, ko se mu zdravje poslabša. Pred starim človekom se dnevno zvrsti vrsta tujih ljudi, od čistilk, negovalk, medicinskih sester, strežnic, fizioterapevta, delovnega terapevta, do obiskovalcev sstanovalca na sosednji postelji. Malo je enoposteljnih sob, ki si jih ljudje na starost najbolj želijo in so danes samoumeven del standarda vsakega otroka. Ko mora človek stalno živeti ob enem ali več naključnih tujih ljudeh na sosednjih posteljah, izgubi vso svojo zasebnost in intimnost. Koliko stisk prinašajo različne navade sstanovalcev: eden hoče imeti odprto okno, drugi zaprto, eden hodi zgodaj spat, drugi pol noči gleda televizijo, eden ima pogoste obiske, drugi nikoli ... Ob tem pa ima vsak od njih svoje bolezni in osebne stiske. Za večino starih ljudi je zelo hudo tudi to, če so nastanjeni v domu izven domačega kraja. Kako človeka presune skromna želja, »... samo da bi videl iz postelje skozi okno svoj domači kraj, da bi slišal domači zvon ...!«

KAKŠEN JE SODOBNI DOM ZA STARE?

Po letu 1990 se po Evropi uveljavlja nov tip domov za stare ljudi. To so gospodinjске skupine. V domovih z gospodinjскими skupinami sta oskrba in človeško sožitje organizirana po načelu: čim bolj podobno naj bo vsakdanji normalnosti v domačem gospodinjstvu. V eni skupini jih živi kakih deset. Zanje od jutra do večera skrbijo hišne gospodinje, v eni skupini delajo po navadi tri v dveh izmenah. Drugi strokovnjaki pridejo k posameznemu človeku, ko je potrebno.

Življenje v takih skupinah se dogaja predvsem okrog vsakdanjega gospodinjstva. Človeku tako ostanejo do konca življenja najbolj ohranjene sposobnosti, ki so povezane s tem. Za počutje, tek in zdravo prebavo je pomemben zlasti vonj, ko se hrana kuha in deli. Zato ima vsaka gospodinjška skupina veliko dnevno sobo s kuhinjo. Tu je večina dneva živo dogajanje, največ pri pripravi hrane. Okrog velike bivalne kuhinje so sobe, devet od desetih je enoposteljnih z lastnim straniščem in kopalnico. Opremo – od omarice do zaves – prinesejo stanovalci od doma, ustanova daje le sodobno negovalno posteljo. Ta je na kolesih, da se zlahka prepelje

Skupne akcije in druženje prispevajo k medgeneracijskemu sožitju, ki je pogoj za prijazno življenje v danem okolju. Na sliki krajanji ob praznovanju 40-letnice igrišča Jezera. Jožica Kacin

v veliko bivalno kuhinjo, ko ima onemogel stanovalec voljo do družbe. V takem domu ni selitev iz enega oddelka na drugega, saj so v skupini ljudje različnih zmožnosti skupaj, tako kot doma.

Obisk v takem sodobnem domu človeka res prijetno preseneti. V bivalni kuhinji pripravljajo kosilo. Vse je v živem dogajanju: nekaj jih je na vozičkih, drugi sedijo ali hodijo, nekdo leži na postelji, hišni gospodinji pa vse vodita. Človek vidi sproščen obraz gospe, ki zavzeto in natančno lupi krompir, čeprav zaradi demence ne ve svojega imena. Na postelji sredi te velike dnevne kuhinje je zelo onemogla gospa, ki so jo pripeljali iz njene sobe: spokojno leži, gleda dogajanje in vdihava vonj kuhanja. Tu je tudi gospa pri šestdesetih – to je hčerka one na postelji, ki je prišla na obisk: s hišno gospodinjjo pripravlja kosilo, nato pa hrani svojo mamo na postelji. Med kosilom, ki je videti tako domače kakor pri skupni družinski mizi, vidite živ lesk v očeh teh starih ljudi. Pogosto srečate prostovoljce, ki se pogovarjajo s posameznim stanovalcem ali delajo z majhno skupino.

Ko človek vse to vidi, se zave, kakšen dom za stare bi hotel zase, svoje domače in svoj kraj. Sodoben dom gospodinjских skupin je res delček doma, podoben domači hiši. Ko sem v Nemčiji prvič videl tak dom in skupno pripravljane kosila v eni od gospodinjских skupin, mi je misel brez grenkega priokusa splavala domov k svoji skoraj devetdesetletni materi, ki je tedaj najbrž tudi kuhala kosilo. Niti moji materi doma niti tem ljudem v

domu ne bi bilo mogoče počasnih delovnih gibov pri gospodinjstvu nadomestiti s čim boljšim za ohranjanje njihovih moči in svežine v visoki starosti. Nobena stroka nima »terapije«, ki bi bila učinkovitejša od normalnega vsakdanjega življenja in lepega sožitja.

Stroški oskrbe v teh domovih niso nič višji kakor v domovih, kakršne poznamo pri nas. Boljša organizacija omogoči višji osebni standard. Če ima vsaka krajevna skupnost svoj dom s kakimi tremi gospodinjскими skupinami, je seveda lahko sto takih domov povezanih v en sistem upravljanja, nabave in razvoja. Zaposleni imajo štirikrat manj jalove hoje po hodnikih, kar pomeni pri istih stroških četrtno več neposrednega stika z ljudmi. Zahtevno delo oskrbovanja jih v gospodinjских skupinah manj izčrpa kakor v klasičnem domu.

Sodoben dom za stare ljudi mora torej imeti naslednje tri značilnosti, da je kakovosten:

1. biti mora v domačem kraju, da se človek počuti doma in ga lahko mimogrede obišeče domači, ko gredo v trgovino, vnuki, ko gredo iz šole;
2. vsak stanovalec mora imeti svojo sobico s sanitarijami, da ohranja zasebnost, ki je bistvena za doživljanje človeškega dostojanstva, celotna skupina pa veliko bivalno kuhinjo, da niso stanovalci osamljeni;
3. način življenja, oskrbe in nege mora biti čim bolj podoben normalnemu vsakdanjemu življenju v domačem gospodinjstvu. •

DRUŽINSKA OSKRBA STAREJŠEGA SVOJCA

Valerija Šinkovec,
Patronažna služba Žiri

Marca in aprila je v Žireh potekal tečaj Družinska oskrba starejšega svojca. Tečaj je vodil Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje, ki izobraževanja za družinske oskrbovalce izvaja že deset let. Uposablja in povezuje svoje in druge neformalne oskrbovalce starih, bolnih ali invalidnih ljudi, ki potrebujejo pomoč.

V občini Žiri je 31. decembra 2015 živelo 918 ljudi, starejših od 65 let, kar predstavlja 18,7 odstotka občinske populacije. Starejših od 80 let je bilo 309, kar je 6,3 odstotka občinske populacije in je nad državnim povprečjem. Glede na obstoječo starostno strukturo kar precej občanov potrebuje pomoč pri določenih opravilih. Po podatkih, ki veljajo za Slovenijo, potrebuje določeno vrsto pomoči 13,5 odstotka ljudi, starejših od 65 let. Torej je v občini 82 ljudi v starostni skupini med 65 in 79 let, ki potrebujejo nekaj pomoči. V starostni skupini nad 80 let 60 odstotkov ljudi potrebuje pomoč, kar v Žireh predstavlja 185 občanov. Ocenjujemo, da potrebuje določeno vrsto pomoči 267 ljudi ali več in jim jo v glavnem zagotavljajo svojci ter drugi neformalni oskrbovalci.

Konec leta 2015 je 33 Žirovcev živelo v institucionalnem varstvu v različnih krajih po Sloveniji. Večina ljudi si želi do konca življenja živeti doma med svojci oziroma v njim poznanem okolju. Oskrba ostarelega družinskega člana je zelo zahtevna naloga,

Tečaj družinske oskrbe je obiskovalo devetindvajset udeleženk. Mojca Trček

ki od oskrbovalca zahteva veliko energije, napora, spretnosti in znanja. Obenem je to dragocena in pomembna življenjska izkušnja. Tečaj družinske oskrbe starejšega svojca je za družinske oskrbovalce zelo pomemben za pridobivanje novih znanj, za razbremenitev in potrditev, da opravljajo koristno delo tako za svojca kot za družbo. Znesek, ki ga prihranijo oskrbovalci, je višji od zneska, ki ga država porabi za uradno pomoč ljudem na domu. Pri oskrbovanju so vse aktivnosti usmerjene k oskrbovancu, ostarelemu družinskemu članu, na oskrbovalca z njegovimi stiskami in težavami pa se največkrat pozabi, zato je tečaj prav to, kar družinski oskrbovalci potrebujejo. Tečaj družinske oskrbe starejšega svojca je obiskovalo 29 udeleženk. Organiziranih je bilo 10 srečanj, ki so potekala ob torkih ob 16.30 v osnovni šoli.

Več srečanj je vodila mag. Ksenija Ramovš, vključevali so se strokovnjaki posameznih

področij. Doživljanje starejšega svojca in komuniciranje z njim ter komunikacijo, kadar je starejši človek težaven, je vodila mag. Ksenija Ramovš. O oskrbi dementskih oseb je udeležence poučila Branka Mikluž iz Psihiatrične bolnišnice Ljubljana. Fizioterapevtsko pomoč za učinkovitejšo oskrbovanje je nazorno prikazala fizioterapevtka Ivanka Bižal. O negi starejšega oskrbovanca na domu sva govorili Valerija Šinkovec in Mojca Trček iz Patronažne službe Žiri. Kako ukrepati, če svojca ni več mogoče oskrbovati doma, in srečevanje z minljivostjo je tenkočutno predstavil dr. Jože Ramovš. Mag. Ksenija Ramovš je vodila še za oskrbovalce zelo pomembno srečanje, to je skrb za lastno zdravje in kondicijo, ter zadnje srečanje »klub svojcev«, ki bo deloval še naprej in bo namenjen izmenjavi izkušenj in medsebojni opori oskrbovalcev ostarelih družinskih članov. •

V PRIPRAVI IDEJNI PROJEKT MEDGENERACIJSKEGA SREDIŠČA

Rok Prešern

Občina nadaljuje s postopki za izgradnjo Medgeneracijskega središča Žiri. Poleg neprestanih usklajevanj s predstavniki ministrstva in iskanju možnega financiranja, je po idejni zasnovi že pristopila k pripravi idejnega projekta, ki bo konkretiziral potrebne programe nege in oskrbe. Le-ti so potrebni za arhitekturno rešitev objekta, ki je načrtovan ob Zdravstveni postaji Žiri.

Izbrani avtor za izvedbo idejnega projekta je Franc Imperl, eden najboljših slovenskih strokovnjakov s tega področja. Ob pomoči prof. dr. Jožeta Ramovša je Franc Imperl v aprilu in maju organiziral dve srečanja s častnim odborom starosti prijazne občine. Na njih so udeleženci preverjali in določali potrebe po negi in oskrbi v našem okolju. Na podlagi zbranih podatkov bo pripravljen idejni projekt s točno določenimi programi, kapacitetami in razvojnimi možnostmi. Tako bomo spet korak bliže Medgeneracijskemu središču Žiri.

Franc Imperl je o oskrbi starostnikov zapisal: »Oskrba starostnikov je v sodobnem svetu vedno bolj aktualna, saj jo koristi vedno več od nege in oskrbe odvisnih oseb. Po svoji vsebini in organizacijski obliki se je v zadnjih

desetletjih povsem spremenila. Če smo imeli še neposredno po drugi svetovni vojni sirotišnice in hiralnice, kamor so nameščali socialno šibke in od družbe pozabljene ostarele, trkajo danes na vrata oskrbe in nege vse kategorije starostnikov, ne glede na stan, socialno pripadnost, življenjski standard in slog. Prav zaradi tega prihaja do velikih sprememb pri iskanju ustrežnejših oblik in pristopov pri njihovi oskrbi.

Ob koncu 60. in še bolj v 70. letih se porodijo ideje o spremembi kulture in načina dela kot alternativni obstoječemu, takrat že »tradicionalnemu« medicinskemu načinu dela, in funkcionalni ter timski organizaciji nege. Tako se je začelo veliko gibanje, katerega vplive zaznavamo v zadnjih desetih letih tudi v Sloveniji. Vračamo se na izhodišča dela ▶

medicinskih/skrbstvenih sester, ko so bili središče njihovih del bližnji odnosi s pacienti ter njihovimi svojci in družino. Danes lahko govorimo, da so glavne spremembe na osnovi sodobnih konceptov v smeri normalizacije življenja stanovalcev in s tem tudi delovanja

doma. To se vidi pri naravnosti delovanja domov za starejše in spremenjenem pogledu na bivalno okolje stanovalcev domov, saj je dobro počutje v bivalnem okolju ena temeljnih človekovih potreb, ki je v vsaki osebi globoko zakoreninjena. Vidi se pa tudi v

iskanju alternativnih, skupnosti bližjih oblik bivanja ter v kombinaciji z manjšimi domovi za starejše.

V tem smislu naj bi šlo tudi iskanje sodobnega središča v Žireh.« •

PRIHAJATA NOVA ZDRAVNIKA

Rok Prešern

1. avgusta bomo v Žireh dobili dva nova družinskega zdravnika. Ratko Radošević bo 30. junija zaradi upokojitve prenehal z delom, Dušan Sedej pa ostaja tudi v prihodnje. V nadaljevanju objavljamo kratko predstavitev, ki sta nam jo poslala zdravnika Jaka Strel in Ivan Pecev, oba specialista družinske medicine.

IVAN PECEV, dr. med., spec. družinske medicine

Rojen je leta 1981 v Makedoniji, Strumici. Tam je končal gimnazijo in nadaljeval študij na Medicinski fakulteti v Stari Zagori v Bolgariji. Študij je končal leta 2007. Zaposlil se je kot urgentni zdravnik v Centru za nujno medicinsko pomoč v Stari Zagori, kjer je delal 2 leti. V Sloveniji je od septembra 2009. Po opravljeni nostrifikaciji diplome in uspešno opravljenem izpitu iz znanja slovenskega jezika na visoki ravni je dobil specializacijo iz družinske medicine. Med čakanjem na specializacijo je opravljal trimesečno prostovoljno delo na Kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja v Ljubljani. Specializacijo je opravljal v Zdravstvenem domu Ljubljana, nato pa se je zaposlil kot zdravnik specialist družinske medicine v Zdravstvenem domu Vrhnika. Ves čas je bil dejavno vključen v delo urgentne službe v Splošni nujni medicinski pomoči Ljubljana in Nujni medicinski pomoči Vrhnika.

Od januarja 2015 je mentor za študente družinske medicine.

Z dr. Jako Strelom uspešno sodelujeta od leta 2010. S svojim znanjem in izkušnjami ter ciljem, da bi ponudila kakovostno celostno zdravstveno oskrbo, želita prispevati k boljšemu zdravju občanov.

JAKA STREL, dr. med., spec. družinske medicine

Po končani maturi na Gimnaziji Bežigrad je vpisal študij medicine na Medicinski

Ivan Pecev, dr. med. specialist družinske medicine.

fakulteti Univerze v Ljubljani in ga končal 2009. V času študija je z delom v ambulantah družinske medicine (Divača, Bistrica ob Sotli) pridobil znanje in izkušnje. Po končanem študiju ter šestmesečnem pripravništvu in opravljenem strokovnem izpitu se je med čakanjem na razpis za specializacijo zaposlil v Zdravstvenem domu Logatec kot zdravnik v domu starejših občanov in ambulantni družinske medicine. V času specializacije družinske medicine je bil zaposlen v ZD Ljubljana. Po opravljenem specialističnem izpitu se je zaposlil v ZD Vrhnika na delovno mesto zdravnika v službi nujne medicinske pomoči in sodeloval pri vzpostavitvi zdravstveno-preventivnega pilotnega projekta Svetovalnice za telesni in gibalni razvoj, ki ga je Evropska komisija prepoznala kot primer dobre prakse.

Dodatno se je izobraževal in pridobil praktične izkušnje na področju športa in rehabilitacije športnih poškodb, kjer je v letih 2009–2012 vodil interdisciplinarni tim, ki je organiziral in vodil rehabilitacijo športnih poškodb dijakov športnih oddelkov Gimnazij Šiška in Šentvid. V nogometni sezoni 2011–2012 je opravljal naloge vodje zdravniške službe NK Bravo 1 Interblock. V letu 2010 je vpisal doktorski študij kineziologije na Fakulteti za šport. •

Jaka Strel, dr. med. specialist družinske medicine.

ŠPORT ZA SPROSTITEV IN ZDRAVJE

Bogdan Eržnožnik

Za 70 učenk in učencev, ki so v letošnjem šolskem letu obiskovali izbirna predmeta šport za sprostitev in zdravje, sva učitelja športa ob pomoči sodelavcev organizirala zanimiv dvodnevni zaključek programa. V idiličnem naravnem okolju SC Cerkno in ČŠOD na Medvedjem Brdu, kamor so otroci prišli peš ali s kolesom, so se v dveh dneh pomerili v lokostrelstvu, odbojki in orientaciji. V lepem vremenu in čudoviti naravi, kjer se je šport prepletal s prijetnim druženjem, so zelo uspešno končali svoj športni program. Projekt sva vodila učitelja športa Bogdan Eržnožnik in Polona Maček. •

RASTEMO SKUPAJ Z DRŽAVO

Lucija Kacin, Jožica Kacin

Leto 1991. Začelo se je v pričakovanju velikih sprememb. 23. decembra 1990 so se naši predniki odločili za samostojno državo Slovenijo. Bili so složni in trdno odločeni iti po svoji poti. Udeležba na referendumu je bila rekordna in kar 95 odstotkov volivcev, ki so prišli na volišče, se je izreklo za Slovenijo. So se uresničile sanje izpred petindvajsetih let?

Tudi v Žireh so bili polni načrtov. Takrat še pod Občino Škofja Loka so razvoj kraja uresničevali prek krajevne skupnosti, ki ji je leta 1991 predsedoval Anton Beovič. Zdelo se je, da je najtrši oreh tistega časa telefonija. V načrtu so imeli izgradnjo telefonskega omrežja z vključitvijo 400 novih priključkov, kar pa se tega leta ni uresničilo. Številni krajanji so morali še naprej telefonirati iz govornic na pošti, v centru Žirov ali iz podjetij, kjer pa so bile linije tudi povsem zasedene. Investiralo se je tudi v asfaltiranje cest, v Plastuhovi grapi so pripravljali načrte za novo naselje. Pospešeno so urejali dokumentacijo za gradnjo novega zdravstvenega doma. Do razpada skupnega jugoslovanskega trga je šlo dobro tudi Alpini. Tekmovalci so v njeni tekaški obutvi na svetovnem prvenstvu v nordijskem teku in biatlonu dobili tisto leto kar štiri zlate medalje. Direktor Alpine Bojan Starman je aprila že tretjič zapored zahteval glasovanje o svoji zaupnici in dobil več kot 76-odstotno podporo delavcev. Pošta se je iz Zadrúžnega doma preselila v nove prostore v Blagovnici. Spremenila se je denarna valuta. Tudi na banki v Žireh so ljudje v dolgih vrstah čakali na zamenjavo dinarjev v tolarje. Takrat so bili taki časi. Danes je vse drugače. Telefonov, zaradi katerih je bilo takrat

kar nekaj vroče krvi, danes ne uporablja skoraj nihče, saj so jih zamenjali mobilni. Ceste so večinoma asfaltirane, toda spet potrebne obnove. Nekatera njihova imena so spremenjena. Jurišni bataljon je postal Pod griči, Cesta XXXI. divizije Loška cesta, Trg osvoboditve pa Trg svobode. Zdravstveni dom bomo poleti nekoliko obnovili, dobili bomo tudi nove zdravnike. Alpina še vedno izdeluje dobro obutev. Na OI v Sočiju pred dvema letoma so tekmovalci v njenih čevljih osvojili šestintrideset medalj, tudi letos so na svetovnem prvenstvu in svetovnem pokalu posegali po najboljših mestih. A pestijo jih druge težave. Če bi zdaj že bivša direktorica mag. Barbara Vtič Vrničar za podporo vprašala delavce, kot je to naredil Bojan Starman, bi gotovo odšla že prej. A ona tega ni storila, zgodila pa se je ulica. In zdaj ima Alpina novega direktorja – mag. Bojana Gantarja.

Pošta, ki je bila pred petindvajsetimi leti urejena po naj sodobnejših standardih (takrat je bilo v modi temno pohoštvo in oprema) je bila zastarela in so jo novembra 2013 prenovili. Tudi tolarja ni več. Zdaj plačujemo z evri in za nas, ki smo otroci globalizacije, je to zelo prikladno.

In kako živimo mi, letniki 1991? Rastemo

skupaj z našo državo. Če preberemo spodnje zapise, lahko rečemo, da nam gre dobro. Ne jamramo, če uporabim besede predsednika vlade dr. Mira Cerarja, temveč iščemo rešitve. In kot pravijo moji sošolci Nina, Matija, Anže, Timotej in Urša, so tudi za nas priložnosti. Le poiskati jih je treba in ne čakati, da jih bodo namesto nas našli drugi ali da bo za nas poskrbela država. Ti časi so mimo, naši starši celo pravijo, da jih sploh ni bilo. Vsak čas ima svoje tegobe in svoje priložnosti, mi pa jih moramo znati obrniti tako, da iz njih izluščimo najboljše.

Nina Istenič: Živim v Ljubljani in v Žireh. Sem literarna komparativistka (primerjalna književnost) in kineziologinja (veda o gibanju človeškega telesa), svoje znanje pa nadgrajujem na magistrskem študiju kineziologije.

Matija Lazar: Živim v Žireh in sem zaposlen na Reševalni Postaji UKC Ljubljana kot diplomirani zdravstvenik v nujnem reševalnem vozilu.

Anže Seljak: Študiram ekonomijo in živim v Žireh.

Timotej Trček: Sem absolvent geografije in ▶

Nina Istenič.

Matija Lazar.

Anže Seljak.

zgodovine. Živim v Žireh.

Urša Ušeničnik: Sem diplomirana pravnica in magistrska študentka prava. Živim v Ljubljani, ob prostem času se vračam domov v Žirovski vrh.

Si zadovoljen-a s svojim življenjem in možnostjo, ki jo mladim ponuja današnji čas?

Nina Istenič: S svojim življenjem sem zadovoljna. Zdi se mi, da se možnosti za mlade z vsakim letom širijo (ali pa sem le sama začela bolj pozorno spremljati tovrstno dogajanje). Predvsem opažam napredek na fakulteti in univerzi, kjer se mi zdi, da študentom, ki si to želijo, omogočajo precej različnih možnosti – od študijskih izmenjav, srečanj s potencialnimi delodajalci, delavnic pisanja CV-ja ... Tudi pri poklicnem udejstvovanju nimam tako črnih izkušenj, kot se nam jih včasih trudi posredovati okolica. Vsaj pri kineziologiji so delodajalci po mojih in izkušnjah kolegov precej odprti za nov kader in se zavedajo, da lahko s svojim znanjem marsikaj doprinesemo. Velik del odgovornosti seveda nosimo sami, saj je treba pokazati, da smo vredni zaupanja in sodelovanja. Menim, da ostaja še precej prostora za napredek ter širjenje možnosti in pogledov, vendar pa se tudi sami ne smemo prepustiti črnogledosti, ki včasih zajame razmišljanje o prihodnosti naše generacije, temveč moramo vzeti stvari v svoje roke. Tudi za nas obstaja prostor pod soncem.

Matija Lazar: S svojim življenjem sem zelo zadovoljen. V petindvajsetih letih, ki so za mano, sem dosegel cilje, ki sem jih najprej sanjal, kasneje definiral in pred kratkem

tudi realiziral. Gre za načrte, ki so povezani s poklicnim delovanjem. Ostajam mnenja in sledim stališču, da pri vsaki akciji, ne glede na vse vmesne okoliščine, na koncu pride do reakcije, in če je prava želja in energija, motivacija ter oster fokus na vse zastavljeno, lahko cilji postanejo uspeh.

Anže Seljak: Z možnostmi, ki so ponujene mladim glede študija, sem zadovoljen. Težji je zaradi trenutnih razmer le prehod v službo, a še vedno se najdejo priložnosti v Sloveniji ali v tujini.

Timotej Trček: S svojim življenjem sem zadovoljen, kar pa se tiče možnosti za mlade, pa vsaj sodeč po mojem primeru, niso ne vem kako obetavne. Vlada velika negotovost glede zaposlitve, kar pomeni tudi kasnejšo osamosvojitve.

Urša Ušeničnik: Današnji čas ponuja precej veliko priložnosti, ki jih lahko izkoristi vsak, če je le dovolj angažiran in delaven. Edina omejitev je čas, ki ga je vedno premalo.

Mišliš, da so se uresničile sanje naših prednikov, da bomo živeli v lepi in samostojni Sloveniji?

Nina Istenič: Da je Slovenija lepa, ni dvoma – četudi sami včasih na to kar malo pozabimo in nas šele navdušena skupina turistov, ki s široko odprtimi očmi in fotoaparati v nizkem startu občuduje lepote nam povsem običajnih ulic, spomni, da bi morali biti bolj ponosni na to, kar imamo.

Lepa in samostojna? Po eni strani imam rada našo sončno stran Alp, po drugi pa se mi včasih zdi, da pretežno pogledamo čez to gorsko pregrado, ki omejuje naše misli in poglede, in ne znamo (ali pa si ne upamo?) spremeniti stvari, za katere si želimo, da bi bile boljše. Na

enem osrednjih trgov našega glavnega mesta ne stoji kip generala, temveč kip pesnika. Naša himna je vse prej kot vojaška koračnica, je poziv k miru in sožitju narodov. Včasih se mi zdi, da pozabimo na temelje, na katerih se je že dolgo pred dejansko osamosvojitvijo pričela oblikovati slovenska samostojnost, na vse kulturnike, ki so se borili za slovenski jezik in njegov obstoj in ki so – vsaj po mojih vtisih – marsikdaj veliko močneje in bolj ponosno čutili pripadnost slovenskemu narodu, kot jo čutimo zdaj. Lepa država in samostojnost nista dovolj za dejansko lepo in samostojno državo. Mislim, da potrebujemo še kakšno skupno točko, ki nas bo povezala in ne le razdvojila, kot je to veliko bolj pogosto v zadnjih letih.

Matija Lazar: Slovenija je zares lepa, predvsem pa mirna dežela, in ta mirnost je izjemnega pomena. Obdana je z tistim bogastvom, ki drugje izginja. Tu imam v mislih predvsem to, da ljudje še vedno posvečajo večjo vrednost prvinskim vrednotam, kot so poštenost, prijateljstvo, družina, pripravljenost pomagati bližnjemu, uživati v sreči in veselju, kot tistim materialnim. Sreča je v majhnih in preprostih stvareh, le pogledati jih je potrebno iz pravega zornega kota.

Anže Seljak: Uresničile so se sanje o samostojni Sloveniji. Tisti, ki smo se rodili leta 1991, smo rasli skupaj z državo in ona z nami, zato težko ocenjujemo, če je to tisto, kar so si ljudje takrat želeli. Ko smo odrasli, je bilo že kar nekaj let od osamosvojitve, zato jemljemo lepo Slovenijo kot dano. Po mojem mnenju bi včasih morali določene stvari bolj ceniti.

Timotej Trček: Težko sodim, ker evforije ob osamosvojitvi nisem bil deležen, menim pa, da bi bil sam močno razočaran glede na to, kaj ▶

Urša Ušeničnik.

Timotej Trček.

se z našo državo po petindvajsetih letih dogaja danes.

Urša Ušeničnik: Tehnično gledano je Slovenija tako lepa kot tudi samostojna država. Seveda pa ni vse popolno. Moramo upoštevati, da po samo četrto stoletja samostojnosti in brez predhodne demokratične tradicije tudi ne gre pričakovati, da bo vse teklo kot po maslu. Tudi druge, zdaj močne in vplivne države, so na začetku imele težave.

Kaj bi pohvalil-a in kaj grajal-a?

Nina Istenič: Mislim, da sem večino že povedala. Dobro se mi zdi, da po eni strani prehajamo okvire naše majhnosti in se upamo dokazati v širnem svetu, po drugi strani pa si želim še več odprtosti, pozitivne energije in spoštovanja tistega, kar je naše, ne le brezglavega prevzemanja tujih stvari po principu, da je pri sosedu vse boljše.

Matija Lazar: Pohvalil bi vsakega, ki se iz dneva v dan trudi ne glede na vse ovire, ki jih ima na svoji poti, sledi svojim sanjam in si želi še boljši jutri. Grajal pa tiste, ki z svojim obrekovanjem povzročajo dodatne ovire tem perspektivnim in delavnim ljudem. V slogi je moč, privoščimo uspeh vsakemu in ob neuspehu drug drugemu pomagajmo, se spodbujajmo.

Timotej Trček: Pohvalil bi možnost izobraževanja, majhno družbeno neenakost, socialno varstvo, pograjal pa gospodarski kriminal, postavljanje evropskih interesov pred slovenske ter politično razcepljenost.

Urša Ušeničnik: Pohvalila in hkrati grajala bi ljudi. Po eni strani je Slovenija polna fantastičnih posameznikov, ki so v vrhu svojih izbranih področji in ki s svojim delom dosegajo odmevne rezultate. Poleg tega znamo biti Slovenci, ko je to potrebno, tudi zelo solidarni, na kar sem izjemno ponosna. Po drugi strani pa kot družba preveč pričakujemo od »višjih sil« (politike, države). Namesto da bi skupaj pa tudi kot posamezniki stremeli k napredku in izkoristili naš velik potencial, pogosto samo stagniramo in čakamo, da za nas poskrbi nekdo drug, obenem pa za svoj položaj neprestano iščemo zunanje krivce.

Imamo mladi dovolj možnosti za študij, delo, ustvarjanje družine, razvoj v Sloveniji in v Žireh?

Nina Istenič: Kar se tiče možnosti za študij, mislim, da jih je – sploh glede na našo velikost oziroma številčnost prebivalstva – kar precej. Včasih celo preveč, ker se z razdrobljenostjo študijskih smeri včasih pojavi problem s predavatelji, študenti, literaturo ... Vse ima svojo dobro in slabo stran.

Tudi kar se tiče dela po svojih trenutnih izkušnjah in opažanju sveta okrog sebe nisem črnogleda. Mislim, da se za tiste, ki

znajo unovčiti svoje znanje in izkušnje ter se izkazati na svojem področju, najde delo. Področje ustvarjanja družine prepuščam komu drugemu, saj sama še nimam izkušenj. Glede razvoja menim, da je do neke mere sicer mogoč v Sloveniji, za kaj več pa je treba poseči izven naših meja in spoznati še druge načine ter poglede na isto stvar, saj se le tako lahko premaknemo korak naprej.

Matija Lazar: Kot sem omenil, se je treba za vsak uspeh potruditi, in mislim, da se da s pravim pristopom ter dobrim in poštenim delom uspeti tudi pri nas. Prevečkrat slišim, in to me žalosti, »bom šel pa v tujino«. Jaz pa si ob tem rečem: »Ni vse zlato, kar se sveti«. Ko bomo prebili nekatere blokade v naših glavah, lahko z vztrajnostjo in pravo miselnostjo tudi pri nas dosežemo prav vse.

Anže Seljak: Možnosti za študij je gotovo dovolj, sploh ker je študij brezplačen. Tako v Sloveniji kot v Žireh je kar nekaj uspešnih podjetij. Vesel sem, da je življenje v Sloveniji še razmeroma varno, vendar bi si vseeno želel več možnosti za razgibano življenje.

Timotej Trček: Možnosti vsekakor so, vendar veliko manjše in bolj negotove kot v času naših staršev in starih staršev, kar se pozna v kasnejši zaposlitvi in ustvarjeni družini.

Urša Ušeničnik: Menim, da imamo mladi dovolj možnosti, kar se tiče šolanja, in da premalo cenimo, da Slovenija omogoča brezplačno pridobitev (visoke) izobrazbe. Pri tem tudi ne gre zanemariti, da so naše šole in univerze že večkrat dokazale, da so popolnoma konkurenčne tudi v mednarodnem merilu. Dejstvo pa je, da zadeve po končanem študiju pogosto niso idealne. Težave so s pripravništvom, prvo zaposlitvijo, tudi do lastnega stanovanja mladi ljudje brez pomoči staršev težko pridejo. Vendar pa kljub temu menim, da se vse da, če si zastaviš cilj in si zanj dejansko pripravljen tudi nekaj storiti.

Obrazloži svojo trditev in jo primerjaj z lastnimi izkušnjami!

Nina Istenič: Pri razmišljanju o možnosti za študij izhajam predvsem iz svojih izkušenj pri študiju primerjalne književnosti in kineziologije. Prva je sicer že precej uveljavljena smer, vendar z ne največjim razponom kadra slovenskih strokovnjakov na tem področju, druga pa je trenutno – vsaj v Sloveniji – še v razvoju. Med študijem primerjalne književnosti se mi je marsikdaj zdelo, da se urnik ne postavlja na to, kaj naj bi diplomanti dejansko znali, temveč glede na razpoložljive profesorje in področja, ki jih ti obvladajo. Na Fakulteti za šport se prav tako opazi pomanjkanje predvsem svežega kadra, saj se vsebina predmetov le počasi dopolnjuje in izboljšuje. Kar zadeva delo, sem precej napisala že v zgornjih odgovorih, glede na

pogovore v družbi in posodabljanje statusov Facebook in LinkedIn »prijatelj« pa imam občutek, da se za tistega, ki se je pripravljen potruditi in dokazati, najde delo. Glede razvoja pa je vsakomur, ki se bolj poglobljeno ukvarja z določeno tematiko, jasno, da se pri dveh milijonih prebivalcev že najde nekaj strokovnjakov, vendar je za širši pogled in za seznanjanje s spremembami potrebno tudi sodelovanje strokovnjakov iz tujine, ki imajo marsikdaj boljše materialne pogoje za raziskovanje. Poleg tega pa več glav več ve – in zakaj bi ostajali le pri tistih nekaj glavah izmed dveh milijonov, če lahko v današnjem času dokaj enostavno dostopamo do še vseh drugih glav tega sveta?

Matija Lazar: Uspel sem doseči osnovni poklicni cilj, ki ga želim z delom in pridobljenimi (kasneje dolgoletnimi) izkušnjami še nadgraditi.

Timotej Trček: En izpit in magistrsko delo me ločita od naziva profesor geografije in zgodovine, vendar je zaradi vse večje konkurence in pa predvsem odločitve države, da naši in prihodnjim generacijam praktično onemogoči zaposlitev v šolstvu oziroma preferira starejše, težko predvideti, kdaj se bo pojavila možnost za osebno osamosvojitve. Mislim pa, da vseeno ni potrebno metati puške v koruzo. Vztrajnim in tistim, ki so se pripravili resno posvetiti delu, se po mojem mnenju za zdaj ni treba bati prihodnosti.

Urša Ušeničnik: Študiram na področju, ki je eno zahtevnejših kar se tiče možnosti pridobitve (dejansko plačanega) pripravništva in kasneje zaposlitve. Vendar pa sem to vedela že ob vpisu na fakulteto, zato sem se že med študijem trudila, da bi pridobila čim več izkušenj, kar mi je posledično tudi odprlo dosti vrat. In to kljub temu da nimam nobenih zvez in poznanstev.

Kaj si želiš oziroma kaj bi spremenil-a, da bi bilo življenje v naši državi, v Žireh boljše?

Nina Istenič: Želim si, da bi se ljudje prenehali obremenjevati s preteklostjo, ki jo je nemogoče spremeniti, in se raje posvetili današnjemu času in misli na prihodnost. Mislim, da smo sicer z vsakim letom malce boljši, vendar potrebujemo še malo več odprtosti, poguma in strpnosti, da bomo lahko skupaj spremenili stvari na bolje. Vesela sem, da v Žireh vidim veliko pozitivnih sprememb – ponovno odprtje kinodvorane, športno-rekreativne prireditve, čudovito označene poti po okolici Žirov, obnovljeno trim stezo, Vikend športa in zabave, ki svojo ponudbo vsako leto razširi še za kakšno dejavnost, klekljarske dneve, letošnje OIFA ... Sama sicer nisem vpletena v te stvari, vendar je moj žirovski del ob vsaki taki novi malenkosti (ki je za tiste, ki jo ▶

izvedejo, vse prej kot malenkost) ponosna na tiste, ki se trudijo, da so Žiri vse boljše in lepše. Želim si, da svežih idej in pripravljenosti ne bi zmanjkalo tudi v prihodnje.

Matija Lazar: Želim si več transparentnosti in povezovalnosti ter še večje samostojnosti, predvsem pa sodelovanja med različnimi starostnimi skupinami, ki bi delale v sožitju in s spoštovanjem ena do druge. Ko bo vsak prispeval svoj del in izpolnil svoje dolžnosti, bo lahko celota popolna in tako izjemno vredna.

Timotej Trček: Kar se tiče naše države, bi spremenil stvari, ki sem jih pograjal, pa še kaj bi se našlo, medtem ko sem z življenjem v Žireh zelo zadovoljen in srečen, da sem imel možnost odraščati tu.

Urša Ušeničnik: Želim si, da bi ljudje v Sloveniji prenehali meriti svoje zadovoljstvo z življenjem glede na trenutno vlado oziroma glede na »stanje v državi« in bi motivacijo

za svoje življenje in delo raje iskali drugje. Seveda spremljanje dnevnih novic človeka ne more pustiti ravnodušnega, vendar s slabo voljo in zagrenjenostjo ničesar ne spremeniš, sploh pa ne kar čez noč. Vsak lahko za večje zadovoljstvo spremeni nekaj pri sebi, skupaj pa lahko naredimo spremembe tudi v lokalni skupnosti ali državi.

Kaj želiš ob praznovanju 25-letnice osamosvojitve naši državi in domačemu kraju?

Nina Istenič: Vse najboljše. Naj izkoristita ves svoj potencial, vso energijo prebivalcev in vse ideje ter postaneta z vsakim naslednjim letom še boljša, lepša in polna srečnih prebivalcev.

Matija Lazar: Slovenci in Žirovci, bodimo ponosni na to kar smo! Vsem želim zdravja in miru. Obenem pa naj vam ne zmanjka optimizma, pozitivnosti ter motivacije za korak več. Upajmo si in danes nemogoče

jutri praznujmo v edinosti, sreči in spravi kot mogoče. Vse dobro!

Anže Seljak: Tako državi kot kraju želim, da bi se uspešno razvijala naprej in bi vsem generacijam ponujala napredek in lepo življenje.

Timotej Trček: Naši državi želim, da počisti s kadri, ki slovensko državo in družbo izčrpavajo in uničujejo, ter da skupaj vzpostavimo pravni red in s tem boljši dom za vse nas. Žirem pa želim, da ostanejo prijeten manjši kraj, predvsem pa, da se uspešno izvede sanacija Alpine, saj gre za odlično znamko in žirovski ponos, najbolj pomembno pa je, da se rešijo delovna mesta, od katerih so odvisne številne družine.

Urša Ušeničnik: Državi predvsem želim preudarne volivce in čim manj pretresov pri »odraščanju«, Žirem pa, da ohranijo ta lokalpatriotizem, ki je pred nedavnim rešil Alpino. •

Dejan Perić.

DEJAN PERIĆ, DRŽAVNI PRVAK IZ MATEMATIKE

Jože Bogataj,
ravnatelj gimnazije

Na škofjeloški gimnaziji smo ponosni na uspehe naših dijakov. Poleg štiridesetih prejemnikov zlatih priznanj so štirje dijaki izkazali vrhunsko znanje in osvojili naslov državnih prvakov. Med njimi je tudi Dejan Perić, dijak 2. a, ki je letos državni prvak iz matematike za 2. letnik in prejemnik zlatega priznanja, prav tako iz matematike. Njegov mentor je prof. Marko Špolad. Poleg tega je dobitnik bronastega priznanja iz logike (mentor Jaka Kavčič) in zgodovine (Andreja Kolar, prof.) ter srebrnega priznanja iz naravoslovja (Aljoša Erman, prof., Mojca Tolar, prof. in Mojca Mravlja, prof.). Dejanu čestitamo za njegov uspeh. •

poletni muzejski večer

Kulturno središče Stare Žiri
sobota, 18. junij, 2016

- 20.00 Poklon žirovskim klekljaricam in klekljarjem
Čipkarska instalacija Franca Temelja in Staneta Kosmača v Galeriji Stare šole
Spremljajoči kulturni program s Tamaro Humar, Markom Žakljem in dijaki GJV Idrija
- 21.00 Domoznanska predavanja članov Muzejskega društva Žiri v Galeriji in amfiteatru
Petra Leben Seljak: Ali smo imeli v Žireh kmečko plemstvo?
Janez Jereb: Tržaški najdenčki (Tržačani) na Žirovskem
- 22.00 Alojz Demšar: Zvonovi na Žirovskem s pritrkovalci z Vrhnike in Žirov
- 23.00 Projekcija kratkega filma Andreja Mlakarja
Pogovor z režiserjem

V primeru lepega vremena bo večina dogodkov potekala zunaj, v amfiteatru.
Za pijačo in jedačo bo poskrbljeno! Vabljeni!

ERASMUS – RADI IMAMO LES

Maja Brezovar,
koordinatorka projekta v OŠ Žiri

Od 17. do 25. aprila 2016 smo v osnovni šoli v okviru projekta Erasmus + »I Feel Wood – For Good« gostili učenke in učence iz Italije, Poljske, Bolgarije in Nemčije. Naša osnovna šola je ena izmed udeleženk v tem projektu. Prvo srečanje je bilo novembra 2015 na Siciliji. Tokrat so se učencem pridružili še vzgojitelji in učitelji v zgodnjem obdobju poučevanja.

V Žiri je prišlo triindvajset učenkin in učencev ter trinajst učiteljic in učiteljev. Učenke in učenci so bili nastanjeni pri naših osnovnošolskih (6.–9. razred), medtem ko so učiteljice in učitelji spali v bližnjem penzionu.

Pripravili smo pester program, ki je bil tesno povezan z našim projektom »I Feel Wood – For Good«. Z njim skušamo spodbuditi mlade za podjetništvo povezano z lesnopredelovalno industrijo in storitvami.

V ponedeljek so se gostje seznanili z našo šolo (tudi čipkarsko) in njeno tradicijo, učiteljice in učitelji pa je sprejel župan Občine Žiri mag. Janez Žakelj. Spregovoril je o značilnostih kraja in podjetništvu, ki je močno zaznamovalo življenje Žirovcev. Naši osnovnošolci so gostom predstavili svoj kraj in jih odpeljali na stalno razstavo Klekljarskega društva Cvetke Žiri – drevesne vrste in zastave Evrope.

V torek smo spoznali Srednjo šolo za lesarstvo Škofja Loka in inovacije tamkajšnjih dijakov (lesena ura, posode, salamoreznica). V OŠ Jela Janežiča smo se seznanili z delom z učenci s posebnimi potrebami. Še posebej zanimiva je bila predstavitev učil oziroma didaktičnih igrac, s pomočjo katerih se učenci učijo

Učenci in učitelji gostujočih šol in gostiteljev. arhiv OŠ Žiri.

veščin pri šolskih predmetih in za vsakdanje življenje. Ogleдали smo si rokodelski center DUO v središču Škofje Loke. Udeležili smo se tudi delavnic z Lego kockami. Učenci so iz njih sestavili mesta, od koder prihajajo, in predlagali ekološke izboljšave. Sledil je filmski večer z ekološko tematiko.

Sreda in četrtek sta bila namenjena spoznavanju Slovenije s poudarkom na lesu. Ogleдали smo si drevesne vrste v ljubljanskem botaničnem vrtu ter zeleno prestolnico Evrope 2016 Ljubljano. Tam so si v trgovini z izdelki iz lesa in plutovine nekateri kupili lep uporaben izdelek. Sledil je ogled Postojske jame.

Četrtekovo dopoldne je bilo namenjeno ogledu gorenjskega bisera Bleda. Obiskali smo grad ter se s tipičnimi blejskimi plovili odpeljali na otok.

Sledilo je izdelovanje didaktične igrace hanojski stolp, pri čemer so učenci zelo uživali. Četrtekovo večer smo poimenovali Slovenski večer. Gostom smo predstavili nekaj narodnozabavnih skladb, ki jih je na harmoniko zaigral učenec 9. razreda, zaplesala je folklorna skupina naše šole. Na prireditve

smo povabili tudi žirovske gostiteljske družine. Šolska kuhinja je pripravila odlični slovenski sladici – prekmursko gibanico in blejsko kremno rezino, Društvo kmečkih žena

Žiri pa potico, ajdov kruh z orehi in pečene drobnjakove štruklje.

Petkovo dopoldne smo deloma preživeli v M Sori, kjer so nam predstavili podjetje in nam pokazali, kako izdelujejo okna. Po vrnitvi v šolo so se gostje pridružili učnim uram pri različnih predmetih ali v vrtcu (hospitacija). V petek zvečer, na dan Zemlje, smo jo skozi oči učiteljice, ki je pripravila potopisno predavanje o enem izmed svojih potovanj, spoznavali tudi sami.

V soboto so gostujoči učenci, sodelovali pa so tudi domači, pripravili stojnice s svojimi lesenimi izdelki. Zbrane prispevke smo namenili šolskemu skladu. Ta finančno pomaga učencem in učenkam iz socialno šibkejših družin. Na koncu smo obudili spomine na prvo gostovanje na Siciliji, po podelitvi certifikatov in potrdil o udeležbi pa smo se poslovili v želji, da se kmalu spet vidimo. •

KATERO JED BOM PRIPRAVIL FRANCOSKEMU KOLEGU?

Samo Kranjc

Francija je najbolj obiskana država na svetu, letno jo namreč obišče skoraj 100 milijonov turistov, in maja letos smo bili tam tudi dijaki Gimnazije Jurija Vege Idrija.

Izmenjavo bi morali imeti že novembra lani, a smo jo zaradi vsem znanega terorističnega napada na Pariz prestavili na letošnjo pomlad. Čeprav rane, ki so jih Francozom zadali skrajneži, še zdaleč niso zaceljene, so se naši gostitelji potrudili in za nas dobro

poskrbeli, tako da smo v Franciji preživeli nepozaben teden, poln novih avantur. Obiskali smo mesto Lille, ogleдали smo si nekaj muzejev, sprehodili smo se po francoski obali, spoznali pa smo tudi šolski sistem v Franciji, ki je občutno drugačen od našega. Vsak peti francoski dijak obiskuje zasebno šolo in ena takšnih je bila tudi Institut de Genech, šola, s katero smo imeli izmenjavo. Takšne šole v Franciji veljajo za elitne, a ko smo primerjali splošno razgledanost njihovih dijakov ter znanje angleščine, matematike, fizike in drugih predmetov z našim znanjem, smo ugotovili, da smo zelo konkurenčni, na nekaterih področjih pa celo boljši, kljub temu da za obiskovanje naše idrijske gimnazije ni

potrebno plačevati šolnine.

Francoska kulinarika je zelo specifična, kar smo okusili tudi na lastni koži, oziroma bolje rečeno, na lastnem jeziku. Izdelujejo več kot tisoč dvesto različnih vrst sira, po vsem svetu je znano njihovo vino - šampanjec, najbolj vzburljivo in nenavadno pa je bilo poskušanje francoske tradicionalne jedi – polžev. Najbrž si marsikdo misli, da jih ne bi jedel za nobeno ceno, a pravzaprav so pripravljene in začinjene polži zelo okusni, tako da bom moral razmišljati, katero tradicionalno slovensko ali pa žirovsko jed bom pripravil svojemu francoskemu kolegu, ko bo septembra vrnil obisk, da bo nad njo prav tako navdušen, kot sem bil jaz nad njegovimi polži. •

POUČEN IN DOŽIVET OBISK TRSTA

Nika Kavčič

V petek, 13. maja, smo se dijaki 1. letnika gimnazije Jurija Vege Idrija odpravili v Trst na izmenjavo k našim zamejskim sovrstnikom.

Takoj sem začutila razliko med tem velikim obmorskim mestom in našimi majhnimi kraji. Prometa je veliko več, in če Trst primerjamo s slovenskim glavnim mestom, ne moremo reči, da je eno izmed najbolj zelenih mest. Kljub temu pa izžareva svojo mogočnost in pestro zgodovino.

Zaradi težav z orientacijo smo malo zamujali in naše gostitelje videli le za trenutek, preden smo se odpeljali do veličastnega miramarskega gradu. Kljub slabemu vremenu se mi je vtisnil v spomin. Zgraditi ga je dal nadvojvoda Ferdinand Maksimilian, mlajši

brat cesarja Franca Jožefa, ki je tam živel z ženo, dokler ni bil ustreljen v Mehiki. Zatem je bil grad nekaj časa v lasti Habsburžanov, na koncu pa je v njem živel Amadej Savojski, vojvoda d'Aosta. Zdaj je grad preurejen v muzej. Videli smo Ferdinandove osebne prostore v pritličju in druge razkošne sobane. Sprehodili smo se tudi skozi miramarski park, velik 22 hektarjev, kjer rastejo redke eksotične rastline s Ferdinandovih potovanj. Zaradi dežja smo videli le delček tega pravljničnega parka. Za kosilo so nam pripravili doma narejene dobrote, ki niso bile tipično italijanske oziroma tržaške, a vseeno okusne. Med kosilom smo z našimi zamejskimi prijatelji nadoknadili klepet, za katerega ni bilo časa ob prihodu, nato pa so nas odpeljali na voden ogled mesta, kjer smo videli različne trge, sinagogo, Narodni dom, stolnico svetega Justa in ogled končali na Trgu zedinjene Italije pri Fontani štirih celin.

Večerne dejavnosti so se vsem zdele najzanimivejši del izmenjave. Dobili smo pravi občutek, kako je živeti tam, in potrditev, da se naši prijatelji za mejo nič ne razlikujejo od nas. Zanimivo je bilo poslušati, kako menjajo

jezik, v katerem govorijo: iz italijanščine, v kateri govorijo s starši, v nam razumljivo slovenščino, kadar so s prijatelji in profesorji. Naslednji dan so nam na šoli predstavili slovensko manjšino v Trstu in licej Franceta Prešerna. Povedali so nekaj o Narodnem domu v Trstu, ki je bil včasih mogočna zgradba, hotel in namenjena delovanju mnogih slovenskih združenj, a so jo 1920 požgali fašisti, saj so jim Slovenci predstavljali trn v peti. Danes je dom obnovljen in gosti slovensko informativno središče, a želja, da bi bil v celoti naš, ni bila uslišana.

Po predstavitvi njihove šole, kjer smo ugotovili, da je šolski sistem precej drugačen, smo se sprehodili po svetoivanski četrti. Videli smo, kje približno je včasih stala hiša Vladimirja Bartola, slovenskega pisatelja. Po kosilu in še zadnjih minutah druženja je prišel čas slovesa. Vsi smo si želeli ostati dlje, a tudi če smo imeli na razpolago le dva dneva, smo ju dobro izkoristili. Spletli smo veliko prijateljskih vezi in dobro spoznali življenje zamejskih Slovencev ter njihovo zgodovino. Izvedeli pa smo tudi veliko o Trstu, mestu, ki so, kot pravi Ivan Tavčar, pljuča Slovenije. •

Maj Kristan. Nika Kristan

Matic Eržnožnik.

PONOVNI IZJEMNI USPEH ŽIROVSKIH DIJAKOV

Maja Justin Jerman

Ko se je zdelo, da smo po državnem prvaku iz fizike Maticu Eržnožniku in srebrnem Maju Kristanu dosegli največ, kar lahko, so začela zlata priznanja kar deževati. Maj Kristan in Matic Eržnožnik sta dobila v Novi Gorici še zlato Vegovo priznanje, najvišje priznanje iz znanja matematike. Temu izjemnemu uspehu pa je Maj Kristan dodal še zlato priznanje iz znanja kemije. Tudi Maja Šubic, dijakinja 4. letnika, ki se je v pripravah na maturo še uspela udeležiti tekmovanja, je dobila srebrno priznanje iz znanja kemije. Navdušeni smo nad izjemno generacijo mladih naravoslovnih talentov, ob katerih se nam za našo prihodnost ni treba bati, če jim bomo le znali dati priložnost in možnost, da bodo svoje bogato znanje še uresničevali v izvirnih rešitvah za svet, ki jim ga ne puščamo v najboljši kondiciji.

Čestitamo mladim talentom in jim želimo še veliko energije in volje na njihovi poti znanja. •

DALMATINSKI VEČER ★ POD ZVEZDAMI ★

TOMISLAV BRALIĆ & KLAPA INTRADE in klapa MALI

30. 6. 2016
NA ŠKOFJELOŠKEM GRADU

PRIZNANJA IN POHVALE NAŠIM OSNOVNOŠOLCEM

Barbara Peternel,
OŠ Žiri

»Kjer je veliko znanja, je tudi veliko bolečin,
kdor zbira znanje, zbira tudi trud in muko.«
(Michael E. de Montaigne)

Znanje je skupek urejenih informacij, ki privedejo do razumevanja. Slovar slovenskega knjižnega jezika znanje določa kot celoto podatkov, ki si jih kdo vtisne v zavest z učenjem, študijem in kot celoto znanih, ugotovljenih podatkov o stvarnosti. Nekateri ga opredeljujejo tudi kot sposobnost za reševanje problemov. Učenci naše šole se pogumno lotevajo reševanja različnih problemov in raziskovanja ter tako dosegajo tudi zavirljive rezultate na državni ravni.

Z dvanajstimi izdelanimi raziskovalnimi nalogami so se naši učenci odlično predstavili na regijskem srečanju na enajstih različnih področjih. Njihov uspeh je bil izjemen, saj so dosegli osem prvih, dve drugi ter po eno tretje in četrto mesto. Na državnem tekmovanju sta nalogi z naslovom Športnorekreacijski center Pustotnik avtorice **Eme Justin** iz 9. razreda in Nova čipkarska šola avtorjev **Maje Krвина**, **Lucije Kavčič**, **Jureta Trčka** iz 9. razreda prejeli srebrno priznanje.

Učenci turističnega krožka so uspešno zastopali šolo na festivalu Turizmu pomaga lastna glava. Na turistični tržnici smo predstavili program "Po zelenih Kleknčkovih poteh". Za uspešno izdelano nalogo in predstavitev so prejeli srebrno priznanje. Avtorji naloge so: **Tina Mlakar**, **Denis Jurca**, **Jernej Bogataj**, **Aljaž Oblak**, **Matej Burnik**,

Mladi raziskovalci. Andrej Mivšek

Laura Krek, **Laura Laknar**, **Hana Vrhovnik**, **Matej Bizovičar** in **Ivana Novak**.

Letos se je na državno tekmovanje iz matematike uvrstilo deset učencev naše šole.

Benedikt Praznik 5. a je rešil vse naloge brez napake in postal državni prvak v kategoriji petih razredov, zlato Vegovo priznanje sta si z odličnim reševanjem pridobila še **Nika Dolenc** 5. a in **Krištof Trček** 7. a. Vsi ostali udeleženci državnega tekmovanja **Jakob Trček** 5. a, **Urh Mur** 5. b, **Domen Filipič** 6. b, **Lučka Kozamernik** 7. b, **Nina Cankar** 7. a, **Erazem Stanonik** 8. b in **Miha Tratnik** 9. b pa so dobili srebrna Vegova priznanja.

Veselošolki, ki sta osvojili vse možne točke in postali državni prvakinji, sta **Nina Cankar** iz 7. razreda in **Rebeka Cankar** iz 4. razreda. Obe učenki prejmeta zlato priznanje.

Srebrno priznanje prejmejo veselošolci: **Sara Ferreira**, **Rok Filipič**, **Nika Dolenc**, **Jošt Erznožnik**, **Jerneja Trček** in **Ruben Ferreira**. Iz znanja o sladkorni bolezni je zlato priznanje prejela: **Tamara Humar** iz 9. razreda, srebrno **Ema Klemenčič** iz 9. c razreda in **Erazem Stanonik** iz 8. b razreda.

Erazem Stanonik je prejel še zlato Preglovo priznanje iz znanja kemije in srebrno priznanje iz znanja fizike.

Iz znanja astronomije je srebrno priznanje prejel **Vid Treven** iz 9. b razreda.

Iz znanja nemščine je srebrno priznanje prejel učenec 9. razreda **Matic Likar**.

Cankarjevo srebrno priznanje iz znanja slovenščine je osvojil **Miha Eržen** iz 8. a razreda, ki je dobil tudi srebrno priznanje iz znanja zgodovine.

Iz znanja zgodovine je srebrno priznanje prejel **Miha Eržen** iz 8. a razreda.

Na tekmovanju z naslovom Zlata kuharica so si **Hana Vrhovnik**, **Nina Gregurovič** in **Zala Jesenko** iz 8. razreda prikuhale srebrno priznanje.

Na tekmovanju v skokih na alpskih smučeh Skoči z nami je 2. mesto dosegel **Mark Jereb** in 3. mesto **Matevž Bogataj**.

Na državnem tekmovanju v lokostrelstvu je **Nika Dolenc**, 5. razred, v kategoriji goli lok dosegla 1. mesto.

V prispevku so objavljeni le najboljši rezultati iz posameznih državnih tekmovanj in znanj, ki krepijo odličnost in pripomorejo k vrhunskemu poglobljanju znanj iz vsebine učnih programov posameznih področij ter raziskovalnih nalog. Ponosni smo tudi na lepe dosežke naših učencev v športu. Vsa šolska športna tekmovanja še niso končana in o rezultatih še ni mogoče poročati. Dosežke naših učencev na posameznih športnih tekmovanjih so objavili tudi posamezni klubi, kjer učenci zastopajo njihove barve. •

GONI PONY

Gregor Mlinar

V soboto, 4. junija, je Red bull organiziral že tradicionalno tekmovanje Goni Pony. Kot že ime pove, je bil pogoj za udeležbo pony (kolo, ki ga je že leta 1965 začela izdelovati tovarna Rog in so ga izvažali celo v Ameriko) in njegov »upravljavac« z dovolj moči in volje, da je premagal zahtevno pot. Ta je potekala iz Kranjske Gore do Vršiča.

Sodelovalo je 573 tekmovalcev, od tega 64 žensk, ki so svoje 20-palčne ponyje poganjali po vzpetinah do Vršiča, kjer sta jih pričakala dež in temperatura komaj 5 stopinj Celzija. Najboljši čas je dosegel gorski kolesar Boštjan Hribovšek s 45 minutami 26 sekundami.

Tekmovanja so se udeležili tudi žirovski kolesarji: **Marko Marovt**, **Dejan Vončina**, **Nejc Poljanšek**, **David Pagon**, **Matej Žakelj**, **Gašper Lazar**, **Sašo Trček**, **Iztok Bogataj**, **Miha Štremfelj** in **Gregor Mlinar**, naši ekipi pa sta se pridružila tudi kolega

iz sosednje občine **Zoran Homec** in **Damjan Brence**. Tudi najboljši iz naše dopolnjene ekipe **Damjan Brence** ni veliko zaostal za zmagovalcem. Za pot v ekstremnih vremenskih pogojih je porabil 59 minut in 32 sekund. •

OBNOVO TRIM STEZE OBELEŽILI S TEKOM DVOJIC

Gregor Mlinar

Žirovska trim steza Laz je v 40 letih, odkar so jo zgradili, že drugič prenovljena. Prvo postavitve je leta 1976 pripravil učitelj telesne vzgoje Janez Bizjak. Vadišče je bilo dobro sprejeto in postalo priljubljena točka žirovskih rekreativcev. Zob časa je vplival na vadbena orodja in table, zato so jo študenti leta 1996 obnovili.

Po dvajsetih letih so bili rekviziti in table spet dotrajani in na pobudo občanov smo se spet lotili dela. Kupili smo nekaj novih telovadnih orodij, nekatere pa samo obnovili ter naredili nove table. Za njihovo grafično podobo je poskrbela Jerca Šink. Pri posodobitvi vaj, ki bodo prispevale k še učinkovitejši vadbi, nam je svetovala športna pedagoginja Janja Grošelj, pri tehnični izvedbi pa Andrej Bogataj.

Dolžina proge je ostala enaka, in sicer 2,5 kilometra. Na njej je 20 različnih postaj: 7 ogrevalnih, 12 vaj za treniranje kondicije in krepitev mišic ter na koncu vaje za raztezanje. Pri urejanju so prostovoljno pomagala društva in podjetja: Rod zelenega Žirka, Judo

Skupna fotografija udeležencev teka. Bilo je 51 tekmovalcev, nekatere so čakale druge obveznosti, zato so že pred slikanjem zapustili prireditveni prostor. ☒ Jožica Kacin

klub Žiri, Klub žirovskih študentov, Planinsko društvo Žiri, Karate klub Žiri, Floorball klub Žiri, Sevilla in Športni park Jernejles. Z denarnimi prispevki so sodelovali Občina Žiri ter podjetja Metalika Kacin, Pekarna Magušar, Varjenje kovin Modrijan in Laprina. Prenovljena pridobitev je bila dana v uporabo v petek, 27. maja. Na krajši slovesnosti je zbrane nagovoril župan mag. Janez Žakelj, ki je skupaj z idejnim vodjem prve trim

steze Janezom Bizjakom stezo uradno odprl. Sledilo je tekmovanje, kjer so se dvojice pomerile, kdo bo najhitreje pretekel progo in opravil zahtevane vadbe. Tekme se je udeležilo 16 mešanih ekip, sodelovalo pa je 51 tekmovalcev. Najboljši čas proge, 16 minut in 35 sekund, sta postavila Rik Mlakar in Nejc Jesenko. Drugo mesto sta si pritekla Bine Rakušček in Jon Velkavrh, tretje pa Sašo in Samo Kranjc. •

PROMETNA KAČA

Mateja Velkavrh,

mentorica prometne vzgoje na OŠ Žiri

Že dalj časa zaposleni na OŠ Žiri opažamo, da pred začetkom in po koncu pouka nastajajo na območju šole prometni zastoji. To je eden izmed razlogov, da smo začeli resno razmišljati o načinih, s katerimi bi šolarje spodbudili, da gredo v šolo peš ali s kolesom.

Pridružili smo se kampanji Prometna kača, ki nam ponuja priložnost za spodbujanje spremembe vedenja šolarjev pri izbiri načina prevoza. Kampanja je enostavna in zabavna za vse otroke.

Prvič smo se vanjo vključili lansko pomlad, akcijo smo zaradi velikega odmeva in uspeha ponovili ob lanskoletnem evropskem tednu mobilnosti, tokratna akcija v aprilu je bila torej že tretja po vrsti.

Otroci v dveh tednih, kolikor kampanja traja, lepijo nalepke na transparent vsakič, ko gredo

Učenci so nalepili nalepke na transparent, kadar so prišli v šolo peš, s kolesom, kombijem, javnim prevozom ali pa se pripeljali s starši sošolcev.

v šolo peš, s kolesom (v spremstvu odrasle osebe, če še nimajo kolesarskega izpita), šolskim kombijem ali javnim prevozom ali souporablajo avtomobil.

Na začetku obdobja smo določili cilj: vsaj 75 odstotkov učenk in učencev od 1. do 6. razreda bo v dveh tednih napolnilo transparent Prometne kače z nalepkami.

Naši osnovnošolci in njihovi starši so se tudi tokrat pri kampanji zelo izkazali. Kar 77 odstotkov šolarjev je v tem obdobju prihajalo k pouku na trajnostni način.

Da je bila v tem času pot v šolo kar se da varna, so vsako jutro poskrbeli člani ZŠAM in AMD Žiri. Za velikodušno pomoč se jim lepo zahvaljujem. •

TEKMOVANJA IN PESTER SPREMLJEVALNI PROGRAM

Amadea Jesenovec

Konjeniški klub Žiri je v soboto, 28. maja, organiziral 9. konjeniško prireditev. Poleg uradnega tekmovanja v treh disciplinah – spretnostnem jahanju, hitrostni štafeti in jahanju okrog sodov (barell) so pripravili pester spremljevalni program. Gledalci so se lahko preizkusili v jahanju ponijev in odraslih konjev, najbolj pogumni pa so lahko sodelovali tudi na hitrostni tekmi z osli.

Na tekmo v spretnostnem jahanju odraslih se je podalo sedemnajst tekmovalcev iz devetih klubov. Tekmovali so trije člani domačega kluba, najboljši med njimi je bil Blaž Kavčič na četrtem mestu. V kategoriji mladincev je sodelovalo pet jahačev, predstavnik domačega kluba, Janez Naglič je osvojil odlično tretje mesto. V barellu je tekmovalo dvaindvajset prijavljenih. Izmed članov domačega kluba je bil ponovno najboljši Blaž Kavčič, ki se je uvrstil na osmo mesto.

Po tekmi nam je Anže Čelik povedal, da so organizatorji zadovoljni tako s potekom tekmovanja kakor tudi z obiskom gledalcev, ki so v sončnem

Tekmovanje v jahanju okrog sodov. Foto Viktor

vremenu in ob dobri hrani lahko uživali v atraktivnih nastopih jahačev. Tako kot prejšnja leta so člani Konjeniškega kluba Žiri tudi letos poskrbeli za vse udeležence iz drugih klubov (tekmovalci so člani enajstih klubov), saj so zanje pripravili večerno druženje, večerjo ter jim omogočili nočitev v prostorih kluba na Pustotniku. Za konec nam je Anže Čelik še namignil, da nas drugo leto, ko bo organizirana 10. konjeniška prireditev, čaka še bolj pester tekmovalni in spremljevalni program. •

MIRO KAČAR – NJEGOVA DELA OPOMINJAJO NA ČLOVEŠKO VELIČINO IN TRPLJENJE

mag. Lucija Rupret

V času žirovskega klekljarskega praznika je bil v Galeriji v zvoniku razstava Mira Kačarja. Njegova dela predstavljajo poklon slikarstvu, ki še vedno utripa v duhu impresionističnih likovnih izkušenj, hkrati pa mu omogoča, da v njem živi svoje likovno življenje in vzpostavlja svoje sporočilo, je v spremni besedi zapisala kritičarka Anamarija Stibilj Šajn.

Slikar živi in ustvarja v Sorici, rojstnem kraju velikega slovenskega impresionističnega slikarja Ivana Groharja. Navdihuje se iz njegove bogate slikarske dediščine, katere zgodba se je začela odvijati po letu 1900. Impresionizem je po izvoru francosko gibanje, ki je vzniknilo v 60. letih 19. stoletja in je mejnik med staro in moderno umetnostjo, saj je nastal kot kritika uradne umetnosti. Impresionistov ne zanima več natančno posnemanje videza predmetov in narave, ampak jih slikajo kot pojave v svetlobi, lahko rečemo tudi kot utrinke, vtise. Slikanje se dogaja na prostem, s hitrimi potezami in bogatimi nanosi barve. Slikarje bolj od globokega sporočila naslikanega motiva zanimajo barve, ki jih v določenem trenutku ustvari svetloba. Slovenski impresionisti (Vesel, Jama, Jakopič, Stern) z Groharjem na čelu se od francoskih razlikujejo v tem, da slikajo motive v bolj liričnem razpoloženju, torej čustveno obarvane. Njihove slike tudi dajejo vtis, kot da niso le trenutna impresija in so nastajale v daljšem časovnem obdobju. Tudi vsaka Kačarjeva slika po njegovih besedah nastaja skozi daljše obdobje. Preden prenese idejo na platno, ta najprej zori v mislih. Njegov način slikanja je bil dolgo impresionističen, vendar je šel v zadnjih letih korak dlje. Zavestno izbira motive, s katerimi namiguje na človeško trpljenje, socialno neenakost in krivice. Slika, ki na razstavi

Kruh, Miro Kačar. Tanja Mlinar

najbolje izpričuje to hotenje, je slika hlebca kruha, postavljenega na ozko pogrnjeno mizo, ki pravzaprav bolj kot na mizo spominja na podstavek ali morda oltar. Ozadje je nedorečeno in hlebec je vzvišeno postavljen v zgornji del slike. Kompozicija je navpična in simetrična, zato trdna in vznesena. Slikar je spremenil hlebec kruha v ikono, posvečen predmet, in nas opozoril na to, da vsakdanji kruh, dobesedno in v prenesenem pomenu, mnogim ljudem ni samoumeven in je (vse) težje dosegljiv ali celo nedosegljiv zaradi socialne bede.

Majska razstava slikarja in likovnega pedagoga Mira Kačarja nas je opomnila na človeško veličino in trpljenje – a ne z jasnimi prizori, temveč le z namigi – in nas povabila, da jim s svojo interpretacijo sami poiščemo pomen. •

BOGATA ZAKLADNICA ROKODELSKE USTVARJALNOSTI

Jožica Kacin

V torek, 10. maja, je bila v Kulturnem središču Stare Žiri v sodelovanju Rokodelskega centra DUO iz Škofje Loke (RA Sora) in Občine Žiri odprta razstava Bogata zakladnica rokodelske ustvarjalnosti Škofjeloškega. Na njej so se predstavile mojstrice in mojstri rokodelci, združeni v Rokodelskem centru DUO Škofja Loka, Razvojni agenciji Sora ter Sekciji DUO na Območni obrtni zbornici Škofja Loka.

Razstavo sta odprla direktor Razvojne agencije Sora mag. Jurij Bernik in župan Občine Žiri mag. Janez Žakelj, prišli pa so tudi ustvarjalci razstavljenih izdelkov.

O pomenu in razvoju rokodelstva na Škofjeloškem je spregovorila Kati Sekirnik iz Razvojne agencije Sora. Med drugim je povedala, da so že leta 1936 združenja obrtnikov iz Škofje Loke, Žirov, Gorenje vasi in Železnikov organizirale prvo obrtno-industrijsko razstavo. V 80. letih prejšnjega stoletja je Obrtno združenje v škofjeloški Kašči želelo urediti center dediščine slovenskih obrtnikov. Pobuda se takrat ni uresničila, so se pa tovrstni naporji leta 2011 materializirali v ustanovitvi Rokodelskega centra DUO Škofja Loka. V njem so izredno dejavni mojstri rokodelci s celotnega škofjeloškega območja. Na začetku projekta

Na razstavi, ki sta jo odprla direktor RA Sora mag. Jurij Brajnik in župan Občine Žiri mag. Janez Žakelj, je svoje izdelke predstavilo enaindvajset rokodelcev. Jožica Kacin

so ustanovitelji opravili intervjuje z rokodelci, od tega tudi z enaindvajsetimi nosilci rokodelskih znanj iz žirovske občine. Na razstavi so bili izdelki enaindvajsetih mojstrov rokodelcev. Obiskovalci so si lahko ogledali kovaške, pletarske, rezbarjene, stružene, glinene, usnjene, vezane, volnene – polstene, pletene in kvačkane izdelke, izdelke klekljane čipke, medeno pecivo, izdelke iz papirja, blaga in stekla ter druge. Razstava je prva od skupnih aktivnosti, ki bodo letos v Žireh. Organizatorji v drugi polovici leta načrtujejo še dve razstavi ter izvedbo rokodelskih tečajev in otroških rokodelskih delavnic. •

Foto Mitor

V FARNI CERKVI POČASTILI KIP FATIMSKE MARIJE

Igor Jereb, župnik

Kip fatimske Marije, ki potuje po Sloveniji v pripravi na 100-letnico Marijinih prikazovanj v Fatimi na Portugalskem, se je 25. maja ustavil tudi v Žireh. Sprejeli smo ga v župnijski cerkvi ob dvanajstih in ga gostili do štirinajste ure. V času obiska kipa smo imeli sveto mašo, med katero smo razmišljali o Mariji in našem odnosu do nje ter o spreobračanju in molitvi, ki sta osnovna poudarka fatimskih prikazovanj. Ob koncu maše in po njej so Marijo pozdravili ter se ji priporočili otroci iz Vrtca pri Sv. Ani, veliko veroukarjev in precej faranov ter krajanov Žirov. Opazil sem tudi nekaj ljudi od drugod. Vesel sem, da smo lahko z obiskom Marijinega kipa ponovno poživili razmišljanje ljudi, da je odnos z Marijo, svetniki in Bogom koristno vedno znova obnavljati in krepiti. Človek, predvsem veren, ki želi obnavljati ter ohranjati upanje, ki ga v življenju potrebuje, naj uporablja vso pomoč, ki mu je na voljo. Marijin kip je obiskal vse župnije škofjeloške dekanije in kot je slišati so ga ljudje povsod z veseljem sprejeli in ob njem ponovno duhovno zrasli. Naj Gospodov blagoslov in Marijina priprošnja spodbujata mir, spoštovanje in sodelovanje v našem narodu. •

Msgr. Stanislav Zore, nadškof in metropolit, prejemniki letošnjih priznanj Nežka Čufar, Antonov vrtec v Železnikih, Franc Kranjc, vrtec sv. Ane v Žireh, Slavi Snedec, Marijin vrtec v Cerkljah, in žirovski župnik Igor Jereb. Aleksander Čufar

PRIZNANJE DRUŠTVA KATALOŠKIH VRTCEV FRANCU KRANJCU

Igor Jereb, župnik

Franc Kranjc, dolgoletni hišnik v Vrtcu pri Sv. Ani Žiri je 16. aprila 2016 v Škofovih zavodih iz rok nadškofa Staneta Zoreta prejel priznanje Društva vzgojiteljev in vzgojiteljic katoliških vrtcev za predano in nesebično delovanje v blagor omenjenega vrtca in s tem v blagor katoliških vrtcev v Sloveniji. Letos je društvo podelilo tri priznanja. Predsednik društva Igor Jereb sem ob tem izrazil tudi osebno hvaležnost nagrajencu za njegovo dolgoletno služenje, ki sem ga spremljal ves čas svojega vodenja Župnije Žiri in Vrtca pri Sv. Ani. Tudi delavke vrtca se zavedajo in so hvaležne za vse, kar je Franc Kranjc naredil za dobro vseh. Hvaležne pa so tudi Kranjčevi ženi Pavli, ki je dobrohotno podpirala možovo delo in velikokrat tudi sama priskočila na pomoč. Čestitamo! •

ČAROBNI VEČER Z GONGI

Irma Dolinar

Iz lastnih izkušenj vem, da se je spoznati z zdravilnim zvokom zvočne kopeli nekaj lepega, in želela sem, da bi to lahko preizkusili tudi drugi. Povabila sem gongistko Marijanco Bahar iz Preddvora in 31. maja smo že drugič doživeli čaroben večer. S podobnimi srečanji bomo nadaljevali jeseni.

V svetih spisih je zapisano, da vse, tudi človek, izvira iz zvoka in je zvok. V vsakem izmed nas je zapisan naš izvorni zvočni energetski zapis

z informacijami o našem polnem potencialu, ki ga lahko razvijemo. Vsaka glasba je lahko terapevtska, vendar je gong instrument z najmočnejšo energijo.

Gong se lahko izvaja individualno ali skupinsko. Njegovo bistvo je popolno zlitje človeka s toni. Z drugimi besedami, udarec na gong deluje na vse zvoke okoli nas in ustvarijo se številni sloji neskončnih tonov. Vibracije zvokov prodirajo v telo, delujejo na človeka na mentalni ravni, odstranjujejo skrbi in prepreke na poti k jasnemu umu in kreativnosti.

Ne glede na to, ali zgornjo razlago sprejemate ali ne, dejstvo je, da ni osebe, ki se po terapiji

Marjanca Bahar, gongistka, in Irma Dolinar, Sevilla, med sprostitvenimi vajami pred zvočno kopeljo. Jožica Kacin

ne bi dobro počutila. Zakaj torej ne bi poskusili tudi vi? •

UČENCI PO GIBALNIH SPOSOBNOSTIH ZNOVA NAD SLOVENSKIM POVPREČJEM

Adelina Poljanšek,
Oš Žiri

Športnovzgojni karton ali SLOfit je nacionalni sistem za spremljanje telesnega in gibalnega razvoja otrok in mladine. Vanj so vključene vse slovenske osnovne in srednje šole, med njimi tudi Osnovna šola Žiri.

Športnovzgojni karton testira osnovne gibalne (motorične) sposobnosti – gibljivost, moč, hitrost, koordinacijo, vzdržljivost, ravnotežje in preciznost.

Tako lahko ugotovimo, ali napredujemo ali nazadujemo. Vsako leto aprila merimo: telesno

višino in težo, kožno gubo nadlahti, dotikanje plošče z roko, skok v daljino z mesta, poligon nazaj, dviganje trupa, predklon na klopici, veso v zgibi, tek na 60 in na 600 metrov.

Že več kot trideset let nam ta sistem omogoča kakovostnejše delo pri pouku športa, kar se kaže tudi v gibalnem in telesnem stanju slovenskih otrok in mladine, ki je boljše kot v večini evropskih držav. Žal tudi naši otroci niso imuni na spremembe in tudi v Sloveniji že vrsto let opažamo negativne posledice sodobnega načina življenja. Vsa ta leta se naša šola uvršča nad slovensko povprečje glede na opravljene meritve. Tudi letos smo dosegli odlične rezultate. Povprečje od 1. do 9. razreda, tako dečkov kot deklic, je nad slovenskim povprečjem. Izjemi sta telesna višina in telesna teža, ki slovenskega povprečja ne dosegata. Smo ena redkih šol z zelo majhnim odstotkom otrok s prekomerno telesno težo.

Adelina Poljanšek

Športnovzgojni karton nam že več kot trideset let omogoča spremljanje telesnega in gibalnega razvoja otrok.

Po besedah Gregorja Starca, vodja meritev na Fakulteti za šport, smo lahko šola ter kraj in njegovi prebivalci zgleden primer najboljše možne prakse.

Vztrajno ozaveščanje pomena gibanja, razumevanje vodstva šole in dobro delo učiteljev ter sodelovanje staršev in tistih, ki skrbijo za gibanje v kraju, so razlogi, da so rezultati učencev taki, kot so. •

POČITNICE V ZNAMENJU ŠPORTA

Srečo Gaber

HURA, PROSTI ČAS!

Trim As letos deseto sezono zapored organizira poletne počitniške aktivnosti za mlade, ki potekajo pod sloganom Hura, prosti čas. Tudi letošnje dogajanje bo večinoma v Športnorekreacijskem centru Pristan na Selu. V tednu med 11. in 15. julijem se bodo družili mladi osnovnošolci in otroci, ki letos vstopajo v 1. razred. Animatorji jim v dopoldanskem času pripravljajo različne športne aktivnosti, kot so: igre na mivki, ustvarjalne delavnice, urice angleščine, rolanje, tenis, lov za izgubljenim zakladom, družabne igre, organiziran bo tudi končni piknik. Prevoz na Selo je organiziran.

Organizirana bo tudi poletna teniška liga za osnovnošolce in srednješolce. V teniški

vrtec, ki bo med 16. in 20. avgustom, se lahko vključijo otroci med 5. in 8. letom starosti.

Tudi to poletje bo na stadionu rolanje pod vodstvom animatorjev. Postavljeni bodo spretnostni poligoni, druženje otrok bomo popestrili z različnimi igrami. Termini so naslednji: SREDA, 20. 7.: 18.00–20.00; PONEDELJEK, 25. 7.: 18.00–20.00; PONEDELJEK, 1. 8.: 18.00–20.00; SREDA, 10. 8.: 17.30–19.30; SREDA, 17. 8.: 17.30–19.30.

TABORNIKI LETOS NA TABORJENJE V BOHINJSKO BELO

Žirovski taborniki, Rod zelenega Žirka, se letos odpravljajo na taborjenje v bližino Bleda, v Bohinjsko Belo. Ob Savi Bohinjki se bodo zbrali taborniki iz cele Gorenjske in celo iz tujine. Organizatorji pričakujejo kar 600 udeležencev. Iz Žirov bo odšlo skupaj 65 tabornikov, od tega 50 osnovnošolcev, ostalo pa starejših – vodnikov, animatorjev in vodstvo. Tabor bo od ponedeljka, 18. julija, do srede, 27. julija, za starejše osnovnošolce pa se

bo začelo z bivak taborom že dva dneva prej, v soboto, 16. julija.

NOGOMETNA ŠOLA

Nogometni klub Žiri že štirinajstič zapored med poletnimi počitnicami vabi v nogometno šolo za otroke, ki bo med 22. in 26. avgustom na nogometnem stadionu v Žireh. Vabljeni deklice in dečki od 6. do 10. leta starosti (letnik 2006 do vključno 2010). Prijave in informacije so mogoče do ponedeljka, 12. avgusta.

KOŠARKARSKÉ PRIPRAVE V STRUNJANU

Med 22. in 26. avgustom bo ŠD Tabor Žiri v primorskem letovišču Strunjan organiziral vsakoletni tradicionalni košarkarski tabor. Na njem bo preko štirideset mladih košarkaric in košarkarjev skupaj s svojimi trenerji nabiralo znanje in moč za prihajajočo tekmovalno sezono. Poleg napornih treningov si bodo vzeli tudi čas za prijetno druženje, plavanje, odbojko na mivki in še kaj. •

NOGOMETNI VRTEC NK ALPINA – PONOSNI IN NAVDUŠENI

Anka Tušek

Že tretje leto zapored je pod okriljem NK Alpina od septembra pa do začetka junija potekal nogometni vrtec. Vanj so bili vključeni predšolski dečki, ki so z veseljem in navdušenjem, predvsem pa ponosni, da imajo svojo »ekipo«, enkrat tedensko obiskovali enourne treninge v mali šolski telovadnici. Čeprav seveda niso navedeni kot ekipa na spletni strani NK Žiri, pa so svoje mesto našli na klubskem koledarju, ki je v marsikateri družini kar nekaj časa zasedal častno mesto. Sodeč po pričakovanju vsake srede, ko so se vedno znova karseda hitro preoblekli v svoja nogometna oblačila (pri nas je v zadnjih mesecih zelo narasla informiranost glede barv različnih evropskih klubov) in se pognali za svojimi

Naši mladi nogometni upi s trenerjem Anžetom Kavčičem. Estera Vehar

žogami, lahko zatrdim, da bolj zagrizenih nogometašev, kot so tile 4- in 5-letniki, v Žireh ni. In da se za prihodnost nogometa v Žireh verjetno ni bati. Nogometni vrtec je

nedvomno zelo pozitivna poteza in upam, da bo organiziran tudi v prihodnje. Hvala Anžetu za vloženi čas in športno navdušenje, ki ga je prenesel na naše otroke. •

ENA NAJUSPEŠNEJŠIH SEZON ŽIROVSKEGA NOGOMETA

Marko Kavčič

Za nami je ena najuspešnejših sezon v zgodovini žirovskega nogometnega kluba. Člani so končali še četrto ligaško sezono v organizaciji Nogometne zveze Slovenije (NZS). Prvič so se dvignili iznad okvirov gorenjske regije ob osamosvojitvi 1991/92. Uspeh so ponovili leta 2002, ko so v tretji slovenski nogometni ligi (SNL) ostali dve sezoni. Četrta pa je bila letošnja 2015/16, tudi v uvrstitvijo v pokal NZS.

Pravkar končana sezona se je rezultatsko začela bolj skromno. Po jesenskem delu so bile Žiri na dnu lestvice z vsega tremi osvojenimi točkami. Po spletu okoliščin je ekipa ostala brez vratarja. Med vratnice je stopil Uroš Šuligoj, do lani igralec, in se neverjetno hitro izkazal za nadarjenega čuvaja mreže. Po zimskih pripravah, ki so jih člani skupaj z mladinci opravili v Umagu na hrvaški obali s trenerjema Frelihom ter Mlakarjem in pa marljivem delu vseh igralcev v pomladanskem delu so se rezultati precej popravili. Z dvajset osvojenimi točkami v pomladanskem delu so se dvignili z dna lestvice in za sabo pustili tako Medvode kot Jesenice. Obstanek v ligi je bil odvisen od prvaka lige Ilirije oziroma njenega uspeha v kvalifikacijah za vstop v drugo SNL. Žal Iliriji preboj v 2. SNL ni uspel, kar pomeni, da se Žiri vračajo v gorenjsko ligo.

Rekorden obisk na tekmi Žiri : Kolpa; zbralo se je kar 220 gledalcev. Tomaž Vehar

Po 31. oktobru lani so rumeni na domačem stadionu Polje nanizali devet zaporednih tekem brez poraza (sedem zmag in dva remija). Po letu 2000 je to izenačenje najdaljše serije neporaženosti pred domačim občinstvom. Uspehi so pripomogli k večji gledanosti, saj je bilo v pomladanskem delu v poprečju 150 gledalcev na tekmo. V tem obdobju sta imela od štirinajstih ekip boljši obisk le Zagorje in Ilirija.

Ob ligaškem uspehu moramo izpostaviti še zgodovinski uspeh v pokalnem tekmovanju. S tremi zmagami (DLN, Železniki in Zarica Kranj) so se člani uvrstili v finale pokala MNZG Kranj, kjer jih je na največjem gorenjskem stadionu premagal kranjski Triglav. Z uvrstitvijo v finale so se prebili v prvi krog pokala NZS za sezono 2016/17. Po 43 letih obstoja kluba jim je to uspelo prvič. V ligi in pokalu je ekipa odigrala trideset tekem.

Med tridesetimi igralci, ki so odigrali vsaj eno tekmo, je Zoran Gligorevič zbral največ nastopov, Nace Eržen pa dosegel največ zadetkov.

Za uspehi članske ekipe prav nič ne zaostajajo tudi mladinci. Po sijajni lanski sezoni, ko so osvojili dvojno krono, bili so namreč ligaški in pokalni prvaki MNZG Kranj, je po jesenskem delu kazalo na ponovitev uspeha. Po številnih poškodbah in boleznih so spomladi ostali skoraj brez polovice prve ekipe. Kljub vsem težavam so na koncu v enotni GNL osvojili drugo mesto in v pokalu tako kot člani klonili šele v finalu, prav tako s Triglavom. Najboljši strelec mladinske lige je še drugič zapored Nace Mlakar, kljub temu da je nastopal samo v jesenskem delu prvenstva.

Manj uspešni so bili letos dečki U15 in U13. Oboji so se uvrstili v drugo polovico nastopajočih ekip. •

MEDNARODNA UDELEŽBA IN ODLIČNI REZULTATI NA ENDURU IN MOTOKROSU V RAČEVI

Katja Kavčič Bogataj

7. in 8. maja je bil v Račevi vikend rekordov. Tekmovanja se je udeležilo skoraj 300 tekmovalcev iz Slovenije, Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške in v sončnem vremenu naredilo pravi enduro in motokros spektakel. Zanimanje in za nekatere tudi obujanje spominov na Breznico se je izkazalo tudi z udeležbo več kot 1.500 obiskovalcev.

Za popestritev dogajanja smo ob progi za tekmovanje pripravili še dva poligona – poligon za najmlajše za vožnjo s poganjalčki in poligon za predstavitev in možnost izposoje motorjev za otroke.

Prvi dan je bil namenjen državnemu prvenstvu v enduro cross countryju. Ob malo spremenjenem načinu tekmovalca je bilo opaziti večje zanimanje – tako pri tekmovalcih kot tudi gledalcih. Na razširjeni in prilagojeni progi se je na startu tretje letošnje enduro cross country dirke v različnih kategorijah pomerilo 175 tekmovalcev, od tega kar 9 deklet. Zmagal je Luka Kutnar.

Drugi dan smo s prireditvijo tekmovalnega motokros treninga vnesli popolno novost. Predpogoj za izvedbo motokrosa je bila tudi letošnja investicija v izdelavo in postavitve startne rampe.

Na startu motokrosa je bilo prek 100 tekmovalcev, od tega kar 15 otrok do 10 let v

Prizori, ki nepoznavalcem, gotovo pa tudi tekmovalcem na motorjih, poženejo kri po žilah. V zraku je domačin Mitja Bogataj.

razredu MX50.

Dnevni program se je začel s prijavi, nato pa kar dvema urama prostega treninga, v katerem so tekmovalci spoznali progo in ogreli. Vožnje so bile razdeljene po že znanih kategorijah, in sicer otroci 50 ccm, 65 ccm in 85 ccm, dekleta, amaterji v razredih MX1 in MX2, veterani 40 let in 50 let, tekmovalci z enduro motorji in najboljši profesionalni vozniki.

Vožnje so trajale od 10 minut + 2 kroga do 15 minut + 2 kroga. Zmagovalec je bil tisti, ki je bil bolje uvrščen v obeh vožnjah. Prvo mesto si je priboril Ian Oskar Katanec, sin slovenskega nogometnega selektorja Srečka Katanca, ki je tudi prišel navijati za svojega motokrosista.

Tekmovanja so potekala v zelo pozitivnem razpoloženju in brez resnih poškodb, kar je za naš klub zanesljiva potrditev, saj smo v organizacijo in pripravo proge vložili veliko truda.

S tem ko je bilo pri gledalcih in tekmovalcih že na tej ravni izkazano tako veliko zanimanje, se nam odpirajo možnosti za organizacijo tekmovalcev v motokrosu na najvišji državni ravni.

Z organizacijo državnega prvenstva bi v Žireh lahko videli tudi Tima Gajserja, aktualnega svetovnega prvaka v MX2 in tudi letošnjega vodilnega v najvišjem svetovnem rangu motokrosa – MXGP.

Z izredno prizadevnostjo naših članov smo večino pogojev za tako tekmovanje že ustvarili, za organizacijo tako velikega tekmovalca, kot je državno prvenstvo v motokrosu, pa bi morali k delu pritegniti širšo skupnost, kar pomeni podporo in sodelovanje cele občine. Če bo izkazano zanimanje, se je Motokros klub Jernejles Žiri pripravljen lotiti tudi organizacije državnega prvenstva v motokrosu. •

ATLETINJA NEJA FILIPIČ POSEGA PO MEDNARODNIH ODLIČJIH

Katja Rakušček

Žirovska atletinja Neja Filipič, sicer članica AD Kronos Ljubljana, dosega izvrstne rezultate v skoku v daljino. Že na mednarodnem atletskem mitingu v Slovenski Bistrici je s preskočenimi 6,51 metri prepričljivo zmagala in samo za 4 centimetre zgrešila normo za evropsko prvenstvo za člane v Amsterdamu. Svojo formo je potrdila tudi v Tunisu v začetku junija na sredozemskem prvenstvu do 23 let, kjer je s preskočenimi 6,20 metri osvojila drugo mesto. Čestitke in srečno naprej. •

Neja v akciji. © Matej Rojina

V GORSKIH TEKIH IMAMO TRI DRŽAVNE PRVAKE

Katja Rakušček

V Gorah nad Idrijo je konec maja potekalo državno prvenstvo v gorskih tekih v disciplini gor-dol, ki so jo s številčno udeležbo in odličnimi rezultati zaznamovali tudi tekači ŠD Tabor Žiri. Naslove državnih prvakov so si pritekli Peter Lamovec pri članih absolutno, Katja Podobnik pri mladinkah in Žan Šubic v kategoriji dečkov U12. Na tretje mesto sta se uvrstila Drejc Erzožnik v kategoriji dečkov U14 in Aljaž Luznar v kategoriji dečkov U16. •

NE LE »ŽIRAJMO«, TUDI DELAJMO SKUPAJ!

Sanja Kranjc

»Klub žirovskih študentov (KŽŠ), znanje in moč, KŽŠ, prijatelji, noč, KŽŠ, zabava in šport,« bo letos prvi vikend v juliju spet odmevalo v centru Žirov. Žirovski študentje bodo namreč že devetnajstič organizirali najbolj nor vikend v Žireh, Vikend športa in zabave.

Kot lahko sklepamo po imenu, se bo športalo in zabavalo hkrati. Igralo se bo vse od košarke, odbojke, nogometa pa do nekoliko manj športno usmerjenega pir ponga in tradicionalnega pancerballa in ping pong laufarce. Če pa vam ekipni športi niso preveč pri srcu, boste lahko preizkusili svoje sposobnosti na slacklinu, počili v chilling kotičku in za nagrado sami sebi zavrteli kolo sreče. Poskrbljeno bo tudi za najmlajše, ki se bodo med vašim športnim

udejstvom lahko pozabavali v otroškem kotičku. Tako bo vse do večernih ur, ko bodo oder zasedli glasbeniki. Za prav vsakogar se bo našlo nekaj, od plesno obarvanega Charlie night-a v petek pa do klasičnih žirovskih LokalPatriotov skoraj že kulturnega Lovšina in Big Foot Mame ter Nipkeja s posebnim gostom Trkajem v soboto ...

Sliši se precej zabavno, kajne? Cel vikend sproščanja, sončenja, skakanja v ritmu sodnikove piščalke in glasbe. A ne za čisto vse. Na tej točki bi rada pohvalila in se zahvalila študentom in dijakom, ki vsako leto znova vložijo kup energije in truda v organizacijo največjega festivalskega dogodka v Žireh. Dela nikoli ne zmanjka, pridnih rok, pripravljenih pomagati, pa nikoli ni preveč.

Zato vabim prav vse, mlade po letih in po duši, da nas 1. in 2. julija obiščete na stadionu in na igrišču. Študenti bodo veseli prav vsakega obiskovalca, še bolj pa se bodo razveselili vseh prostovoljcev, ki bodo pripravljeni nameniti nekaj uric svojega prostega časa klubu ter jim priskočiti na pomoč in se zraven imeti lepo. Mi bomo tam. Upam, da srečamo tudi vas! •

VIKEND ŠPORTA & ZABAVE

1. + 2. JULIJ 2016 ŽIRI

100 MILJ ISTRE

Tomaž Cankar

Med 15. in 17. aprilom je z osrednjim dogajanjem v Umagu potekala že četrta zaporedna trail tekma z imenom 100 milj Istre. Tekmovalci smo tokrat lahko izbirali med štirimi različnimi razdaljami, od kraljevske kategorije 100 milj (okrog 171km), 110, 69,

42 pa do najkrajše, 5-kilometrsk razdalje. Na najdaljši dve nas je bilo prijavljenih kar pet Žirovcev. 171-kilometrsk preizkušnje sta se udeležila **Jure Kosmač** ter **Jaka Eniko**, na 100 kilometrov pa smo tekmovali **Aleš Dolenc**, **Marko Mlinar** in **Tomaž Cankar**.

Na krajši preizkušnji smo startali ob polnoči v Lovranu in se takoj povzpeli na 1.401 metrov visoko Učko, od tam pa nadaljevali preko Žbevnice do Buzeta in skozi slikovite istrske

vasice vse do Umaga. Tako dolge preizkušnje so test za telo, predvsem pa za glavo, saj so za dokončanje potrebne precejšnja vztrajnost, trma in želja. Spopadali smo se z razdaljo, več kot 4.500-metrsko višinsko razliko in pripekajočim soncem. Kljub temu smo vsi Žirovci uspešno končali tekmo, posebej omembe vreden pa je rezultat Jureta Kosmača, ki je v kategoriji 171 km dosegel skupno 9. mesto. •

MLADI KARATEISTI KONČUJEJO SEZONO

Mojca Erznožnik

Mladi karateisti Karate kluba Žiri, ki tekmujejo pod okriljem Karate kluba Kolektor Idrija, počasi končujejo uspešno tekmovalno sezono.

V juniju je bilo v Polzeli ekipno državno tekmovanje, kjer je **Benjamin Bajuk** v kategoriji borbe mladinci 16–17 let ekipno osvojil srebro, **Jošt Erznožnik** pa bron v kategoriji borbe dečki 10–11 let ekipno.

Na podlagi dobrih rezultatov je bil letos **Jošt Erznožnik** sprejet v slovensko otroško karate reprezentanco. Tako se je pridružil **Benjaminu** in **Tjažu**, ki sta že člana slovenske mladinske karate reprezentance.

Prizadevno treniranje pod vodstvom trenerke **Patricije Horvat** pa je obrodilo sadove tudi na osnovnošolskem prvenstvu, kjer so prav vsi nastopajoči pokazali veliko znanja, vztrajnosti in borbenosti.

Po treh tekmah so v skupnem seštevku prejeli naslednja odličja:

Jaka Oblak 3. mesto v katah, dečki 1.–2. razred, **Mija Novak** 3. mesto v katah, 1.–2. razred, **Jošt Erznožnik** 3. mesto v borbah, 4.–5. razred.

Najbolje pa se je odrezal **Filip Erznožnik**, ki je postal šolski prvak v katah, 6.–7. razred.

Tudi na več mednarodnih tekmah so mladi posegli po kolajnah. Posebej naj omenimo zlato Benjaminu Bajuku v Postojni, zlato **Mije Novak** in **Jošta Erznožnika** ter bron **Filipa Erznožnika** v Bohinju.

Vabimo vas, da si njihovo znanje ogledate na nastopu 25. junija ob 19. uri na Žirovski noči. •

SARO, ESTERO IN NASTJA LOČILI LE DVE SEKUNDI OD NASLOVA DRŽAVNIH PRVAKINJ

Srečo Gaber

Aprila je bil v Poljanah finalni turnir 1. slovenske ženske floorball lige. Dekleta iz Žirov sicer nimajo svoje ekipe, so pa zato v dresu Polanske bande letos nastopale Sara Jesenko, Estera Vehar ter Nastja Kavčič. Sara

letos še ni igrala vidne vloge, sta pa zato toliko bolj izstopali Estera in Nastja. Estera je po poškodbi Karin Žavbi kot kapetanka vodila ekipo, Nastja se je izkazala kot najboljša strelka. Kako pomembni sta za ekipo, sta dokazali tudi na finalnem turnirju. Najprej so dekleta v polfinalu premagala Olimpijo s 6 : 3, v finalu pa so proti ekipi LadyZone Borovnica vodila skoraj skozi celotno srečanje, nasprotnice pa so podaljšek izsilile le dve sekundi pred koncem rednega dela. Ker so v podaljšku mreže mirovale, so sledili kazenski strelji, kjer so imele več sreče in znanja

igralke iz Borovnice. Estera je na finalnem turnirju zadela dva gola in temu dodala še dve asistenci, Nastja pa je ob dveh golih podelila tri asistencice. •

Sara, Nastja in Estera Anže Sneberger

MOJ OTROK NE GOVORI

dr. Apolonija Klančar

Videvam vse več otrok med drugim in sedmim letom, ki ne govorijo. Mnogi so v plenica. Starši

pogosto poudarjajo: Z njim je vse v redu, samo govori ne! Zdi se, da želijo par vaj, ki bodo nekako sprožile govor ali izboljšale izreko ter povečale besedišče. Vsi so bili obravnavani pri psihologu, logopedu in drugih strokovnjakih. Ti jim lahko še do 3. leta zatrjujejo, da bo njihov otrok že (spre)govoril sam od sebe in pač bolj pozno vzcvetel. Če se to ne zgodi, odložijo vpis v šolo. Tako gredo mimo leta, ko bi tem otrokom najlažje učinkovito pomagali. 'Tablet za govor' trenutno še ne ponudijo, 'za koncentracijo' ali 'proti lulanju v posteljo' pa že.

Starši so presenečeni, ko predstavim režim vaj: najprej delo na trupu in okončinah, potem stopalih, vratu in dlaneh ter obrazu. **Govor je finomotorično opravilo, ki ga omogočajo dobro delujoča čutila in dobra groba motorika celega telesa.** Visoko koordinirano gibanje organov v ustih pride na koncu. Zakaj? Nadzor nad mišicami trupa je ključnega pomena za dihanje. Brez ustreznih dihalnih ritmov ni dobrega govora. Da mišice trupa ne delujejo najbolje, lahko kažejo naslednji simptomi: plitek in pretrgan dih (zadrževanje na vdih ali na izdih); dojenček se težko prevale na bok in trebuh; slabo pase kravice; pri potegu v sedeč položaj opletata ramenski obroč in glava; se ne plazi. Ima težave s kontrolo črevesja in mehurja; pogosto so prisotne različne alergije. Trup, ki 'ne drži', prizadene vrat in glavo. Dojenje je pogosto moteno: sesanje, požiranje, podiranje kupčkov. Otroku lahko bruhajo; težko zadržuje slino; ne zna smrkniti; ne zna globoko zazehati = spustiti spodnjo čeljust ter istočasno usločiti nebo. Dudo naj ima le v prvem letu in samo

pred spanjem, drugače pa ne, saj bo z njo v ustih težje vadil gibanje mišic ustne votline. Hojice odsvetujem, saj otežijo razvoj kontrole medenice, iztega trupa, poravnave glave in refleksov nog.

Vrat nosi glavo s čutili. Novorojenček gleda in posluša, a videti in slišati se mora šele naučiti. Živčne povezave, ki mu to omogočajo, se izgradijo drugače, če otrok zmore poravnati glavo, kot pa če tega ne zmore. **Te povezave se najbolj intenzivno gradijo v prvih treh letih v določenih pozah telesa,** npr. ko dojenček leži na hrbtu in obrne glavo v stran ter iztegne roko in nogo na isti strani; med pasenjem kravic; med sedenjem na petah, oprt na iztegnjene roke. Njegov ravnotežni sistem v notranjem ušesu se ves čas 'pogovarja' z vsemi drugimi čutili, npr. s tipom, vidom in sluhom, in določa učinkovitost njihovega delovanja. Da ravnotežni sistem ne deluje dobro, najlažje opazimo iz drže, gibanja in mišičnega tonusa. Otroci s premalo dejavnim ravnotežnim sistemom ga pogosto stimulirajo s skakanjem, vrtenjem in zibanjem, tisti s preveč dejavnim pa se gibanju lahko izogibajo. Pogosto je opazna okrnjena obrazna mimika: mišice so npr. ohlapne. Praviloma so težave s nadzorom gibanja brade: ta je zaklenjena in potisnjena navzgor ali pa ohlapno spuščena. Noge nosijo trup, omogočajo dober odziv od tal in pokončno držo. Najpogostejši težava so nedelujoči refleksi stopal, ko otrok npr. zvrta noge navznoter ali hodi po prstih. Vse našete težave neposredno vplivajo na vid, zato ne preseneča pogostost nošenja očal in drugih težav z vidom.

Ti otroci običajno slabo slišijo: ne znajo poslušati z obema ušesama in se kar naprej obračajo, ker iščejo izvor zvoka; ne znajo se osredotočiti na en zvočni signal, ostale pa odmisli; slabo slišijo določene frekvence, še posebno soglasnike (starši, ki opazijo, da otrok npr. dobro sliši zvok avtomobila, na klice pa se ne odzove, to lahko razumejo kot neubogljivost); napačno določijo smer izvora zvoka; imajo težave z dojemanjem glasnosti zvoka: ali jim je vse preglasno in

si pokrivajo ušesa ali pa iščejo zelo glasne zvoke. Po mojih izkušnjah pediatri teh težav večinoma ne opazijo. Kako naj otrok govori, če ne sliši dobro, ne čuti telesa in ne obvladuje za govor potrebnih mišic = nima dobro delujočih živčnih povezav za ta opravila? Kako naj komunicira, če ne more niti govoriti niti se izražati z obrazno mimiko? Večina otrok se zato zateče v jok, kričijo, grizejo, ščipajo ter mečejo stvari okoli sebe. Igra je zanje velik izziv: poleg tega da ne govorijo, se s predmeti okoli sebe (žogo, avtomobilčki, sestavljančkami) ne morejo igrati na enak način kot njihovi vrstniki. Slabo delujoči avtomatizmi ravnotežja, tipa, vida in sluha jim igro in govor zelo otežijo.

Avtomatizmi govora se sprožajo tudi preko refleksov rok, ki pri teh otrocih zelo slabo delujejo: otrok počne nekaj finega z rokami, npr. sestavlja, odpira ali riše, in pri tem zaklene brado ali jo spusti; moli jezik iz ust ali giba s čeljustjo. Pogosto do šole ne 'izbere svoje glavne' roke, s katero bo pisal, in po predmetih sega zdaj z eno zdaj z drugo roko. Pogosto ne kaže s kazalcem, ampak s sredincem. Mnogo govorečih otrok s temi težavami gre v šolo. Tam se mučijo z branjem, pisanjem, govornimi nastopi, odnosi s sošolci...

Upam, da bo to besedilo pomagalo razumeti, kaj vse omogoča govor in kako so vsa čutila povezana; da moramo telo najprej dobro čutiti, da ga lahko obvladujemo = gibamo na poljubne načine v točno določenih smereh in zaporedju; da je treba v primeru večjih težav iti dovolj nazaj v razvoju in pomagati avtomatizmom ravnotežja, tipa, sluha in vida (= trenirati zaznavanje s čutili), ne pa siliti otroka h gibom in dejanjem, ki jih njegovo telo ne zmore. Tako prijazno nagovarjanje kot povabilo k posnemanju in siljenje v takih primerih ni pomoč, ampak samo večja otrokovo stisko. Naj povzamem: težave z držo, ravnotežjem, sluhom, govorom, vidom in fino motoriko rok so povezane. So odraz nezrelega in slabo delujočega živčnega sistema. Rešujemo jih 'v paketu' in najučinkoviteje pred vstopom v šolo. •

Marija Podobnik, Manca
SREČANJE

*Na poljani se otožni srečava.
Ponudiš starčevsko mi roko.*

*Gledam ti v oči.
Oholosti v njih več ni.
Je to morda kesanje?
Na poljani tej otožni
skupaj bova – jaz in ti.*

*Iz zemlje svete slišim šepetanje,
Besede ene same blagodejne –
odpuščanje.*

Aljaž Rampre SKRIVNOSTNI ČLOVEK (MYSTERIOUS MAN)

Avtor fotografije Aljaž Rampre je rojen leta 1988, obiskoval je Srednjo medijsko in grafično šolo v Ljubljani, kjer se je tudi prvič srečal s fotografijo. Leta 2008 se je vpisal na višješolski program za poklic inženir fotografije. Svoje fotografije je že razstavljal, najbolj odmevno v Poljanah, kjer je bil kar nekaj let tudi član fotografske sekcije. Fotografija Mysterious man smo prevedli v Skrivnostnega človeka in je nastala v Benetkah. •

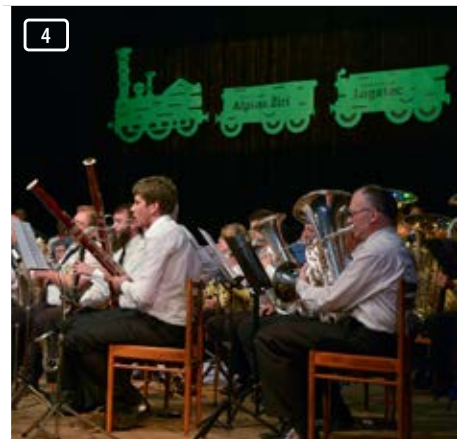
Maja Justin Jerman

Marija Podobnik, Manca, rojena leta 1939 na Dobračevi

SREČANJE

Svoje življenje sebi in drugim bogati s poezijo, ki mehka in iskrena vre iz njene občutljive notranjosti. Manca pravi, da se je na vesele in težke trenutke v življenju odzivala s pesmimi, posebej potem ko je (2007) ovdovela. Prvo pesniško zbirko z naslovom Stihi mame Mance so ji za njen 70. rojstni dan izdali njeni otroci. Sicer je prav tako dejavna v okviru žirovskih kmečkih žena, kjer ob prireditvah in praznikih sodeluje s svojimi pesmimi. Pesem Srečanje smo izbrali zaradi prepričljivosti in globine njenega osrednjega sporočila – odpuščanja, ki naj nam bo v teh prazničnih dneh univerzalno vodilo in njuna popotnica za naprej. •

Maja Justin Jerman

- 1 **UJEMI ADOLFA**, 23. april 2016. ☐ Lucija Kacin
- 2 **VRTEC PRI OŠ ŽIRI**, junij 2016. ☐ Damjana Milardović
- 3 **MOTOZBOR SAIRACH**, od 12. do 14. junija 2016. ☐ Gregor Mlinar
- 4 **GODBA NA ČUDEŽNEM VLAKU, KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA ALPINA ŽIRI**, 8. maj 2016. ☐ Darjan Kacin
- 5 **TABLA NA VHODU NA TRIM STEZO**, 27. maj 2016.
- 6 **VEČER ORIENTALSKIH PLESOV**, 3. junij 2016. ☐ Srečo Gaber
- 7 **ŠOPEK IZ ČIPK, RAZSTAVA UPORABNE ČIPKE, 10. KLEKLJARSKI DNEVI IN OIDFA**, april – junij 2016. ☐ Tanja Mlinar

dogajanje v Žireh

v mesecu juniju

18. junij 18:00
Otvoritev odbojcarskega igrišča - Pustotnik
Igrišče bosta otvorili najboljši Slovenski odbojkarici na mivki sestri Fabjan
Organizator: Občina Žiri
18. junij 20:00 - 24:00
Muzejska noč v Muzeju Žiri (predavanje o zvonovih, kratki filmi A. Mlakarja, odprtje
instalacije z žirovsko čipko in kratek koncert Tamare Humer in Marka Žaklja)
Organizator: Muzejsko društvo Žiri
19. junij 12:00
Ribiški piknik pri ribogojnici v Žireh
Organizator: Ribiška družina Žiri
20. junij - 1. junij
Svetovni čipkarski kongres v Ljubljani - OIDFA: Gospodarsko razstavišče in slovenka
klekljarska središča, tudi v Žireh
*Organizator v Žireh: Občina Žiri, Čipkarska šola Žiri, Hiša klekljanih čipk A. Primožič 1888, Klekljarsko
društvo Cvetke, Muzej Žiri*
20. junij 18:00
Otvoritev klekljarskih razstav na Žirovskem v okviru kongresa OIDFA, Kulturno središče stare
Žiri. Razstave bodo na ogled v: Galeriji Cvetke, DPD Svoboda, Kapela Male Cvetke v župnišču
Žiri, Galerija klekljanih čipk A. Primožič 1888, Muzej Žiri
Organizaor: Občina Žiri
23. junij 18:00
Otvoritev Kreativnega centra Mizarnica, Coworking prostor v Žireh
Bivši prostori M Sore na Dobračevi
Organizator: Občina Žiri
23. junij 21:00
Kresni večer - koncert Urške Ramoveš in fantov Jazbecove grape, v cerkvi sv. Ane na
Ledinici
Organizator: Občina Žiri
24. junij 18:00
Slavnostna seja občinskega sveta občine Žiri, v kulturnem središču Stare Žiri - podelitev
občinskih priznanj
Organizator: Občina Žiri
24. junij 20:00
Prireditev v počastitev 25.letnice samostojnosti v dvorani DPD Svoboda Žiri
Organizator: Občina Žiri
25. junij 7:30
15. Žirovski kolesarski krog, začetek in konec kroga bo na parkirišču Alpine
Organizator: TD Žiri
25. junij 17:00
Žirovska noč s skupino Čuki, na parkirišču Alpine
Organizator: PGD Žiri

VABILO NA JAVNO PREDSTAVITEV UREDITVE CENTRA ŽIROV

Vabimo vas na javno predstavitev Ureditve centra Žirov, ki bo v sredo, 22. junija 2016, ob 16.00 uri v veliki sejni sobi na Občini Žiri.

Vljudno vabljeni.

OBVESTILO O PRENOVI AMBULANTNIH PROSTOROV V ZDRAVSTVENI POSTAJI ŽIRI

Zaradi zagotavljanja kakovostnejše zdravstvene oskrbe se bodo v drugi polovici junija pričela dela prenove ambulantnih prostorov v Zdravstveni postaji Žiri. Zaradi zahtev po novi organizaciji dela bosta delno prenovljena pritličje in prvo nadstropje objekta. Prenova naj bi bila končana do konca julija (1. nadstropje) oziroma do konca avgusta (pritličje). Zdravstvena oskrba bo potekala tudi med prenovo, vendar bo lahko motena.

Občane prosimo za razumevanje in potrpežljivost pri obisku zdravnikov in drugih izvajalcev storitev v zdravstveni postaji. Hvala!

ZBIRANJE PONUDB ZA PRODAJO STANOVANJA

Občina Žiri objavlja Javno zbiranje ponudb za prodajo stanovanja na Loški cesti 1, v Žireh. Stanovanje je dvosobno in je v drugem nadstropju poslovno stanovanjskega objekta Pr' Matic. Izhodiščna vrednost stanovanja je 39.900,00 evrov. Več o javnem zbiranju ponudb si zainteresirani lahko preberejo na spletnih straneh www.ziri.si.

POLETNI URNIK V KRAJEVNIH URADIH

Upravna enota Škofja Loka obvešča stranke, da bo julija in avgusta 2016 poslovala po spremenjenem delovnem času.

Krajevni urad v Žireh bo odprt vsak ponedeljek od 8.00 do 15.30, v Gorenji vasi in Železnikih pa bosta urada zaprta.

Od 1. septembra dalje bodo krajevni uradi poslovali po ustaljenem urniku.

Vse storitve lahko v času uradnih ur opravite na sedežu Upravne enote Škofja Loka, Poljanska cesta 2.

S spoštovanjem.

UPRAVNA ENOTA ŠKOFJA LOKA
mag. Bojan Miklavčič,
načelnik

UGODNEJŠI KREDITI ZA PODJETJA IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJAH

Obveščamo vas, da smo v okviru Kreditne sheme, v katero svoja finančna sredstva združujejo občine Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka od maja dalje znižali obrestno mero za kredite, ki se dodeljujejo podjetjem in dopolnilnim dejavnostim na kmetijah iz že omenjenih občin.

Dolgoročni krediti se dodeljujejo za obdobje do 10 let, po **obrestni meri 6 mesečni EURIBOR + 1,95 % p.a.**

Pridobite jih lahko za:

- nakup stavbnega zemljišča in njegovo komunalno opremo,
- nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov ter
- nakup opreme in kmetijske mehanizacije.

Posamezen prosilec lahko v koledarskem letu dobi največ 50.000 evrov, pri tem pa je pomembno, da ima najmanj 30 odstotkov celotne investicije podjetje ali dopolnilna dejavnost na kmetiji iz lastnih virov.

Prav tako so na voljo sredstva za kratkoročne kredite. Kratkoročni krediti so namenjeni **financiranju tekočega poslovanja**. Do vrednosti 20.000 evrov jih lahko za obdobje do enega leta pridobite po obrestni meri **6 mesečni EURIBOR + 1,8 % p.a. fiksno, nominalno**.

Sredstva za prosilce iz vseh štirih občin so še na voljo!

Za podrobnejše informacije se obrnite na Razvojno agencijo Sora, Poljanska c. 2, Škofja Loka, tel. št. 04 50 60 220

OBVESTILO NOSILCEM DOPOLNILNIH DEJAVNOSTI

Nosilce dopolnilnih dejavnosti na kmetiji seznanjamo, da je bil v aprilu 2014 sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (ZKme-1B). Zakon prinaša spremembe pri omejitvah višine dohodka iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji in načinu preverjanja dohodka.

Zakon v 99. členu določa, da letni dohodek iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji ne sme presežati treh povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu, na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko proizvodnjo pa ne sme presežati petih povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu.

Zakon v 101. členu določa, da upravna enota vsako leto do 30. junija preverja izpolnjevanje pogojev iz 2. odstavka 99. člena tega zakona.

Nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetiji pa so (z letom 2016) dolžni sami do 30. junija upravni enoti sporočiti podatek o letnem dohodku iz dopolnilne dejavnosti, doseženem za preteklo leto.

Upravna enota po uradni dolžnosti z odločbo razveljavi dovoljenje, če niso več izpolnjeni pogoji iz 99. člena predmetnega zakona.

Dodatne informacije lahko nosilci dopolnilnih dejavnosti dobijo na Upravni enoti Škofja Loka, na tel. št. 51 12 431, 51 12 447 in 51 12 442.

UPRAVNA ENOTA ŠKOFJA LOKA
mag. Bojan Miklavčič,
načelnik

RAVNANJE Z ODPADKI

Maja smo v zbirnem centru (ZC) poostriili kontrolo ločevanja odpadkov, ob tem pa tudi kontrolo plačevanja storitve ravnanja s komunalnimi odpadki. Večina občanov je spremembe sprejela z razumevanjem, prejeli pa smo tudi pohvale glede urejenosti zbirnega centra. Občane prosimo, da v ZC upoštevajo prometno ureditev (krožni promet) in navodila delavca.

ZBIRNI CENTER JE NAMENJEN OBČANOM ŽIROV

Občani sosednjih občin plačujejo komunalne storitve v svojih okoljih, zato je prav, da tam tudi uporabljajo zbirne centre. Podjetniki, ki želijo uporabljati storitve zbirnega centra, morajo z občino skleniti posebno pogodbo, sicer jim odlaganje odpadkov v ZC Osojnica ne bo omogočeno.

PREVERJANJE PLAČILA KOMUNALNEGA PRISPEVKA OB OBISKU ZC

Vse uporabnike prosimo, da pri obisku ZC Osojnica s sabo prinesejo zadnji odrezek plačane položnice oziroma potrdila o plačilu prek računalnika ali trajnega naloga (zadostuje prejet UPN-nalog – prekrižana položnica, ki jo prejmete poleg računa). Če občan navedenih dokumentov nima pri sebi, se mora izkazati z osebnim dokumentom, ob tem pa bo delavec na vhodu v zbirni center preveril plačilo komunalnih storitev na t. i. črni listi neplačnikov.

Občina Žiri je v maju poslala 75 opominov za plačilo komunalnih storitev. Če ima občan zapadle več kot enomesečne obveznosti, se mu oddaja odpadkov v zbirnem centru lahko ne dovolijo.

ODVOZ BIOLOŠKIH ODPADKOV

Občanom omogočamo možnost storitve odvoza bioloških odpadkov po sistemu od vrat do vrat. Odvoz je ob sredah vsakih štirinajst dni, ko se

odvažata tudi papir z ekoloških otokov. Cena odvoza 80-litrške posode za biološke odpadke znaša 2,98 evra mesečno (dva odvoza mesečno). Za ureditev odvoza bioloških odpadkov se zglasite na Občini Žiri v času uradnih ur, informacije pa posredujemo tudi na telefonskih številkah 04 50 50 701 in 04 50 50 714.

ODLAGANJE GRADBENIH ODPADKOV

Občina Žiri zagotavlja odlaganje gradbenih odpadkov, kamna, zemlje in zelenega obreza v kontejnerje v zbirnem centru v Osojnici. Kamenje in zemljo se odlaga v kontejnerje ločeno od gradbenih odpadkov. Storitve je omogočena samo občanom Občine Žiri v omejenih količinah: ena (1) avtomobilska prikolica dnevno (cca 0,5 m³). Za večje količine morajo občani poskrbeti sami.

ODLAGANJE ZELENEGA OBREZA IN VEJEVJA

Občane, ki bodo v ZC Osojnica pripeljali zeleni obrez ter vejevje, prosimo, da veje ustrezno razsekajo na manjše kose (dolžine 0,5 m), ki se lahko odlagajo v kontejnerje in nato odpeljejo v mletje.

Območje zbirnega centra, vključno z zabojniki pred vrati, je nadzorovano z videokamero. Prosimo vas, da upoštevate navodila delavca v zbirnem centru, da bo prevzem odpadkov potekal hitreje, brez dodatnih del in stroškov. Z veseljem pa bomo sprejeli tudi predloge, kako izboljšati delovanje centra v prihodnje. Dodatne informacije posredujemo tudi na telefonskih številkah 04 50 50 714 in 041 589 860.

DELOVNI ČAS ZBIRNEGA CENTRA OSOJNICA

Ponedeljek, četrtek: ZAPRTO
Torek: od 17.00 do 19.00
Sreda: od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00
Petek: od 10.00 do 12.00
Sobota: od 10.00 do 13.00

Odlaganje kosovnih odpadkov v ZC je za občane Žirov brezplačno, podjetjem in samostojnim podjetnikom pa se bo storitev zaračunavala. Odlaganje komunalnih odpadkov v ZC je mogoče le v tipskih vrečah, ki se kupijo na Občini Žiri.

Telefonske številke, na katere lahko kličete v zvezi s komunalnimi odpadki:

- Zbirni center Osojnica: 041 789 861 (Miran Benedik)
- Občina Žiri: 04 50 50 700, 04 50 50 714, 041 589 860 ali 041 699 911 (dežurni telefon Občine Žiri)

E-pošta: andrej.poljansek@ziri.si

Prostovoljno gasilsko društvo ŽIRI
Logaška cesta 13
4226 Žiri

VABI V SOBOTO, 25. JUNIJA 2016 na ŽIROVSKO NOČ

Program:

- od 16:00 predstavitev društva AMD Žiri,
- ob 18:00 program za otroke, (lutkovna igrara in nastop čarovnika),
- ob 19:00 predstavitev Karate kluba Žiri,
- od 20:00 dalje veselica s čuki.

sobota,
25. junij 2016

Turistično društvo Žiri organizira že 15. kolesarsko prireditev Žirovski kolesarski krog. V minulih letih se je že dobro uveljavila, saj se jo udeležujejo kolesarji iz vse Slovenije, tako izkušeni, kot tudi začetniki ter družine z otroki. ŽKK je tudi del akcije Slovenija kolesari. V sklopu letošnje prireditve so vabljeni tudi tekači na družabni tek, ki bo potekal po trasi ŽKK.

PROGRAM

Štart in zaključek na parkirišču Alpine.

7:30 / PRIJAVE
8:00 / TEK – SREDNJA VARIANTA (27 km, 3 ure)
9:00 / TEK – KRAJŠA VARIANTA (13 km, 2 uri)
9:00 / ŽIROVSKI KROG (56 km – za izkušene, 3–5 ur)
10:00 / SREDNJA VARIANTA (pribl. polovica kroga, 28 km ali 24 km, 2–4 ure)
11:00 / DRUŽINSKA VARIANTA (20 km – za družine ali manj izurjene, 2–3 ure)

Na poti so razporejene kontrolne točke, na katerih prejmete žig in okrepčilo. (pijača, sadje, čokolada...).

ŠTARTNINA

Je enotna za kolesarje in tekače.

Vključuje kartonček za žige, pijačo, topel obrok ter praktično darilo.

OTROCI (OŠ): 8€
ODRASLI: 12€
1 ODRASEL + 2 OTROKA: 24€
2 ODRASLA + 1 OTROK: 28€
2 ODRASLA + 2 OTROKA: 32€

VARNOST

/ Priporočamo uporabo gorskega kolesa. Čelada je obvezna!
/ Vožnja in tek na lastno odgovornost po cestno prometnih predpisih s prilagoditvijo trenutnim cestnim razmeram.
/ Namerno zadrževanje na poti na lastno odgovornost.
/ Zdravniška služba je zagotovljena od 8:00 do 14:00.

INFORMACIJE

Samo > 041 317 243 / Rok > 031 532 798 / Vlasta > 041 211 251

f Žirovski kolesarski krog / ✉ zkk.ziri@gmail.com / www.ziri.si

VABLJENI VSI LJUBITELJI KOLESARJENJA, TEKA, NARAVE IN DRUŽENJA!

OBČINA ŽIRI

**RAZPORED ODVOZA KOMUNALNIH ODPADKOV, LOČENO ZBRANE EMBALAŽE,
BIO ODPADKOV IN LOČENO ZBRANEGA PAPIRJA OD 1.7.2016 DO 31.12.2016**

JULIJ					
P		4	11	18	25
T		5	12	2	26
S		6	13	3	27
Č		7	14	21	28
P	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
N	3	10	17	24	31

AUGUST					
P	1	8	15	22	29
T	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
Č	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
N	7	14	21	28	

SEPTEMBER					
P		5	12	19	26
T		6	13	20	27
S		7	14	21	28
Č	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	
N	4	11	18	25	

OKTOBER						
P		3	10	17	24	31
T		4	11	18	25	
S		5	12	19	26	
Č		6	13	20	27	
P		7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29	
N	2	9	16	23	30	

NOVEMBER					
P		7	14	21	28
T	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
Č	3	10	17	24	
P	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
N	6	13	20	27	

DECEMBER					
P		5	12	19	26
T		6	13	20	27
S		7	14	21	28
Č	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
N	4	11	18	25	

OBMOČJA:

TRG SVOBODE
STAROVAŠKA ULICA
PARTIZANSKA CESTA
PLASTUHOVA GRAPA
JEZERSKA ULICA
LEVSTIKOVA ULICA
GREGORČIČEVA ULICA
ŽUPANČIČEVA ULICA
DRAŽGOŠKA ULICA
OB POTOKU
MLADINSKA ULICA
KAJUHOVA ULICA
TRIGLAVSKA ULICA
POD GRIČI

STROJARSKA ULICA
INDUSTRIJSKA ULICA
CESTA NA LEDINICO
DOBRAČEVSKA ULICA - DEL
(od Župana do Mavsarja)
POT V SKALE
LOŠKA CESTA 83,84,85,88,92,94
SELO
JARČJA DOLINA
ZABREŽNIK
NOVOVAŠKA CESTA
RAČEVA
SNOPKOVA GRAPA
OŠ ŽIRI

ČEVLJARSKA ULICA
TAVČARJEV ULICA
IGRIŠKA ULICA
KOSOVELOVA ULICA
DELAVSKA ULICA
PRVOMAJSKA ULICA
ULICA MAKSIMA SEDEJA
DOBRAČEVSKA ULICA-DEL
(od Trčka do Mavsarja)
POT NA KOČE
OPEKARSKA ULICA
BEDRIH
RAKULK
LOŠKA CESTA

SLOVENSKA POT
RUDNIŠKA ULICA
GASILSKA ULICA
RAKOVNIK
PIONIRSKA POT
BLOKI: PARTIZANSKA,
JEZERSKA, TRIGLAVSKA,
ZADRUŽNI DOM

POLJE
JOBSTOVA CESTA
STAROŽIROVSKA CESTA
POT NA ROVIT
TABOR
LOGAŠKA CESTA
SEJMIŠKA ULICA
IDRIJSKA CESTA
OSOJNICA
POT V GOROPEKE
POD ŽIRKOM
NA STUDENCU
BREKOVICE
SOVRA

RAVNE
PODKLANEC
IZGORJE
BREZNICA
GOROPEKE
OPALE
LEDINICA
INDUSTRIJSKA ULICA
(NESTANOVANJSKI OBJEKTI)
STROJARSKA ULICA
(NESTANOVANJSKI OBJEKTI)

- RAZPORED ODVOZA BIOLOŠKIH ODPADKOV Z OBMOČJA CELOTNE OBČINE (na isti dan tudi odvoz papirja)

Ob izgubi Vaših najdražjih
Vam priskočimo na pomoč
in Vam v celoti opravimo
kompletno pogrebno
storitev.

POGREBNE STORITVE, HIPNOS d.o.o., Iztokova 8,
1215 Medvode, P.E. Barletova cesta Preska - Medvode
telefon: 01/ 361 35 89, fax: 01/ 361 65 06, www.hipnos.si

www.hipnos.si
Dežurni telefon 24h: 051 620 699
hipnos@hipnos.si

AKRIS d.o.o.

Prevozi v
in iz tujine

Dežurstvo
24 ur na dan!
Tel.: 031 / 742 011

Mišače 1, Kamna Gorica
tel.: 04/533-33-65,
fax: 04/530-8-530
e-mail: akris@akris.si

Ko ugasne
življenje

GSM: 041 / 756 - 173
www.akris.si